اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۲۸ رمضان ۱۴۴۲
• ۱۱ مه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۸۶ • پیاپی ۳۱۰۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله
بسترسازی برای تولید قانونمند ۲

یادداشت‌های امروز
جذب سرمایه محرک اصلی توسعه ۱۱
انقلاب در نظام مالیات‌ستانی ۱۴
تاوان طمعکاری و تزریق نقدینگی به بورس ۱۵

گفت‌و گو
با وجود یارانه پنهان و سرکوب مزدی تولید به‌صرفه نیست ۱۲

تحلیل روز

تضعیف ریال عامل افزایش یارانه پنهان

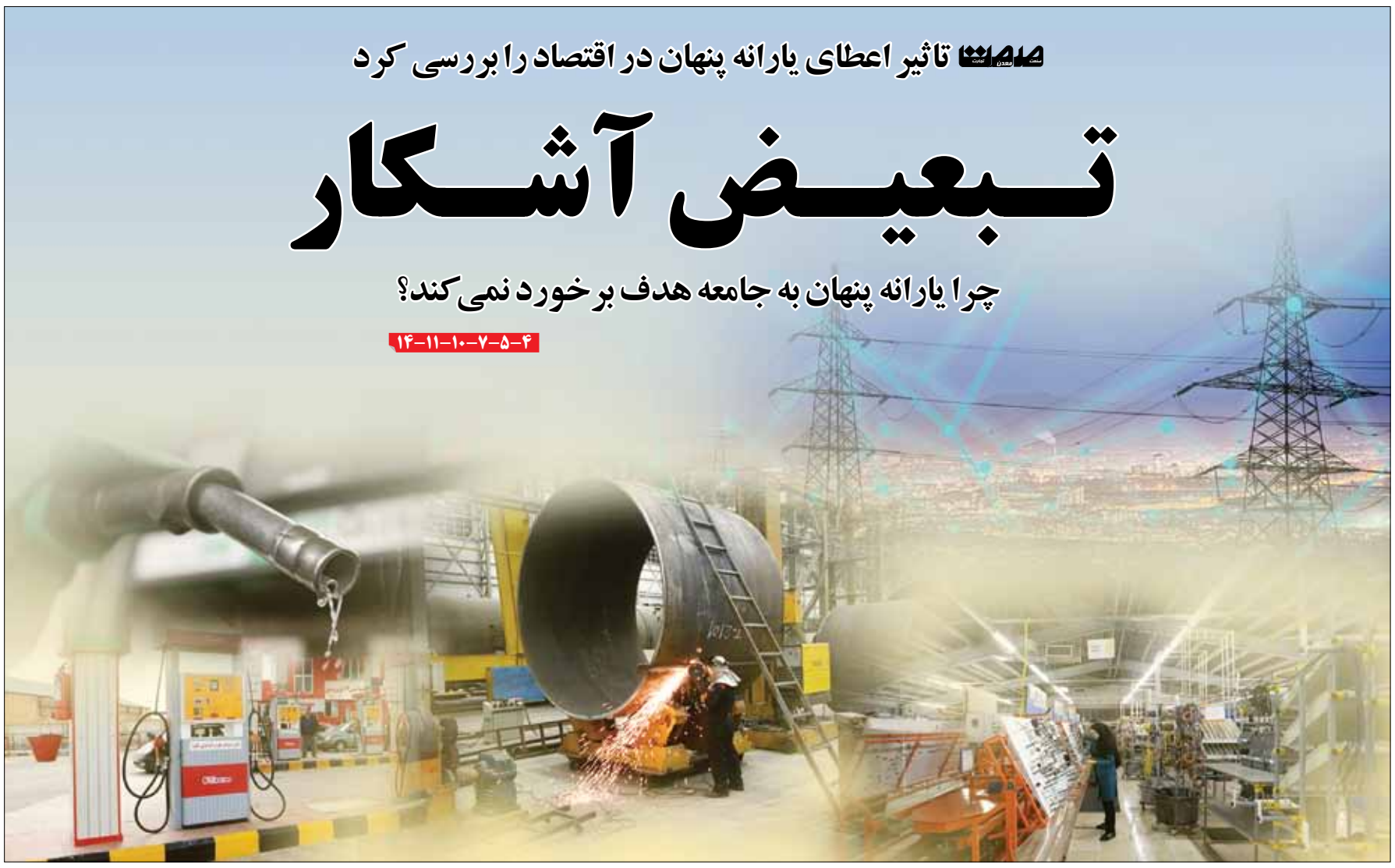
گزارش‌ها نشان می‌دهد در سال ۹۷ در ایران افزون بر ۴۹ میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار یارانه انرژی پرداخت شده است. این رقم بزرگی برای کشوری چون ایران به شمار می‌رود اما مصرف انرژی هر فرد در ایران نسبت به یکی دو دهه قبل چندان افزایش نداشته است. بنابراین مهم‌ترین عامل افزایش یارانه پنهان در ایران تضعیف قدرت پول ملی است. با کاهش ارزش پول ملی در عمل هزینه همه کالاها افزایش می‌یابد و عجیب نیست در دوره‌ای که بیش از ۷ برابر از ارزش ریال کاسته شده نرخ یارانه انرژی هم افزایش پیدا کرده است. ۳

صمت تاثیر اعطای یارانه پنهان در اقتصاد را بررسی کرد

تبعیض آشکار

چرا یارانه پنهان به جامعه هدف برخورد نمی‌کند؟

۴-۵-۷-۱۰-۱۱-۱۴

طرح: آیدا فریدی

جناب آقای دکتر امیرحسین نادری

انتخاب شایسته جنابعالی به سمت **مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری معادن و فلزات** که نشان از تخصص، تعهد، شایستگی، توانمندی و درایت والای شما در توسعه متوازن و پیشبرد اهداف کلان اقتصادی ایران به ویژه در بخش صنایع و معادن کشور می‌باشد، را صمیمانه تبریک گفته، از درگاه خداوند متعال، برای‌تان تداوم توفیق، سربلندی و عزت روزافزون مسالت دارم.

بردیا امیرتیموری، سردبیر ماهنامه پیام‌آوران معدن و فولاد و سرپرست موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان کرمان

آگهی مزایده عمومی

فروش ۵ هزار تن سنگ آهن دانه‌بندی معدن سنگ آهن اسفندار

شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مزایده عمومی فروش ۵هزار تن سنگ‌آهن دانه‌بندی معدن سنگ‌آهن اسفندار را با شرایط مندرج در اسناد مربوطه با تضمین شرکت در مزایده به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (یک میلیارد و پانصد میلیون ریال) (چک بانکی و یا ضمانتنامه بانکی) برگزار نماید.

تاریخ انتشار مزایده در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۰ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ می‌باشد.

علاقمندان شرکت در مزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان تماس حاصل و یا به آدرس اینترنتی www.raahbaran.com بخش مزایدات مراجعه نمایند.

شرکت راهبران فولاد اصفهان

آگهی تشکیل جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام

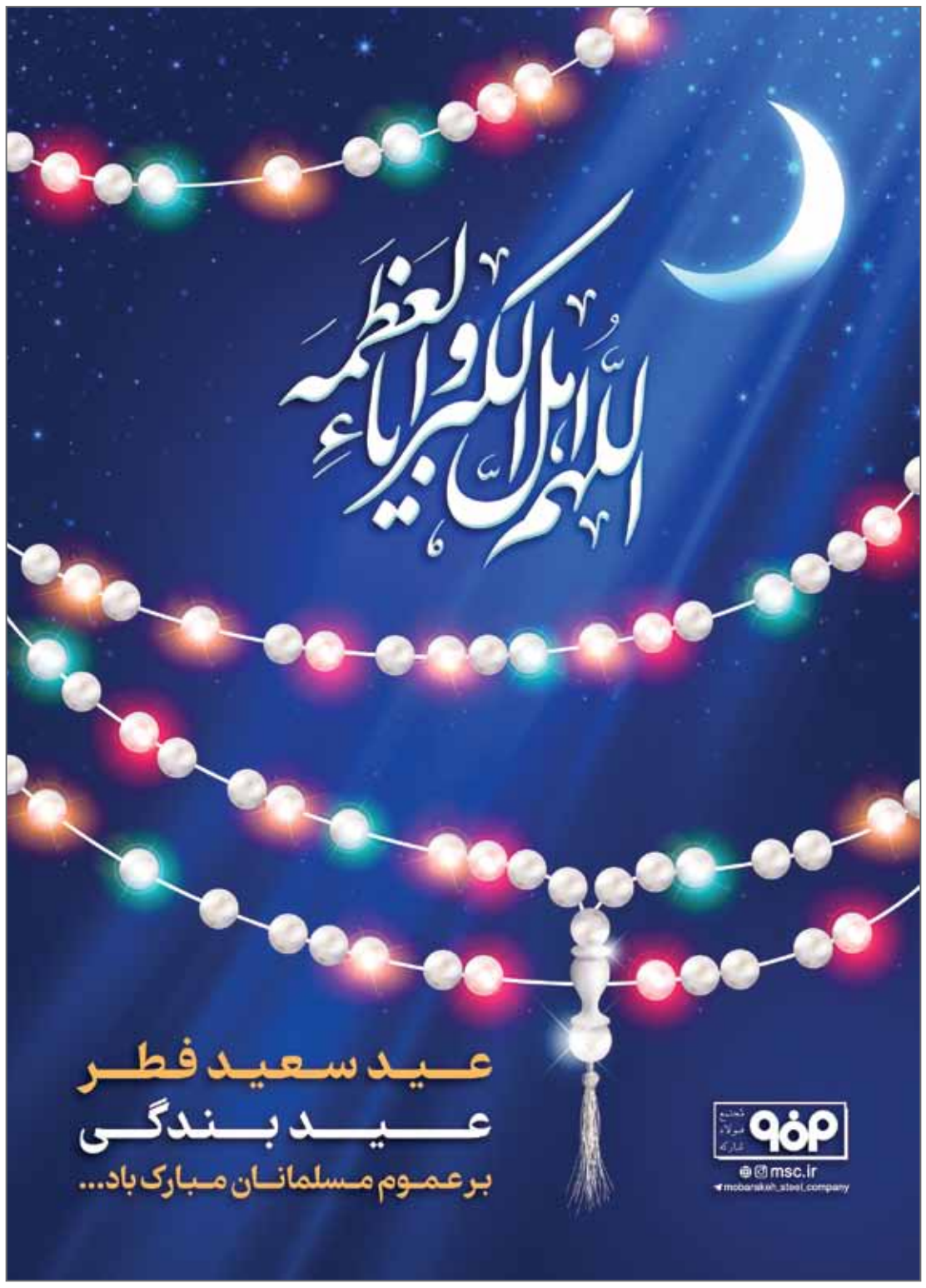
شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری (سهامی خاص) شماره ثبت ۴۸۳۱ و شناسه ملی ۱۰۶۸۰۰۴۵۱۴۷

بدینوسیله از سهامداران محترم شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری (سهامی خاص) و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** این شرکت که در روز **دوشنبه** مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ راس ساعت ۱۰ صبح در محل کارخانه کیلومتر ۳۵ جاده شهرکرد- بروجن منطقه سفیددشت تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانید.

دستور جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره، بازرس قانونی و حسابرس مستقل
۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۳- اخذ تصمیم درخصوص توزیع سود
۴- انتخاب بازرس قانونی و حسابرس مستقل برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۵- تعیین روزنامه جهت درج آگهی‌های شرکت
۶- تعیین پاداش هیات‌مدیره
۷- تعیین حق حضور اعضاء غیرموظف هیات‌مدیره
۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع مذکور باشد.

هیات‌مدیره شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری

سرمقاله

بسترسازی برای تولید قانونمند

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد

بـازار کالا و خدمات در چند سـال اخیر روزهای سـختی را برای مصرف‌کنندگان رقم زده و در این مدت روند افزایشـی نـرخ کالاهـا و خدمات عملا بخشـی از نیازهای مصرف‌کننده را به حاشیه رانده است.

همین موضـوع می‌توانـد آثار و نتایـج ناگواری برای سـلامت جامعه داشته باشد، چراکه با کاهش مصرف برخـی اقـلام خوراکی، بخشـی از جریان تولیـد تا مصرف با کاهش تقاضا مواجه می‌شـود و نیاز مصرف‌کننده نیز تامین نمی‌شود؛ موضوعی که هرازگاهی در زمینه برخی از کالاها مانند لبنیات و گوشت مشاهده می‌شود.

از منظری دیگر اسـتمرار روند تورمی موجود در بازار نشان داد فرآیند تنظیم و مدیریت بازار تنها از طریق ابزارهـای نظارتی و کنترلی دولت، کارآمدی لازم را نداشـته و در صورتی که همه اجزای زنجیره تولید تا مصرف بـه رعایت و حفظ حقوق و جایگاه همدیگر مقید نباشـند، یک بازار باثبات در کشـور شکل نخواهد گرفت؛ بنابراین اصل اول موفقیت این زنجیـره توجه و احترام متقابل به حقوق کل عوامل زنجیره از تولید تا مصرف است.

شـواهد حاکـی از آن اسـت کـه در ایـن حوزه همچنـان بـا کاسـتی مواجهیـم و بسـیاری از دسـتگاه‌های اجرایی هم برای تشکل‌های مردم‌نهاد حامی حقوق مصرف‌کنندگان اولویتی قائل نیستند. مطابـق آمارهای موجود در حال حاضر انجمن ملی حمایـت از حقـوق مصرف‌کننـدگان دوره چهارم فعالیت خود را سپری می‌کند و به تبع این موضوع انجمن‌های حمایت از مصرف‌کنندگان در بسـیاری از اسـتان‌ها و شهرسـتان‌ها نیز فعال هسـتند، اما تاکنون فعالیت موثری از خود نشان نداده‌اند.

فعالیـت تشـکل‌های غیردولتـی و مردم‌نهاد در حال حاضر به‌ویـژه در حوزه اقتصاد، تجارت و بازار توانسـته برخی از گره‌های سـنتی این بخش‌ها را باز کند؛ چنانچه در ایـن بخش‌ها منافع ارکان آنها فراهم شده و در بسیاری موارد دولت از تصدی‌گری امور این حوزه‌ها دست برداشته است. از سوی دیگر براساس سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و دیگر اسـناد بالادسـتی مانند سـند برنامه ششم توسعه دولت باید از تصدی‌گری دست برداشته و سکان را به تشکل‌های مردم‌نهاد بسپارد تا این بخش نیز در مسیر توسعه قرار گیرد.

اثـرات مخـرب نبـود فعالیت موثر تشـکل‌های حامـی مصرف‌کنندگان فقط محـدود به گروه‌های مصرف‌کننده نیسـت و کل زنجیره تولید تا مصرف در صورت نبود فعالیت بایسـته آنهـا زیان خواهند دیـد. اگـر این تشـکل‌ها براسـاس رسـالت خود به‌عنوان چشـم مصرف‌کننده و مدافـع حقوق آنها عمل کنند، جریـان تولید واقعی امکان حیات بهتر و موفق‌تـری پیدا خواهـد کرد. با نظارت درسـت ازسوی این انجمن‌ها امکان عرضه و تولید کالاهای بی‌کیفیـت و معیـوب کاهـش می‌یابـد و جریان واسـطه‌گری و دلالـی جای خود را بـه روند توزیع خواهـد داد، چراکه این زنجیره همـواره زیر نظر و در معـرض ارزیابـی نهادهای مردمی قـرار خواهد گرفت. امروزه بسـیاری از بنگاه‌هـای تولیدی مهم جهـان تلاش می‌کننـد مصرف‌کننده را بـا انواع و اقسـام ترفندهـای تبلیغاتی به ارزیابی و سـنجش رضایتمنـدی وادار کننـد تا از ایـن طریق جریان بازاریابی بیشـتری بـرای محصولات خـود فراهم آورند.

آنچه مسلم است در شرایط تحریم دولت با چالش جـدی برای ترمیم زنجیره تولیـد تا مصرف مواجه شـده و اقدامات موثر انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان براسـاس یک روند علمی و اجرایی مناسب، راهکاری اسـت که در کوتاه‌مدت می‌تواند بحـران بازار را رفع کنـد؛ موضوعی که در مصوبات سـران قوا در زمینه تقویـت انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان نیز بر آن تاکید شـده است. این موضوع تحقق پیدا نخواهد کرد؛ مگر با همکاری جریان تولید، مصرف و حاکمیت با یکدیگر، چراکه بر اساس مطالب پیش‌گفته، آثار فعالیت انجمن‌های حمایـت از مصرف‌کننـدگان بـر جریـان تولید و عرضـه کالاها علاوه بر رفـع نقایص و هدایت تولید به سـمت نیازهـای مصرف‌کننـده، جریان مخرب تولیـد بی‌کیفیـت، خطرآفرین و غیراسـتاندارد را حذف کرده و بسـتر را برای تولیـد قانونمند فراهم می‌سازد.

در این شـرایط دولت نیز می‌تواند از تصدی‌گری امور اجرایی بازرسـی و نظارت بـازار تا حد زیادی رهایـی یافته و به انجام وظایف و تکالیف حاکمیتی بپردازد. بی‌شـک اسـتفاده از دسـتاوردهای عملی کشـورهای موفـق در این حوزه می‌تواند ره‌توشـه مناسبی را برای متولیان امر فراهم کرده و آنها را از طی مسیرهای ناموفق گذشته مصون دارد.

جامعه جهانی ملت بی‌پناه افغانستان را تنها نگذارند

آیت‌الله‌العظمی سیسـتانی، مرجع تقلید شیعیان عراق با محکوم کردن انفجار در مدرسـه دخترانه در کابل از کشورهای مسلمان و جامعه جهانی خواست اجازه ندهند نقشـه شـومی که بدخواهان برای آینده افغانسـتان ترسیم کرده‌اند، اجرا شـود. به گزارش ایسنا، دفتر آیت‌الله العظمی سیستانی، مرجعیت عالیقدر شیعه در عراق با انتشـار بیانیه‌ای حمله تروریسـتی به مدرسـه سیدالشهدای کابل را به‌شدت محکوم کرد. متن بیانیه به این شرح است: جنایت هولناکی که در روز ماه مبارک رمضان عده زیادی از دختران دانش‌آموز مدرسـه سیدالشهدای کابل را به خاک و خون کشـانید و شـهادت ده‌ها تن و زخمی شدن شمار بیشتری را در پی داشـت، دل هر انسان آزاده و باوجدانی را جریحه‌دار و آکنده از غم واندوه می‌کند. گرچه سال‌ها است که غیرنظامیان بی‌پناه افغانستان هرازگاه یک بار مورد حملات وحشـیانه گروه‌های افراطی و سنگدل واقع می‌شوند، اما این جنایت در نوع خود کم‌نظیر و از جهاتی دردآورتر است. در شرایط دشوار کنونی کشور عزیز افغانستان و باتوجـه بـه احتمال قـدرت گرفتن بیـش از پیش گروه‌های تنـدرو و افراطی، اتحاد و همبسـتگی ملی میان همه اقوام و ملیت‌های این کشور از هر زمانی دیگر ضروری‌تر اسـت. انتظار می‌رود حکومت و رهبران ملـی و دینی و بزرگان جامعه افغانسـتان برای حمایت از غیر نظامیان ـ به‌ویـژه اقلیت‌های قومی و مذهبیـ در مقابل ظلم و جنایت گروه‌های تروریستی چاره‌ای بیندیشند و اقدامات مناسبی را در نظر بگیرند. کشـورهای مسلمان و جامعه جهانی نیز وظیفه دارند ملت بی‌پناه افغانسـتان را در این شـرایط سخت تنها نگذارند و اجازه ندهند نقشه شومی را که بدخواهان برای آینده این کشـور ترسـیم کرده‌اند، اجرا شـود و در نتیجه شمار بیشتری از مردم بی‌گناه هدف حملات جنایتکارانه گروه‌های افراطی قرار گیرند.

ما مأمور به روشن نگه داشتن چراغ تولید هستیم

رئیـس قوه قضاییه گفت: امر رهبـر معظم انقلاب در زمینـه حمایت از تولید و رفع موانـع آن نباید بر زمین بماند و همه ما باید خود را مامور به روشـن نگه داشتن چراغ تولید بدانیم.

به گزارش ایلنا، سـید ابراهیم رئیسـی که در جریان سـفر به اسـتان همدان در شـورای قضایی این استان سـخن می‌گفـت، بر لزوم رسـیدگی و پاسـخگویی به تک‌تک مطالبات مردمی که در جریان این سـفر مطرح شد، تاکید کرد.

رئیس قوه قضاییه گفت: وقتی مسئولان عالی قضایی به یک اسـتان می‌روند، مردم با یک امیدواری دردها و مطالباتشـان را مطرح می‌کنند و انتظار رسیدگی ویژه دارند.

رئیسـی گفت: وقتی رهبـر معظم انقـلاب به‌عنوان عالی‌تریـن مقـام نظام ۳ سـاعت با دانشـجویان دیدار می‌کنند و پای حرف‌ها و درددل‌هایشان می‌نشیند، این رفتارشان برای ما الگوست.

رئیس دستگاه قضا افزود: رهبر معظم انقلاب در دیدار با نخبگان، مسـائل مهم جهان اسـلام و کشور را مطرح می‌کننـد و من طلبه هم به‌عنوان مسـئول قوه قضاییه باید به تأسی از ایشان در حوزه کاری خـود حرف‌هـا و نظـرات نخبگان را بشنوم.

وی بر همین اساس به بخش‌های مختلف دسـتگاه قضـا به‌ویژه بخـش راهبردی آن توصیه کرد با بدنه راهبردی کشـور ارتباط تنگاتنگ داشته باشد و از نظرات آنها بهره ببرد.

رئیسی گفت: نفس ارتباط با نخبگان و مجموعه‌های دغدغه‌مندی که نفع شـخصی ندارند و اطلاعات خوبی هم دارند، بسیار موثر است و کسی از آن ضرر نمی‌کند.

وی تصریح کرد: اگـر گروه‌های نخبگان اطلاعاتی که ارائه می‌دهند نادرسـت باشد، با تبیین و توضیح مسائل قابل‌اصلاح است و در صورت اطلاعات آنها، باید مسائلی کـه مطرح می‌کنند پیگیری شـود تا بـه بحران تبدیل نشود. رئیس قوه قضاییه در بخش دیگری از سخنانش با تاکید بر لزوم حل مشکلات تولیدگران و سرمایه‌گذاران متذکر شد: بسیاری از مشکلات به‌دست استانداران قابل حل اسـت و مسـئولان عالی قضایی نیز آمادگی دارند مواردی را که در سـطح اسـتان حل نمی‌شود، پیگیری و برای حل آنها مساعدت کنند.

رئیسـی گفت: رهبر معظم انقلاب امر کردند به مسئله تولید توجه شود و نباید امر ایشان بر زمین بماند و ما خود را سـرباز رهبری و مامور به انجام این کار می‌دانیم.

رئیس قوه قضاییه بـه گزارش‌های متعدد از حل مشـکلات تولیدکنندگان در سایه تعامل مسئولان اجرایی و قضایی اشـاره کرد و گفت: مشکلات بسیاری از شـرکت‌ها و واحدهای تولیدی در اسـتان‌ها با تعامل اسـتانداران و رؤسـای کل دادگسـتری‌ها حل شـده و در اسـتان همدان نیز مـواردی وجـود دارد که نیاز به شـورای‌عالی اقتصادی کشـور ندارد و در سطح استان حل می‌شود.

رئیسی بار دیگر تاکید کرد: همه بدانند که تک‌تک ما مخاطب امر رهبر معظم انقلاب در پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی از آن هسـتیم و هر کدام از ما در هر سطحی و هر جا بتوانیم چراغ تولید را روشـن نگه داریم باید به وظیفه‌مان عمل کنیم.

باید قابلیت سازمان‌های مردم‌نهاد را بالا ببریم

معـاون اول رئیس‌جمهـوری گفـت: همبستگی، انسـجام و حس خیرخواهی مردم و همچنین حضور فعالانه و بابرنامه دولـت می‌توانـد کشـور را در عبـور از بحران‌ها سربلند بیرون بیاورد.

به گزارش ایسـنا، اسـحاق جهانگیری همزمـان با هفته هلال‌احمر در مراسـم افتتـاح و رونمایـی از خانه‌هـای هـلال گفـت: دولـت و حکومـت بایـد فعال، بابرنامه و آینده‌نگری سیاست‌های لازم را پیاده‌سـازی کنند تا جامعه در زمان بروز بحران‌ها بی‌پناه نباشـد. موفقیت در این امر تکیه بر همبستگی و مشارکت مردم و جامعه مدنی دارد.

جهانگیری سـازماندهی و سـاماندهی نهادهای مسـئول در زمان بروز بحران‌ها را از راهکارهـای مهم مدیریت بحران در کشـور نام برد و افزود: بایـد قابلیت این سـازمان‌ها به‌ویـژه جمعیت هلال‌احمـر را بـالا ببریم و به همین منظور سازمان مدیریت بحـران و شـورای‌عالی برای سیاسـت‌گذاری با یک قانون خوب تشـکیل شـد تـا همه نهادهای نظام و حاکمیتی در زمان بحران‌ها حضور موثر داشته باشند.

معـاون اول رئیس‌جمهـوری افـزود: به‌طور مشـخص چند سـازمان در زمان بحران نقش کلیـدی دارند که مهم‌ترین این سـازمان‌ها جمعیت هلال‌احمر است و باید به نقطه‌ای برسد که از قابلیت‌های بسیار بالا برخوردار شود.

وی بـا اشـاره بـه اینکـه در روزهای نخست شیوع کرونا ۲۰۰ هزار ماسک در روز تولید می‌شد و دغدغه کشور این بود که چگونه کادر درمان را به ماسک تجهیز کنیم، افزود: در آن زمان برای واردات ماسـک بـه کشـور مانع‌تراشی‌های بسیاری انجام می‌شد اما الان علاوه بر تامین نیازهای مردم، صادرات ماسک انجام می‌شود و به تولید روزانه ۲۷ میلیون ماسک رسیده‌ایم.

جهانگیری همچنیـن بحران کم‌آبی را یکی دیگر از دغدغه‌های کشـور عنوان و تاکید کرد: ایران در منطقه‌ای خشک و با فشار جدی از نظر منابع آبی قرار دارد که در سخنرانی‌های قبلی خود بر آن تاکید کرده‌ام. نباید اجازه دهیم برخی چالش‌ها تبدیل بـه ابرچالش و برخـی بیماری‌ها تبدیل به بیماری مزمن در کشور شود.

معـاون اول رئیس‌جمهـوری بـا بیان اینکـه در دهه‌های گذشـته راهکارهای مناسب برای حل مسئله کم‌آبی در کشور اتخاذ نشـده، ادامـه داد: ایـران همواره با مسـئله آب روبه‌رو اسـت و امسال نیز میزان بارش‌ها به‌شـدت کاهش یافت و با خشکسـالی جدی روبه‌رو هسـتیم که از الان آثار خود را در همه مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نشان خواهد داد.

وی بر ضرورت همبسـتگی جامعه در مقابله با خشکسالی در کشور تاکید کرد و گفـت: خشکسـالی یکـی از مهم‌ترین مسـائل در کشـور اسـت و ممکن است برخی از مردم فکر کنند که آب موردنیاز آنها توسط سـایر مناطق کشور برداشت می‌شـود و به همیـن منظور در فشـار قـرار گرفته‌اند کـه بایـد صاحب‌نظران، تریبون‌داران و نخبگان کشـور در چنین مقطعی کمک کنند تا همبسـتگی مردم آسـیب نبیند و مردم نسـبت به یکدیگر بدبین نشوند.

اجازه فرسایشی شدن مذاکرات را نمی‌دهیم

سـخنگوی وزارت امـور خارجـه درباره حمله به سرکنسـولگری ایران در کربلا گفت: از همان ابتدا با مراجع ذی‌ربط عراق از طریق سرکنسولگری و سـفارت‌مان در بغداد تماس گرفته شـد و بـا متعرضـان برخورد شـده اسـت. انتظار داریم دولـت عراق به وظایـف خود عمل کند. به گزارش ایرنا، سـعید خطیب‌زاده در نشسـت خبـری هفتگی خود با خبرنـگاران که به‌شـکل مجازی برگزار شـد، با تبریک فرا رسـیدن عید سـعید فطر، گفت: در هفته گذشته، گفت‌وگوی نماینده ویژه ایران در امور یمن را با همتای سـوئدی‌اش داشـتیم که درباره آخرین تحولات و راهبردها صحبت شـد. همچنین وزیر خارجه سـوریه با ظریف صحبت کـرد. خطیب‌زاده دربـاره امـکان تمدید توافق ایران و آژانس گفت: آنچه سـید عباس عراقچی در مصاحبه گفتند، این اسـت که قانون مجلس الزام‌آور است و توافق ایران و آژانس در ۲۱ مه به پایان می‌رسد. طبیعی است چون عجله‌ای برای سـرانجام رساندن این گفت‌وگوها نداریم و اجازه فرسایشی شـدن را هم نمی‌دهیم، نمی‌خواهیم هیـچ تاریخـی مانع از این شـود که به‌طور دقیق دستورالعمل‌های اجرایی تهران عملیاتی شود.

وی افزود: ایشـان گفتنـد یکی از انتخاب‌ها می‌تواند این باشـد که اگر مسـیر گفت‌وگوها درسـت و تهران با آن موافق باشـد، بـا هماهنگی دو طرف این توافق تمدید شـود. وی در عین حال گفت: تیـم مذاکره‌کننده تصمیم‌گیر نیسـت و تصمیم‌گیری در تهران انجام می‌شود. سخنگوی وزارت امـور خارجه با بیان اینکـه وزیر خارجه سـوریه از وزیر امور خارجه برای سفر به دمشق دعـوت کـرد که ظریـف پذیرفت، اظهـار کرد: مذاکرات وین در حال انجام است و روز یکشنبه نیز ظریف به کمیسیون امنیت ملی مجلس رفت.

وی با تاکیـد بر اینکه تحولات افغانسـتان را از نزدیک پیگیری می‌کنیم و نگران افغانسـتان هسـتیم، یادآور شـد: ضمن تسلیت و همدردی بـا خانواده قربانیـان و همچنیـن دولت و ملت افغانستان، لازم اسـت از فضای برادری استفاده شـود و همـه در برابر تفکر داعشـی و تکفیری متحد شوند.

اعتبار طرح همسان‌سازی تامین شد

رئیـس سـازمان برنامه و بودجه کشـور، از تامین شـدن اعتبار مربوط به جزو ۲ بند و تبصره ۲ قانون بودجـه ۱۴۰۰ خبر داد. به گـزارش ایلنا، محمدباقر نوبخت در جلسـه هیات‌های امنای دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، پژوهشـی و فناوری وابسـته به وزارت عتف، از تامین شـدن اعتبـار مربوط به جزو ۲ بند و تبصـره ۲ قانون بودجـه ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: این اعتبار که طرح همسان‌سـازی حقوق اعضای هیات علمی دو وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز در آن دیده شده، تامین شده است.

منتظـر نهایی شـدن دسـتورالعمل اجرایی مورد وفاق نماینـدگان این دو وزارت و سـازمان برنامه و بودجه هسـتیم. وی ابراز امیدواری کرد که هر چه سریع‌تر اقدامات اجرایی شدن قانونی این مصوبه صورت پذیرد. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشـور با اشـاره به اینکه اجرای طرح همسان‌سازی، افزایش بهره‌وری علمی را به‌دنبال خواهد داشت، اظهار کرد: رفع تبعیض و عدالت در پرداخت‌های مربوط به اعضای هیات علمی جامعه دانشـگاهی را وظیفه خود می‌دانیم. نوبخت با اشـاره به اینکه تمهید مقدمات این موضوع انجام شـده، تاکید کرد: نکته مهم این مصوبه، محل تامین اعتبار آن اسـت که با تشـریک مساعی بخشی از این کار نیز صورت گرفته و منتظر نهایی شدن دستورالعمل اجرایی آن هسـتیم که باید مورد توافق نمایندگان دو وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی و همچنین سـازمان برنامه و بودجه قرار گیرد.

ویژه تر از خبر

عبور از قله موج چهارم کرونا در بیشتر استان‌ها

سـخنگوی وزارت بهداشـت در توضیح آخرین وضعیت کووید-۱۹ در کشـور گفت: هنوز موج چهارم این بیماری را به‌صورت کامل پشـت سـر نگذاشـتیم، اما در بیشـتر اسـتان‌ها قله مـوج را رد کرده‌ایم. سـیما سـادات لاری افـزود: فکر می‌کنم پاندمی کووید-۱۹ نقش خبرنگاران و خبرگزاری‌ها را بیش از پیش به ما نشـان داد. این بیماری بلایا و مشـکلات زیادی داشـت، اما واقعا در مصیبت و بلا اسـت که قدر یکسـری چیزها را می‌دانیم و بر این اساس نقـش خبرگزاری‌هـا و روابط‌عمومی‌هـا در ایـن بیماری مشـخص شـد. اگر رسـانه‌ها کنار ما نبودنـد، ممکن بود وزارت بهداشـت از بسـیاری مسـائل و دغدغه‌های مردم غافل می‌ماند و نمی‌توانسـتیم مباحث را به مردم آموزش دهیـم؛ بنابراین یک پل ارتباطی دوطرفه با در نظر گرفتن شرایط ایجاد شد. لاری در ادامه صحبت‌هایش در پاسخ به سوال ایسنا، درباره آخرین وضعیت بیماری کووید-۱۹ در کشور، گفت: ما موج چهارم را هنوز به‌طور کامل پشت سر نگذاشـتیم، اما خدا را شـکر در بیشتر استان‌ها قله موج را رد کرده‌ایم. وی افزود: به‌دلیل شـیوع ویروس جهش‌یافته این بار خیلی سـریع و در عـرض ۳ هفته به پیک بیماری رسـیدیم و آمار بسـتری‌ها به‌شـدت بالا بود؛ به‌طوری که حدود ۸۰۰۰ بستری داشتیم که بسیار غافلگیرکننده بود. لاری ادامـه داد: گرچه مـا از قبل برای ظرفیت تخت‌های بیمارسـتانی پیش‌بینی کرده بودیم، اما قدرت سرایتی که در مـوج چهارم وجود داشـت، واقعـا غافلگیرکننده بود و این باعث شـد تمهیدات جدیدی بیندیشیم؛ به‌طوری که به‌جای بسـتری بیماران در بیمارستان، بیمار با مراجعه به بیمارستان داروهایی مانند رمدسیویر را دریافت می‌کرد و به منزل بازمی‌گشـت و دوباره در روزهای بعد هم مراجعه می‌کرد تا دوز کامل دارو را دریافت کند. این روش مدیریت خیلی کمک کرد و وضعیت مدیریت شد.

انتخابات ۱۴۰۰

آغاز ثبت‌نام داوطلبان انتخابات ریاست‌جمهوری

طبق جدول زمان‌بندی انتخابات ریاست‌جمهوری، از امروز ثبت‌نام از نامزدهای سـیزدهمین دوره انتخابات ریاسـت جمهوری آغاز می‌شـود به مدت ۵ روز ادامه خواهد داشت. به گزارش فارس، طبق جدول زمان‌بندی انتخابات ریاست‌جمهوری، اسامی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری ۵ و ۶ خرداد اعلام خواهد شد. براساس این جدول، صدور دسـتور برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری روز ۲۱ اردیبهشت خواهد بود و در همین روز ثبت‌نام از نامزدهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری برای مدت ۵ روز آغاز خواهد شد. خبرگزاری ایرنا در گزارشی چهره‌هایی که تاکنون به طور رسمی برای ورود به سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام حضور کرده‌اند و از سـوی دیگر آنهایی که هنوز نسـبت به کاندیداتوری‌شان گمانه‌زنی و احتمال وجود دارد را برشمرده و وضعیت ثبت‌نام‌شان مطابق با مصوبه جدید شورای نگهبان را مشخص کرده است.

▣ اصلاح‌طلبان و افراد منسوب به دولت

۱- محمدجواد ظریف: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۲- اسـحاق جهانگیری: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ب» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۳- محمد شریعتمداری: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۴- عباس آخوندی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۵- محمدرضا عارف: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - عضو مجمع تشخیص و مشمول بند «ب» و «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۶- مصطفی کواکبیان: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۷- صادق خرازی: [امکان قانونی ثبت‌نام ندارد زیرا تنها سـابقه او پسـت سـفارت است - سفرا مشمول هیچ کدام از بندهای مصوبه جدید شورای نگهبان نیستند]
۸- علـی لاریجانـی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بنـد «الف» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۹- شـهیندخت مولاوردی: [امکان قانونـی ثبت‌نام دارد - معاون رئیس‌جمهوری در دولت یازدهم]
۱۰- رامین مهمانپرست: [امکان قانونی ثبت‌نام ندارد - تنها سابقه او پست سفارت است و سفرا مشمول هیچ کدام از بندهای مصوبه جدید شورای نگهبان نیستند]
۱۱- حسـین دهقـان: [امـکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۱۲- مسـعود پزشـکیان: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ب» و «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۱۳- علی مطهری: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ب» و «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۱۴- محسـن هاشـمی [امکان قانونی ثبت‌نام ندارد - سوابق مدیریتی او مشمول هیچ کدام از بندهای مصوبه جدید شورای نگهبان نیست]
۱۵- محمدجـواد آذری جهرمـی [امـکان قانونی ثبت‌نام ندارد - میزان سـوابق مدیریتی و سـن وی مشـمول هیچ کدام از بندهای مصوبه جدید شورای نگهبان نیست]
۱۶- سـید محمـد صدر [امـکان قانونی ثبت‌نام دارد - اعضای مجمع تشـخیص مصلحت نظام مشمول مصوبه شورای نگهبان هستند]

▣ جبهه نیروهای انقلاب

۱- ابراهیم رئیسـی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «الف» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۲- محمدباقر قالیباف: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد – مشمول بند «الف» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۳- محسـن رضایـی: [امـکان قانونی ثبت‌نام دارد- سـابقه فرماندهـی با جایگاه سرلشکری]
۴- سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ب» و «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۵- سعید محمد: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد-سابقه فرماندهی با جایگاه سرلشکری]
۶- رسـتم قاسـمی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۷- سید عزت‌الله ضرغامی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - سابقه ریاست سازمان‌ها، موسسـات و نهادهای دولتی و موسسـات و نهادهای عمومی غیردولتی در سطح ملی]
۸- اسـدالله بادامچیان: [به‌دلیل دارا نبودن شـرایط سنی امکان قانونی ثبت‌نام را ندارد]
۹- شـاهین محمدصادقی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۱۰- علیرضا افشار: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - سابقه فرماندهی بسیج]
۱۱- فریدون عباسـی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۱۲- سـعید جلیلی: [امکان قانون ثبت‌نام دارد - عضو شـورای‌عالی امنیت ملی و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام]

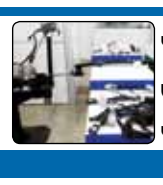
▣ مستقلین

۱- محمد ناظمی اردکانی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشـمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۲- محمد عباسی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۳- صادق خلیلیان: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۴- محمد غرضی: [امکان قانونی ثبت‌نام ندارد - شرایط سنی وی مشمول مصوبه جدید شورای نگهبان نیست]
۵- حسن سبحانی: [امکان قانونی ثبت‌نام دارد - مشمول بند «ج» ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری]
۶- محمود احمدی‌نژاد: [امکان قانون ثبت‌نام دارد]

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۰
۲۸ رمضان ۱۴۴۲
۱۱ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۸۶
پیاپی ۳۱۰۴

یارانه پنهان نتیجه نبود شفافیت اقتصادی

اولویت صیانت از سرمایه‌گذاری داخلی است

مالیات سنگین جایگزینی برای یارانه پنهان

www.sanatnewspaper.com

تحلیل روز

در تحلیل صمت از وضعیت یارانه‌های پنهان در تولید نمایان شد

تضعیف ریال عامل افزایش یارانه پنهان

عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: گزارش‌ها نشان می‌دهد در سال ۹۷ در ایران افزون‌بر ۴۹ میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار یارانه انرژی پرداخت شده است. این رقم بزرگی برای کشوری چون ایران به شمار می‌رود اما اگر بیشتر بررسی شود، معلوم می‌شود که مصرف انرژی هر فرد در ایران نسبت به یکی دو دهه قبل چندان افزایش نداشته است. بنابراین مهم‌ترین عامل افزایش یارانه پنهان در ایران تضعیف قدرت پول ملی است. با کاهش ارزش پول ملی در عمل هزینه همه کالاها افزایش می‌یابد و عجیب نیست در دوره‌ای که بیش از ۷ برابر از ارزش ریال کاسته شده نرخ یارانه انرژی هم افزایش پیدا کرده است. از سوی دیگر، برخی معتقدند اگر این انرژی در داخل مصرف نمی‌شد، امکان صادرات آن وجود داشت که البته در شرایط تحریمی چنین حرفی در عمل نمی‌تواند اجرا شود. به‌علاوه اینکه همین حالا هم اقتصاد ایران با حجم بالای سوخت فلر مواجه است که اگر امکان صادرات وجود داشت می‌توانست ارز آوری قابل توجهی داشته باشد. با این حال، علاوه‌بر انرژی که هزینه تولید در ایران را کاهش داده، مزیت دیگر تولید در ایران کم بودن حداقل دستمزدها است.

به گزارش صمت یارانه‌ها در ادبیات اقتصادی به دو دسته پنهان و آشکار تقسیم می‌شوند. یارانه پنهان در مجموع آن دسته از یارانه‌ها را شامل می‌شود که به کالاهایی چون آب، برق، بنزین، کالاهای اساسی و... تعلق می‌گیرد. این سیاستی است که در بسیاری از کشورهای جهان هم مورد استفاده قرار می‌گیرد اما یک تفاوت عمده میان سیاست اختصاص یارانه در ایران و کشورهای توسعه‌یافته و موفق وجود دارد؛ در ایران یارانه به شکل همگانی پرداخت می‌شود و همه اقشار از آن سود می‌برند اما همین سبب می‌شود تا هزینه‌های دولت هم به شکلی سرسام‌آور افزایش یابد و منابع صرف اقشاری شوند که خود می‌توانند هزینه‌های زندگی را تامین کنند. برای مثال، در زمینه یارانه غذا یا یارانه نقدی دلیلی ندارد افراد ثروتمند و دهک‌های بالایی جامعه از آن بهره ببرند اما در ایران تمام این اقشار حامیان بازار آزاد و اقتصاد لیبرال هر نوع سیاست حمایتی را رانت می‌دانند اما در مقابل مخالفان این مکتب، به‌ویژه در میان هواداران نظرات کینز و مخالفان نظام سرمایه‌داری سیاست یارانه‌ای می‌تواند در شرایطی به سود اقتصاد کشور باشد. برای مثال، در زمینه حمایت از تولید ملی بدون سیاست‌های حمایتی کشورهای در حال توسعه هیچ‌گاه امکان رقابت با کشورهای پیشرفته را نخواهند داشت.

اهمیت یارانه انرژی در ایران

براساس آمار، بخش مهمی از یارانه پنهان در کشور ما به یارانه بخش انرژی مربوط است. به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، یارانه پنهان انرژی عبارت است از مابه‌التفاوت ارزش نفت و گاز مصرف شده در داخل براساس نرخ مرجع و وجوهی که از مصرف‌کنندگان دریافت می‌شود. منظور از یارانه آشکار، وجوهی است که دولت به طور واقعی بابت کاهش نرخ انرژی پرداخت می‌کند. در روش مرسوم محاسبه یارانه پنهان، فرض شده کل انرژی مصرف شده در داخل کشور می‌تواند در خارج کشور به فروش برسد. همچنین درباره حامل‌هایی چون بنزین که قیمت‌های جهانی دارند، می‌توان نرخ فوب خلیج‌فارس را به‌عنوان نرخ مرجع درنظر گرفت اما در حامل‌هایی چون گاز طبیعی و برق که نرخ منطقه‌ای دارند، تعیین نرخ مرجع دشوارتر است. قیمت ارز مبنای تبدیل نرخ فروش انرژی موضوعی به‌شدت اختلاف‌برانگیز است و بخش زیادی از یارانه پنهان که به این روش محاسبه می‌شود چیزی جز تاثیرات افزایش قیمت ارز نیست، بدون آنکه در مصرف واقعی مردم تغییر شگرفی رخ دهد.براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی درباره شاخص‌های جهانی انرژی، ایران پس از چین رتبه دوم یارانه انرژی جهان در سال ۲۰۱۶ را دارا بوده به طوری که در سال ۲۰۱۶ تقریبا ۳۵ میلیارد دلار به‌عنوان یارانه انرژی در ایران منظور شده است.در سال ۹۵ سرانه یارانه هیدروکربوری کشور یک میلیون و ۴۶۵ هزار تومان به ازای هر نفر و برای هر خانوار ۴میلیون و ۸۴۱ هزار تومان بوده است. علاوه‌بر، این البته یارانه‌های بیشتری نیز در بخش انرژی پرداخت می‌شود. کل مصرف انرژی در داخل کشور به یک میلیون و ۳۴۸ میلیون بشکه معادل نفت خارج بوده است. اگر هر بشکه نفت را ۵۵ دلار قیمت‌گذاری کنیم هر سال حدود ۷۴ میلیارد دلار در ایران هزینه مصرف انرژی می‌شود. به عبارت دیگر، اگر ما دارای منابع نفتی نبودیم و این حجم مصرفی را قرار بود از طریق واردات تامین کنیم، ارزش واردات حامل‌های انرژی به کشور در سال حدود ۷۴ میلیارد دلار برآورد می‌شود. بخش خانگی و تجاری حدود ۳۵ درصد مصرف نهایی انرژی را انجام داده است.

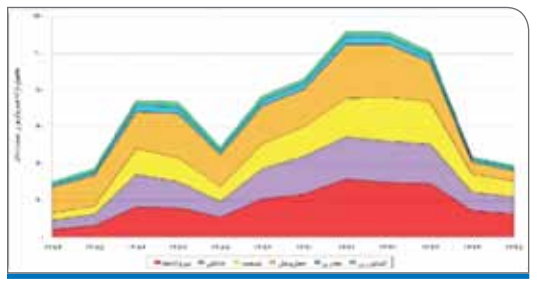
از سوی دیگر، کل مصرف خانگی ۳۹۶ میلیون بشکه نفت خام بوده که ارزش آن با احتساب هر بشکه ۵۵ دلار به بیش از ۲۱ میلیارد دلار می‌رسد. در این میان گاز طبیعی سهم مهمی در تامین انرژی خانوار دارد. ۷۸ درصد مصارف خانگی از طریق گاز طبیعی تامین می‌شود و ۱۲ درصد دیگر آن را برق تامین می‌کند.

همچنین کل مصرف بخش صنعت به بیش از ۳۳۱ میلیون بشکه نفت خام می‌رسد که ارزش آن نیز معادل ۱۸ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار بوده است. در این بخش هم گاز طبیعی ۷۶ درصد مورد نیاز صنعت را تامین می‌کند و برق نیز سهمی ۱۴ درصدی دارد.

سهم حامل‌ها و بخش‌ها از کل یارانه انرژی

آمارها نشان می‌دهد سهم بخش خانگی از یارانه گاز طبیعی در همه سال‌های گذشته تقریبا ۳۰ درصد بوده است. سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از یارانه هیدروکربورها در سال ۸۴ تا ۹۵ هم نشان می‌دهد کشاورزی در همه این سال‌ها کمترین سهم را به خود اختصاص داده اما بیشترین میان نیروگاه‌ها، مصرف خانگی و صنعت متغیر بوده است.

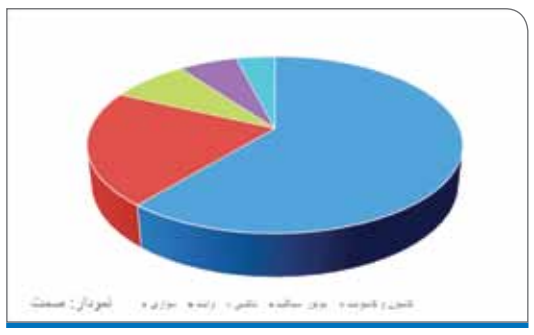
در سال ۹۵ سهم نیروگاه‌ها از یارانه گاز طبیعی برابر با ۳۷.۳ درصد بوده که به این ترتیب این بخش بیش از همه بخش‌های دیگر کشور از این سیاست بهره برده است. پس از آن بخش خانگی با ۲۹.۱ درصد و بخش صنعت با ۲۷ درصد بیشترین سهم را از آن خود دارند. در مجموع هیدروکربورهای مصرف شده در کشور نیز، نیروگاه‌ها ۳۳ درصد، بخش خانگی ۲۴ درصد، بخش صنعت ۲۱ درصد و بخش حمل‌ونقل با ۱۵ درصد یارانه را به خود اختصاص داده‌اند.

به این ترتیب اولویت سیاست‌گذاری درباره یارانه انرژی باید به ترتیب برای نیروگاه‌ها و سپس بخش صنعت و نهایتا در بخش حمل‌ونقل باشد. توجه به سهم خانوار از مجموع یارانه هیدروکربوری نشان می‌دهد بیش از سه چهارم یارانه ضمنی هیدروکربوری به غیر از خانوار اختصاص یافته و درواقع انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت از تولید در ایران است. هرگونه سیاست‌گذاری درباره تغییر این روش منوط به پیامدها و آثار افزایش نرخ انرژی بر بخش تولید است.

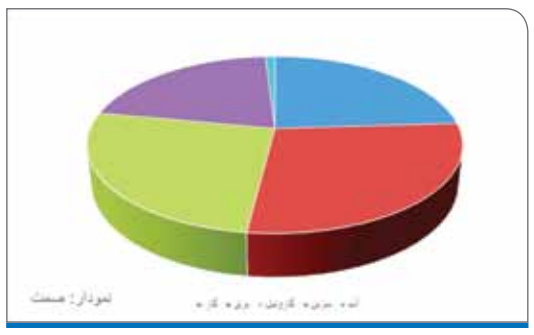

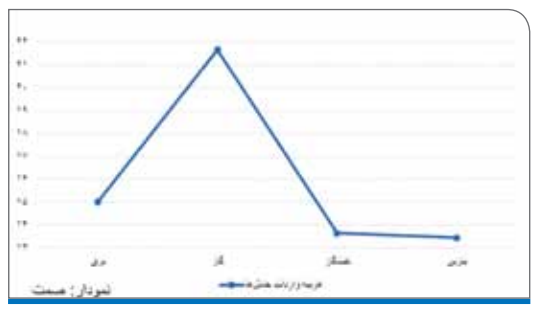
در سال ۹۵، سهم بنزین از مجموع یارانه فرآورده‌های نفتی ۸ درصد و سهم نفت‌گاز حدود ۶۸ درصد بوده است. بنابراین سیاست‌گذاری درباره بنزین نمی‌تواند جزو اولویت‌های کشور برای حل مسئله یارانه ضمنی باشد. دلیل اصلی کاهش سهم یارانه بنزین از سرجمع یارانه فرآورده‌های نفتی در میانه دهه ۹۰، کاهش قیمت نفت و بالا بودن قیمت بنزین نسبت به نفت‌گاز است به طوری که بنزین سوپر داخلی گران‌تر از بنزین فوب خلیج‌فارس بوده است. تحلیل‌ها نشان می‌دهد بنزین سوپر داخلی در سال ۹۵ معادل ۱۰۹ درصد نرخ فوب خلیج‌فارس بوده و این نرخ برای بنزین معمولی حدود ۹۱ درصد بوده است. اما نرخ نفت‌گاز نیروگاهی حدود ۲۲ درصد فوب و نرخ نفت‌گاز غیر نیروگاهی ۲۸.۵ درصد فوب بود.

قیمت بنزین برمبنای متوسط فوب خلیج‌فارس در سال ۹۷ معادل ۴۲ سنت به ازای هر لیتر بوده و یارانه آن تقریبا ۱۱۵ هزار میلیارد تومان بوده که تقریبا معادل ۱۰.۵ میلیارد دلار می‌شود. بیشترین سهم در این بخش را خودروهای سواری از آن خود کرده‌اند.

برآوردها نشان می‌دهد در سال ۹۷ مجموع یارانه پنهان بنزین، نفت‌گاز، برق و گاز طبیعی ۵۶.۹ میلیارد دلار بوده که با کسر یارانه گاز طبیعی سوخت نیروگاهی معادل ۷.۶۶ میلیارد دلار و اضافه شدن یارانه پنهان آب برابر با ۰.۶ میلیارد دلار، این رقم به ۴۹ میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار می‌رسد. این در حالی است که نرخ تسعیر ارز را ۱۱ هزار تومان درنظر بگیریم. درحال‌حاضر قیمت هر دلار امریکا بیش از ۲۰ هزار تومان است و در سال گذشته این قیمت حتی تا ۳۲ هزار تومان نیز افزایش یافت. بیشترین یارانه مربوط به گاز طبیعی با ۳۵ درصد بوده و پس از آن برق، گازوئیل، بنزین و آب به ترتیب ۲۴، ۲۲، ۱۸ و یک درصد از یارانه انرژی در کشور را به خود اختصاص داده‌اند. باید توجه داشت که گرچه ایران از منابع انرژی فراوانی برخوردار است و مبالغ زیادی را به‌عنوان یارانه انرژی متحمل می‌شود و واردات حامل‌های انرژی تنها به مقادیر اندک نیاز دارد. با فرض اینکه انرژی مورد نیاز کشور باید از خارج تامین شود و براساس فروض مصرفی و قیمتی، هزینه آن حدود ۶۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیارد می‌شد. به نحوی که سهم برق برمبنای متوسط نرخ تمام‌شده در داخل کشور معادل ۱۵ میلیارد دلار بوده و سهم گاز ۲۱ میلیارد و ۶۷۰ میلیون دلار و سهم نفت‌گاز نیز ۱۳ میلیارد و ۶۵۰ میلیون دلار محاسبه شده است. همچنین برای واردات بنزین نیز باید سالانه ۱۳ میلیارد و ۴۴۰ میلیون دلار هزینه می‌شد.

یارانه پنهان انرژی چگونه ایجاد می‌شود؟

در اقتصاد ایران به طور متوسط هر روز اندکی بیش از ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام و میعانات گازی و ۵۴۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی به داخل کشور تزریق می‌شود. این تزریق از طریق شرکت‌های صورت می‌گیرند که نفت و گاز را ارزان‌تر از نرخ صادراتی تحویل گرفته و محصولات دیگر چون برق و بنزین تولید کرده و آنها را به نرخ تکلیفی به مصرف‌کنندگان تحویل می‌دهند. این فرآیند منجر به ایجاد مفهوم یارانه انرژی شده است.در این میان مابه‌التفاوت ارزش نفت و گاز مصرف شده در داخل براساس نرخ مرجع و وجوهی است که از مردم بابت مصرف آنها دریافت می‌شود. این مفهوم درواقع عدم‌النفع دولت از ارزانفروشی نفت و گاز در داخل کشور است. یارانه آشکار انرژی هم شامل وجوهی است که دولت به طور واقعی بابت کاهش نرخ انرژی پرداخت می‌کند. تاکنون روش‌های مختلفی برای محاسبه یارانه ضمنی ارائه شده است که ازجمله آنها می‌توان به محاسبه یارانه براساس مابه‌التفاوت نرخ نفت و گاز صادراتی و فروش داخل یا برمبنای مابه‌التفاوت نرخ مرجع فرآورده‌ها و فروش داخل اشاره کرد. با این همه به این روش انتقادات فراوانی هم وارد شده است.برای مثال، در این روش‌ها فرض شده کل انرژی مصرفی در داخل می‌تواند در خارج از کشور به فروش برسد اما آیا کشور توانایی صادرات این حجم از منابعی که در داخل کشور مصرف می‌شود را دارد؟ به طور مثال در شرایط تحریمی که دولت به زحمت ۲۰۰ هزار بشکه نفت در روز صادر می‌کرد هم اگر هیچ انرژی‌ای در داخل مصرف نمی‌شد، باز هم صادرات صورت نمی‌گرفت.اگر توان صادرات بیشتر گاز طبیعی وجود دارد چرا روزانه ۴۲ میلیون مترمکعب گاز فلر (تقریبا بیش از صادرات گاز طبیعی) به ترکیه و عراق سوزانده می‌شود؟ همچنین تعیین نرخ مرجع چالش برانگیزترین موضوع محاسبه یارانه پنهان است.

نقش کاهش ارزش ریال در افزایش یارانه پنهان

تعیین نرخ مرجع، چالش برانگیزترین موضوع محاسبه یارانه پنهان است. درباره حامل‌هایی مانند بنزین که قیمت‌های جهانی دارند، درنظر گرفتن نرخ فوب خلیج‌فارس به‌عنوان نرخ مرجع قابل پذیرش است اما درباره حامل‌هایی چون گاز طبیعی و برق که نرخ منطقه‌ای دارند تعیین نرخ مرجع دشوار است.فرض محاسبه یارانه ضمنی بر این اساس استوار است که کشور ظرفیت صادرات کل انرژی مصرفی را دارد. برای مثال، در صورتی که برق در داخل کشور مصرف نمی‌شد تمام آن به کشورهای اطراف صادر خواهد شد درحالی که در عمل در صحت این فرض تردیدهای فراوانی وجود دارد. بنا بر تحلیل بازوی نظارتی مجلس شورای اسلامی، همچنین مبنا قرار دادن نرخ دلاری حامل‌های انرژی، با توجه به بی‌ثباتی قیمت ارز منجر به تغییرات شدید در یارانه ضمنی شده و همواره اختلاف قیمتی بین داخل و خارج از کشور پدید می‌آید. چرخه بی‌پایان افزایش نرخ انرژی به بهانه پوشش یارانه ضمنی، افزایش قیمت ارز و ایجاد شکاف قیمتی جدید ادامه خواهد داشت و لازم است از اساس ارتباط نرخ داخلی انرژی به عامل به‌شدت بی‌ثبات قیمت ارز محدود شود. همچنین بزرگ شدن یارانه پنهان با افزایش نرخ ارز از اساس چیزی جز تاثیر کاهش ارزش پول ملی نیست. به عبارت دیگر، با افزایش قیمت ارز بدون اینکه در زندگی واقعی مردم و میزان مصرف انرژی آنها تغییر خاصی رخ داده باشد، ناگهان یارانه پنهان چندین برابر می‌شود. با توجه به سهم کم خانوار از یارانه هیدروکربوری، اولویت سیاست‌گذاری مورد یارانه ضمنی باید در گام نخست درباره نیروگاه‌های کشور و سپس در بخش خانگی باشد. همچنین بیش از ۷۵ درصد یارانه ضمنی هیدروکربوری به غیرخانوار اختصاص داشته و درواقع انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت دولت از تولید در ایران است و واکنش تولیدکنندگان به تغییر نرخ انرژی کاملا وابسته به امکان فنی، مالی و اقتصادی آنها بوده و در شرایط فعلی، افزایش نرخ انرژی برای تولیدکنندگان منجر به افزایش نرخ محصولات و در صورت نداشتن امکان افزایش قیمت، منجر به کاهش تولید خواهد شد.با توجه حساسیت شدید جامعه به قیمت بنزین، می‌توان تغییرات نرخ انرژی را از حامل‌هایی که حساسیت کمتری دارند، آغاز کرد. این حامل‌ها باید کمترین سهم در مجموع یارانه‌ها را داشته باشد. گاز مایع و نفت سفید از این ویژگی برخوردار بوده و می‌توانند در اولویت افزایش نرخ و شروع فرآیند حذف یارانه قرار بگیرد.

یارانه پنهان ۶۴۹ هزار میلیاردی سال ۹۸

در آخرین گزارش سازمان برنامه و بودجه در لایحه بودجه ۱۳۹۸ میزان یارانه پنهان ۶۴۹ هزار میلیارد تومان بوده است. البته برمبنای قیمت دلار ۸ هزار تومانی. اکنون که قیمت دلار بیش از ۲۰ هزار تومان است میزان یارانه پنهان نیز بسیار بیشتر از این مقدار است.در این باره معاون اول رئیس‌جمهوری هفته گذشته اعلام کرد: دولت ایران یارانه‌های پیدا و پنهان زیادی دارد. بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان و بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه آشکار پرداخت می‌کنیم.به دیدگاه برخی از کارشناسان، میزان یارانه پرداختی به صورت پنهان بسیار بیشتر از یارانه نقدی و آشکار است. پس در مجموع افراد ثروتمند یا ۳ دهک بالای جامعه به مراتب یارانه‌ای بیشتر از افراد ضعیف و دهک‌های پایین دریافت می‌کنند. میزان بهره‌مندی دهک‌های هزینه‌ای از یارانه پنهان بخش انرژی نشان می‌دهد: دهک اول که پایین‌ترین هزینه را دارد از ۵.۰۶ درصد و دهک دهم از ۱۴.۸۲ درصد یارانه انرژی بهره‌مند هستند. به همین دلیل، در بحث یارانه‌ها کمک به توزیع عادلانه درآمد و افزایش رفاه اقشار کم‌درآمد، از مهم‌ترین چالش‌های آن به شمار می‌آید.

یارانه کارفرمایان از جیب کارگران

با این حال، «رانت» یا «یارانه» دیگری که در ایران به کارفرمایان و تولیدکنندگان داده می‌شود اما کمترین بحث‌ها درباره آن می‌شود دستمزد ارزان و پایین است. در ایران همان‌طور که گفته شد هزینه انرژی برای تولید بسیار کم است اما این تنها به‌اصطلاح مزیت تولید در ایران نیست؛ دستمزدها در ایران در مقایسه با بسیاری از کشورهای جهان وضعیت اسفناک‌تری را دارد. حتی ایران در قیاس با بسیاری از همسایگان خود حقوق کمتری به کارگران و نیروی کار خود می‌پردازد. به این ترتیب، علاوه‌بر انرژی ارزان، نیروی کار ارزان هم در اختیار کارفرمایان قرار می‌گیرد.اگر قیمت هر دلار امریکا را ۲۰ هزار تومان درنظر بگیریم، حداقل دستمزد در ایران ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان تعیین شده است. این در حالی است که این رقم حدود ۱۳۰ دلار خواهد بود. چین از اقتصادهای جدید جهان است که با سرعت به رشد خود ادامه می‌دهد. ازجمله مزیت‌های سرمایه‌گذاری در این کشور پرجمعیت، دستمزد پایین کارگران آن نسبت به کشورهای غربی است. با این حال، حداقل مزد ماهانه کارگران در چین حدود ۳۰۰ دلار است یعنی در این کشور هم دستمزد بیش از ۲ و نیم برابر ایران است. در میان کشورهای خاورمیانه تنها یمن از ایران حداقل دستمزد کمتری دارد؛ بنا بر گزارش‌ها این کشور جنگ‌زده و بحرانی حداقل دستمزد مصوب برای کارگران خود را ۳۴ دلار اعلام کرده است. در اردن حداقل دستمزد ماهانه ۵۷۹ دلار است و در کویت به هزار و ۴۸ دلار می‌رسد. در قطر مزد حداقلی کارگران اندکی کمتر از ۱۱۰۰ دلار است و در عربستان سعودی هم کارگران کمتر از ۸۰۰ دلار در ماه دریافت نمی‌کنند. در لبنان که اکنون درگیر بی‌ثباتی‌های فراوان و تورم بیش از ۸۰ درصدی است هم حداقل دستمزد کارگران تا سال گذشته ۳۸۱ دلار امریکا بوده است. نکته جالب اینکه گفته می‌شود در کشور جنگ‌زده‌ای چون عراق نیز حداقل دستمزد ۴۳۵ دلار است. به همین دلیل هم دیده می‌شود بخش زیادی از نیروی کار استان‌های غربی به‌ویژه کردستان ترجیح می‌دهند در عراق مشغول کار شوند تا ایران.برآوردهای دیگر نشان می‌دهد سهم مزد از هزینه تمام‌شده کالا در ایران هم کمتر از ۴ درصد است؛ یعنی اگر دستمزد در ایران ۱۰۰ درصد افزایش یابد میانگین تورم کالاها به ۴ درصد خواهد رسید. این در حالی است که در سوئد و دیگر کشورهای اسکاندیناوی مزد سهمی ۴۰ تا ۶۰ درصدی از نرخ نهایی کالاها را از آن خود می‌کند. به این ترتیب، عوامل دیگری در کار تولید کشور دخیل هستند که باوجود هزینه بسیار کم کار و انرژی تولید صرفه ندارد. ازجمله آن سوددهی بالای فعالیت‌های سوداگرانه و همچنین سود بالای بخش مسکن است که انگیزه سرمایه‌گذار را برای حضور در بخش‌های تولیدی کاهش می‌دهد.

یادداشت

عرضه خودرو در بورس چاره‌ساز است؟

سیدحسین بحربنیان
فعال صنعت قطعه

بازار خودرو با عرضه و تقاضا بالانس می‌شود و قابل درک نیست که چرا خودرو باید در بورس عرضه شود و مخالف این امر هستم؛ اما از سوی دیگر، زمانی که مولفه‌های تشکیل‌دهنده قیمت تمام‌شده براساس اصول و نظام درستی نباشد، صنعتگران حوزه خودرو دیگر چاره‌ای ندارند جز اینکه این پیشنهاد را ارائه دهند.

در قوه مجریه و در سطح جامعه هیچ توجهی به این موضوع که خودرو محصولی از زیرشاخه‌های مختلف بوده که روزانه قیمت‌شان در حال تغییر است، نمی‌شود. مثال بارز آن نرخ مواد پتروشیمی، ارز، مواد فولادی، مس و... است. وقتی در این‌باره درکی وجود ندارد چاره‌ای وجود ندارد جز اینکه بخواهیم خودرو هم در بورس عرضه شود و همان‌طور که قیمت ورق فولاد در بورس تعیین می‌شود، خودرو هم همین‌گونه باشد. چرا باید نرخ مواد اولیه تغییر کند اما قیمت خودرو ثابت بماند. در کدام قانون اقتصادی این‌گونه نوشته شده است.

قیمت مواد تشکیل‌دهنده خودرو به شکل رسمی بالا می‌رود اما نرخ خودرو ثابت می‌ماند؛ علاوه‌بر اینکه تغییر قیمت خودروها نسبت به قیمت پایه سال ۹۶ و ۹۷ است. برای تعیین قیمت یک معادله ساده وجود دارد اینکه از زمانی که قیمت خودرو مصوب شد تا امروز روند صعودی قیمت مواد اولیه و ارز سنجیده شود و در ادامه اعلام کنند قیمت خودرو چقدر تغییر داشته است.

اساسا با عرضه خودرو در بورس مخالف هستم، زیرا خودروساز قیمت محصولش باید در دست خودش باشد. در جهان مرسوم نیست که قیمت خودرو را نهادی دیگر غیر از تولیدکننده تعیین کند.

عنوان می‌شود بازار خودرو انحصاری است که تفسیری اشتباه است. مشکل جای دیگری است؛ نیروی مازاد در خودروسازی بسیار مشکل‌ساز شده است. هزینه‌های سربار سایت‌های زیانده دیگر چالش صنعت خودرو کشور است و... همه عاملی شده‌اند که هزینه‌های تمام‌شده واحدهای تولیدی را افزایش داده‌اند. اینکه عنوان می‌شود بازار خودرو انحصاری است، سخن درستی نیست، زیرا ممنوعیت واردات به کمبود ارز برمی‌گردد. مگر در دولت‌های قبل خودرو وارد نمی‌شد؟ بسیاری از خودروسازان در کشور نمایندگی داشتند و چه بسیار واحدهای خودرویی که به‌نام خودروسازی تاسیس شدند اما دغدغه داخلی‌سازی نداشتند. در نتیجه کاری که دو خودروساز بزرگ کشور در تولید و داخلی‌سازی انجام دادند، کار بزرگی بود اگرچه ناکارآمد است به‌دلایلی که در بالا آمد. با تمام سربارهایی که در تولید وجود دارد چگونه انتظار داریم قیمت خودروها هم دستوری باشد؛ علاوه‌بر اینکه رفتن خودرو به بورس هم مشکلی را حل نمی‌کند.

خودرو به بورس برود مشکلات بازار مواد اولیه تکرار می‌شود. ما به‌دنبال حل مشکلات به شکل سطحی هستیم که پاسخ نمی‌دهد؛ بنابراین رفتن خودرو در بورس نه‌تنها مشکلی را حل نمی‌کند که مشکلات را پیچیده‌تر هم می‌کند اما صنعتگر هم چاره‌ای جز این پیشنهاد ندارد، چون مواد اولیه تولیدی داخل را با قیمت ال‌مِی جهانی می‌خرد علاوه‌بر اینکه امروز پول را می‌ریزد ۳ ماه بعد محصولش را دریافت می‌کند. از سوی دیگر، سهمیه‌اش به اندازه نیازش نیست و ناگزیر به قیمت بالاتر از بازار آزاد تهیه می‌کند که همان دلال کد بورسی عرضه می‌کند. درحال‌حاضر در بازار پتروشیمی و... هم رانت وجود دارد و این موضوع مختص به بازار خودرو نیست اما رانت چگونه به‌وجود می‌آید با پیچیده کردن مسائل، با تایید و امضاهای و مجوزهای خاص. به‌عنوان مثال، در گذشته فولاد مبارکه اعتبارسنجی می‌کرد و بازرس آن رصد می‌کرد فلان شرکت چقدر تولید دارد؟ فولاد را چند خریده و محصولش را چند فروخته است و قیمت را هم تعیین می‌کرد؛ علاوه‌بر اینکه بازار آزاد هم باز بود و صنعتگر می‌توانست مواد اولیه موردنیازش را وارد کند. درحال‌حاضر واردات بسته است و چنین سیستمی (سامانه بهین‌یاب) را در بورس گذاشته‌ایم که زمینه‌ساز فساد و تجارت شده است. حال خودرو هم وارد بورس شود وضعیت بازار بهتر نمی‌شود و معضلات به‌شکل دیگر دوباره تکرار می‌شود.

راه خروج خودرو از انحصار خودروسازان

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: بازار خودرو باید از انحصار خودروسازان خارج شود و تحقق این مهم در گرو استفاده از ظرفیت بخش خصوصی است. الهویردی دهقانی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره ضرورت تولید خودرو باکیفیت، گفت: خودروسازان باید برای تولید خودرو باکیفیت و ارزان‌قیمت برنامه‌ریزی کنند و در تحقق این مهم به ایمن بودن، کاهش مصرف سوخت و.. توجه ویژه داشته باشند. نماینده مردم ورزقان در مجلس شورای اسلامی افزود: وضعیت آلودگی در کلانشهرهایی مانند تهران بیانگر ضرورت توجه به تولید خودروهای کم‌مصرف و پاک است درحالی‌که خودروسازان برنامه‌ای برای تولید این نوع خودروها ندارند. دهقانی با بیان اینکه درحال‌حاضر خودروهای سواری داخلی در هر ۱۰۰ کیلومتر حدود ۱۲ تا ۱۴ لیتر بنزین مصرف می‌کنند، اضافه کرد: مابه‌التفاوت مصرف سوخت خودروهای داخلی با میزان استاندارد با حقوق کارکنان این شرکت‌های تا حدودی برابر است. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ادامه داد: هرچند ما به‌دنبال زیان خودروسازان داخلی نیستیم اما این شرکت‌ها باید خودروهای به‌روز و محصولات باکیفیت و ایمن در اختیار مشتریان خود قرار دهد. دهقانی با بیان اینکه بازار باید از انحصار خودروسازان خارج شود و تحقق این مهم در گرو استفاده از بخش خصوصی است، تصریح کرد: با این روش از یک سو از قیمت‌گذاری دستوری جلوگیری می‌شود و از سوی دیگر، خودروسازان خودروها را با قیمت‌ها و کیفیت‌های سلیقه‌ای به مردم تحویل نمی‌دهند.

یارانه پنهان نتیجه نبود شفافیت اقتصادی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

دولت‌ها برای کمک به تولید حمایت‌های مادی و معنوی دارند. این کمک‌ها هدفمند بوده و بهره‌وری را در تولید یا صنعت افزایش می‌دهد؛ از جمله حمایت‌های غیرنقدی دولت، یارانه‌هایی است که در حوزه حامل‌های انرژی به صنعتگران پرداخت می‌شود. به‌گفته کارشناسان حوزه صنعت، یکی از مزیت‌های کشور در امر تولید انرژی و نیروی انسانی ارزان‌قیمت است. از این کمک‌ها به‌عنوان یارانه پنهان نام برده می‌شود. حال پرسش این است که این حمایت‌ها چقدر کمک‌کننده هستند و آیا ضرورتی به پرداخت آنها وجود دارد؟

عکس: آیدا فریدی

مولد و مشوق

امید رضایی یکی از فعال صنعت خودرو در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: این یارانه غیرمستقیم می‌تواند به صنایع کمک کند و مولد و مشوقی در راستای تسهیل تولید و برداشتن موانع تولید به‌شمار می‌رود. وی افزود: سخن از رفع موانع تولید است این یارانه غیرمستقیم یا حمایت‌های غیرنقدی خود منجربه رفع برخی از این موانع می‌شود. آن‌قدر که تولیدکننده در حال هزینه دادن برای بروکراسی اداری، قوانین بیمه و مالیات، امور گمرک، بانک مرکزی و... است آنچه به‌عنوان یارانه پنهان از آن نام برده می‌شود بسیار می‌تواند حامی صنعتگر باشد. او ادامه داد: درست است چرخ مولد تولید و شریان اصلی، نقدینگی است اما اگر منابع مالی وجود داشته باشد اما موانع پابرجا باشند کاری از پیش نخواهیم برد. در نتیجه بهتر است ابتدا موانع رفع شود. این فعال صنعت بیان کرد: برای گرفتن کوچک‌ترین حمایت به‌لحاظ مصارف انرژی شامل گاز و برق چنان وقتی از صنعتگر گرفته می‌شود که باید کفش آهنین به پا کند و دنبال انجام امور باشد. رضایی تصریح کرد: در شرایط بحرانی امروز که نگهداشت نیروی انسانی کار بسیار دشواری است اگر مجموعه‌ای به کمک اشتغال آمد و فعالیت خود را توسعه داد باید از این مجموعه حمایت شود که یکی از راه‌ها همان پرداخت یارانه برای حامل‌های انرژی است. این عضو انجمن قطعه‌سازان کشور با بیان اینکه نفع این مسئله ملی است، گفت: این کمک یا یارانه پنهان برای رفع برخی موانع بسیار راهگشاست.

حمایت‌ها همیشگی نیست

رضایی در پاسخ به این پرسش که آیا این یارانه برای صنعت بیشتر در حامل‌های انرژی است، اظهارکرد: یارانه به حامل‌های انرژی تنها موردی است که ۱۰۰ درصدی هم انجام نمی‌شود. در واقع تا زمانی که واحد صنعتی با مشکل مواجه نشده است یارانه به آن تعلق می‌گیرد اما ممکن است به هر دلیل صنعتگر پرداخت هزینه برق، گاز و... معوق داشته باشد به‌راحتی برق یا آب بنگاه اقتصادی او قطع می‌شود. این امر خسارت‌های زیادی به تولید وارد می‌کند. این مشکل در شرایط فعلی به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و کاهش فعالیت‌ها به‌دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی و فاصله‌گذاری اجتماعی زیاد است اما همراهی لازم وجود ندارد. وی افزود: در حال‌حاضر مشکلات نقدینگی صنعت خودرو و نوسانات ارز ممکن است در برهه‌ای از زمان درآمدها طبق برنامه‌وبودجه پیش‌بینی‌شده نباشد در نتیجه صنعتگر ناچار است از برخی هزینه‌های روزمره کم کند. اما اگر تولیدکننده قبض برق را نپردازد به‌راحتی برق کارخانه قطع می‌شود.

سوءاستفاده از یارانه انرژی

یکی از استدلال‌های مخالف برای پرداخت یارانه پنهان این است که همه نمی‌توانند به‌طور یکسان از آن استفاده کنند. رضایی دراین‌باره گفت: در سوخت و انرژی تعیین‌تکلیف شده است و براساس پروانه بهره‌برداری و حجم تولیدی که وجود دارد یارانه سوخت به واحد صنعتی تعلق می‌گیرد. این‌گونه نیست که مثلا مجموعه‌ای بزرگ حق مجموعه‌ای کوچک را دریافت کند. این فعال صنعت ادامه داد: ممکن است کارخانه‌ای سرمایه‌گذاری داشته و فعالیت خود را آغاز کند اما به‌هر دلیلی در ادامه راه دچار مشکلاتی شده و تولیدش متوقف شود. یارانه انرژی این واحدها باید شناسایی و بین بنگاه‌های فعال تقسیم شود.

این صنعتگر یادآور شد: مشکل دیگر در حوزه پرداخت یارانه‌های به‌اصطلاح پنهان این است که خیلی از مجموعه‌ها کوچک، متوسط و بزرگ از میزان برق اضافه خود (چون ممکن است برخی به‌دلیل مشکلاتی که دارند تیراژ تولید خود را کاهش دهند و مثلا برق تعلق گرفته به آن مازاد تولیدشان باشد) برای استخراج رمز ارزهای دیجیتال (بیت‌کوین) استفاده کردند که دولت به موضوع ورود کرد.

وی گفت: سوءاستفاده‌های این‌چنینی هم وجود دارد اما این امر دلیلی نمی‌شود که خشک و تر با هم بسوزند. به‌هر حال پرداخت این یارانه‌ها کمک زیادی به تولید و صنعت کشور می‌کند.

هزینه کردهای متفاوت

رضایی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه حذف یارانه چقدر نرخ تمام‌شده تولید را افزایش می‌دهد، گفت: این عدد در هر صنعتی متفاوت است علاوه‌بر اینکه رقم آن در هر بخش صنعتی هم فرق می‌کند. مثلا در صنعت خودرو برخی قطعات از دستگاه پرس یا دستگاه‌های تزریق بزرگ استفاده می‌کند؛ در نتیجه برق بیشتری استفاده می‌کند و حذف آن تاثیر زیادی در نرخ تمام‌شده قطعات دارد. در بعضی محصولات مانند قطعات الکترونیک ریز برق مصرف حداقلی دارد و نمی‌توان آمار کلی ارائه داد.

> امر اله امینی: یارانه به‌طور ناعادلانه توزیع می‌شود، زیرا شفافیتی وجود ندارد

> امید رضایی: یارانه سوخت براساس پروانه بهره‌برداری و حجم تولید به واحد صنعتی تعلق می‌گیرد

هزینه کردهای غیرشفاف

در ادامه امراله امینی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی و مدرس اقتصاد درباره تاثیر یارانه پنهان در تولید و صنعت به صمت گفت: در اقتصاد ایران یارانه پنهان زیاد است، زیرا شفافیتی وجود ندارد.

او افزود: بازار ما رقابتی نبوده و اقتصاد دولتی است. به‌تبع یارانه‌های پنهان درصد بالایی به خود اختصاص داده‌اند. نرخ واقعی آب، برق، گاز و... بیشتر از نرخ فعلی است. البته نباید فراموش کرد اگر اقتصاد کارآمد باشد با حذف این یارانه‌ها قیمت‌های واقعی خیلی بالا نخواهند بود. افزایش قیمت‌ها به‌دلیل ناکارآمدی دولت در اقتصاد و صنعت است. این مدرس اقتصاد اظهار کرد: زمانی می‌توان از حذف یارانه پنهان سخن گفت که شفافیت لازم وجود داشته باشد. نمی‌توان درحالی‌که چالش‌های نقدینگی یا بهره‌وری در واحدهای صنعتی معضل است به حذف یارانه‌ها بیندیشیم. این کارشناس در حوزه اقتصاد ادامه داد: شفافیت اقتصادی می‌تواند زمینه حذف این یارانه‌ها باشد و تولید به نرخ‌های واقعی نزدیک شود. حذف یارانه‌های پنهان در اقتصاد غیرشفاف و بیمار ممکن است قیمت‌ها را بسیار افزایش دهد. امینی در ادامه سخنان خود گفت: نرخ تمام‌شده در واحدهای صنعتی بالاست، زیرا انحصاری فعالیت دارند. همچنین عنوان می‌شود این یارانه به شکل ناعادلانه توزیع می‌شود که طبیعی است، زیرا هیچ‌چیزی شفاف نیست. مثلا برای معادن این یارانه پنهان بسیار زیاد است و به‌نوعی حامل‌های انرژی برای آنها خیلی پایین و رایگان تمام می‌شود در حالی‌که صادرات زیادی دارند. این عملکرد متضاد نتیجه همان اقتصاد غیرشفاف است. وی ادامه داد: نروژ دارای چاه‌های نفت زیادی است اما درآمد نفتی خود را در صندوق بین‌نسلی ذخیره می‌کند درحالی‌که ما این هزینه‌ها را برای مصارف روزمره مورداستفاده قرار می‌دهیم. عضو هیات‌علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی گفت: وقتی دولت کارآمد باشد این یارانه‌ها می‌تواند برای نسل‌های آینده و زیرساخت‌های مهم کشوری هزینه شود. تمام این مسائل به سیاست‌گذاری‌های دولتمردان برمی‌گردد. امینی با بیان اینکه یکی از ضعف‌های ما در صنعت عدم‌جذب سرمایه خارجی است، گفت: در چنین شرایطی باید مشکلات نقدینگی تولید و صنعت را از منابع داخلی مانند پول نفت تامین کنیم.

سخن پایانی

بنابر این گزارش یارانه پنهان، نتیجه یک اقتصاد غیرشفاف است که چاره‌ای جز پرداخت آن در قسمت‌های مختلف نیست. حذف یارانه منجربه افزایش نرخ واقعی محصولات شده و مشکلات را دوچندان می‌کند. براساس نظر کارشناسان حوزه اقتصاد دولت کارآمد می‌تواند این یارانه را برای زیرساخت‌های مهم کشوری هزینه کند اما درحال‌حاضر این پول صرف مشکلات روزمره می‌شود.

نوسازی ۱۲ هزار خودرو ناوگان حمل‌ونقل

واکاوی برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۴۰۰، حاکی از برنامه‌ریزی برای جایگزینی و نوسازی ۱۲ هزار خودرو در ناوگان حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری است. به‌گزارش ایرنا، قرار است این برنامه با مسئولیت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و با مشارکت معاونت‌های امور صنایع و طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت، شرکت‌های خودروساز و همچنین قطعه‌سازان ذی‌ربط اجرایی شود. با این حال، بررسی عملکرد در این حوزه در سال‌های گذشته عملکرد مطلوبی را نشان نمی‌دهد. طرح نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی سنگین در سال ۹۶ پیرو دستور رئیس‌جمهوری و ابلاغ وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت در دستور کار سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران قرار گرفت. در این طرح که با هدف بهینه‌سازی مصرف سوخت و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی تعریف شده بود، با تخصیص حداکثر ۵۰ درصد نرخ فروش خودروها به‌عنوان یارانه از سوی دولت از محل صرفه‌جویی حاصل از کاهش مصرف سوخت، مقرر بود تعداد ۲۰۲ هزار و ۵۰۰ انواع خودروی تجاری سنگین طی ۳ سال جایگزین خودروهای فرسوده موجود شود اما در ادامه تغییراتی در آن اعمال شد. براساس مصوبه شورای اقتصاد قرار است ۱۷۶ هزار و ۵۰۰ انواع ناوگان تجاری شامل ۶۸ هزار و ۵۰۰ انواع اتوبوس و مینی‌بوس و ۱۰۸ هزار کامیون، کامیونت و کشنده در مدت ۳ سال نوسازی شود و ایدرو مدیریت اجرایی طرح نوسازی ناوگان تجاری را عهده‌دار است. منابع ارزی مورد نیاز این طرح از طریق صرفه‌جویی در مصرف سوخت خودروها (طی مدت زمان کارکرد خودرو موضوع طرح و پیمایش پیش‌بینی‌شده) حاصل خواهد شد. بخشی از منابع ریالی مورد نیاز طرح از طریق شبکه بانکی به صورت تسهیلات ۶۰ ماه در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد که آورده نقدی متقاضیان در مرحله ثبت‌نام ۲۰ درصد ارزش خودرو است. به‌گفته بهزاد اعتمادی، معاون توسعه صنایع حمل‌ونقل ایدرو، اجرای این پروژه معطل تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی است اما به‌دلیل مواجهه با تحریم‌ها در عمل نتوانسته تخصیص آنچنانی داشته باشد. وی گفت: قرار است همه خودروهای این طرح از سوی ۱۷ شرکت خودروساز در داخل ساخته شوند و برخی از اجزا و قطعات از جمله موتور، گیربکس و اکسل را از خارج تامین کنند. اعتمادی خاطرنشان کرد: با توجه به رزرو انجام‌شده از قبل برای این اجزا و قطعات در شرکت‌های خارجی، هیچ مشکلی بر سر راه ورود آنها به کشور وجود ندارد و فقط معطل تخصیص ارز است. وی ادامه داد: از سال ۹۸ تاکنون بیش از ۷۰۰ خودرو در قالب این طرح تولید شده است. معاون توسعه صنایع حمل‌ونقل ایدرو گفت: هرچند تاکنون بیش از ۴۲ هزار ثبت‌سفارش به ارزش حدود ۲ میلیارد یورو انجام شده، همچنین برای بیش از ۲۳ هزار خودرو سنگین «مسدودی ارزی» از طریق منابع صندوق توسعه ملی اخذ شده اما در عمل کمتر از ۵۰ میلیون یورو از سوی بانک مرکزی تامین شده است.

توسعه ناوگان ریلی و صنایع دریایی

برپایه این گزارش، ایدرو در سال ۱۴۰۰ به‌عنوان مسئول توسعه ناوگان ریلی بین‌شهری، تامین ۱۰۰۰ واگن قطار و طراحی و ساخت ۱۰۵ واگن مترو را در برنامه دارد. براساس برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، امسال در راستای توسعه صنایع دریایی، ساخت داخل ۴۳ شناور سازمان بنادر و دریانوردی و جایگزینی ۳۰ شناور استیجاری وزارت نفت با شناورهای ساخت داخل در دستور کار است.

سرانجام ترخیص کامیون‌های وارداتی

رئیس کانون انجمن‌های صنفی حمل کالای کشور درباره آخرین وضعیت ترخیص کامیون‌های اروپایی از گمرک توضیحاتی را مطرح کرد.

ناجی سلامی در گفت‌وگو با خبرخودرو عنوان کرد: با وجود جلسات متعدد و نشستی که به‌تازگی با سازمان راهداری داشتیم، متاسفانه این سازمان راهکاری برای ترخیص کامیون‌های وارداتی ارائه نداده و فقط یک کامیون اروپایی طی یک سال از گمرک ترخیص شده است.

رئیس کانون انجمن‌های صنفی حمل کالای کشور درباره دلیل عدم‌ترخیص کامیون‌های وارداتی، تشریح کرد: با توجه به اینکه کارخانجات تولیدی داخل و وزارت صنعت، معدن و تجارت یک سوی این قضیه هستند، اجازه ورود و ترخیص این کامیون‌ها را نمی‌دهند. تولیدکنندگان داخل تمایل دارند، خودشان وارد کنند و برای این کار درخواست وام دارند. سایپادیزل نیز برای ارائه خدمات پس از فروش کامیون‌های اروپایی ۳۲۰ میلیون تومان مطالبه کرده و با وجود اینکه قرار بود ۳ درصد بگیرند اما قبول نکردند. رئیس کانون انجمن‌های صنفی حمل کالای کشور ادامه داد: جلسه‌ای به‌تازگی با رئیس نوسازی ناوگان در سازمان راهداری داشتیم پاسخ قانع‌کننده‌ای دریافت نکردیم.

وی افزود: طبق قانون این کامیون‌ها باید تا ۳ سال ساخت باشند درحالی‌که تعدادی از ناوگان مدل ۲۰۱۷ هستند و واردکنندگان آنها متضرر شده‌اند. سلامی گفت: حمل‌ونقل مشکلات بسیاری دارد و رانندگان به سختی ناوگان را اداره می‌کنند؛ بنابراین مسئولان باید هرچه سریع‌تر چاره‌ای برای حل مشکلات بیندیشند.

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای اصغر سبزی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی واقع در طبقه چهارم سمت شمالی قطعه ۷ تفکیکی به مساحت ۱۵۸/۰۳ مترمربع به شماره پلاک ۲۸۹۱۶ فرعی از ۱۵۱ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۳۶۰ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج به نام متقاضی ثبت و سند به شماره چاپی ۷۲۷۶۱۶ و دفتر الکترونیکی به شماره ۱۳۹۷۲۰۳۳۱۰۰۹۰۳۵۰۲۹ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد بازداشت است.

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج

طلای ایران
در مسیر معکوس جهانی

تبعیض آشکار

با وجود یارانه پنهان و
سرکوب مزدی
تولید به‌صرفه نیست

مراقب رانت یارانه پنهان معدن باشیم

یارانه پنهان معدن حذف شدنی نیست

یارانه پنهان یعنی اینکه هر زمان دولت‌ها نتوانند نرخ برخی کالاهای اساسی و استراتژیک را به نرخ واقعی آن نزدیک کنند، برای ارزان ماندن آن کالا یارانه‌ای پرداخت می‌کنند که تنها در محاسبات بودجه‌ای مشخص خواهد شد. در بخش معدن و صنایع معدنی می‌توان از مصادیق این نوع حمایت‌های دولتی، به تامین بخشی از هزینه‌های انرژی برای فعالیت در این بخش (مانند برق، گاز و...) اشاره کرد، زیرا بر اساس ذات این بخش، تولیدات و اقدامات معدن و صنایع معدنی همواره انرژی زیادی می‌طلبد و به‌دلیل این نوع هزینه‌ها ممکن است محصولات تولیدی و نهایی معادن و صنایع وابسته با نرخ بالایی وارد بازار شود؛ به همین جهت تامین بخشی از این هزینه‌ها توسط دولت و کاهش نرخ تمام‌شده خروجی‌ها، مفهوم یارانه پنهان است. برای بررسی مصادیق یارانه پنهان در بخش معدن و صنایع معدنی، صمت با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرد. با صمت همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

کم‌هزینه بودن نیروی انسانی

سمیه خلوصی، مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در گفت‌وگو با صمت کم‌هزینه بودن ارکان اساسی تولید در واحدهای صنعتی را یکی از ویژگی‌های مثبت موجود در کشور ما توصیف کرد و گفت: آمارها نشان می‌دهد ایران نسبت به سایر کشورهای منطقه بنا بر دلایل مختلفی از جمله شاخص‌های موجود، تعیین نرخ پایه حقوق کارگری و همچنین تورم نرخ ارز که در سال‌های اخیر کشور با آن دست به گریبان بوده، از نیروی کار ارزان‌قیمتی برخوردار است. این موضوع، به نفع واحدهای تولیدی و صنعتی است، چراکه در بخش معدن و صنایع معدنی، نیروی کار یکی از ارکان اصلی فعالیت به‌شمار می‌رود و کم‌هزینه بودن این بخش برای کارفرما، میزان هزینه تمام‌شده در واحد تولیدی را کاهش می‌دهد؛ بنابراین می‌توان اعلام کرد اعطای یارانه پنهان دولت در بخش دستمزد کارگران و نیروی انسانی، یک مزیت برای فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی محسوب می‌شود.

ارزان بودن انرژی در کشور

سمیه خلوصی در ادامه مصداق دیگر یارانه پنهان را در موضوع هزینه‌های انرژی مصرفی واحدهای معدنی و صنعتی دانست. او در این باره گفت: علاوه بر کم‌هزینه بودن نیروی انسانی در فعالیت‌های صنعتی و معدنی، می‌توان به بحث ارزان بودن انرژی نیز به‌عنوان یک مزیت دیگر موجود اشاره کرد. کشور ما به‌لحاظ دارا بودن منابع و ذخایر متعدد انرژی، جزو کشورهای رده اول جهان است و این موضوع علاوه بر فواید اقتصادی از جمله صادرات نفت و گاز، برای صنایع داخلی نیز یک مزیت محسوب می‌شود. معادن و صنایع معدنی برای تولید، نیاز به انرژی زیادی از جمله برق و گاز دارند که اگر این واحدهای صنعتی و معدنی بخواهند بهای واقعی انرژی مصرفی خود را بپردازند، هزینه زیادی را متحمل خواهند شد؛ بنابراین ارزان بودن برق و گاز مصرفی در کشور، از ویژگی‌های مثبت برای فعالیت در حوزه صنعت و معدن است و به نوعی مزیت رقابتی تبدیل شده است. وی در ادامه تصریح کرد: براساس این مزیت‌ها، سرمایه‌گذار بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند بازگشت سرمایه و سود حاصل از فعالیت اقتصادی را پیش‌بینی کند؛ در نتیجه رغبت سرمایه‌گذاران برای ورود به فعالیت‌های این بخش افزایش می‌یابد و با گسترش حضور آنها در صنعت و معدن، می‌توانیم شاهد توسعه همه‌جانبه کشور باشیم.

فرسودگی تجهیزات معدنی

باید توجه کرد یارانه‌های پنهان و حمایت‌های دولتی از صنایع و معادن در این قالب، تنها به موارد اشاره شده ختم نمی‌شود. تامین ارز برای واردات تجهیزات موردنیاز معادن نیز از جمله مسائلی است که می‌تواند از مصادیق یارانه پنهان باشد که باید از سوی دولت انجام شود. حجت‌الله دریانی، فعال معدن زغال‌سنگ شرایط تامین تجهیزات معادن زغال‌سنگ را به‌نسبت مطلوب خواند و ضمن گلایه از فرسودگی ماشین‌آلات موجود در معادن در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: می‌توان گفت تمام ماشین‌آلات موجود در معادن کشور به‌ویژه در معادن زغال‌سنگ، وارداتی هستند، چراکه ماشین‌آلات این بخش (چه در معدنکاری و چه در حمل‌ونقل) باید ویژگی‌های معین و استانداردهای مشخصی را دارا باشند که تنها تجهیزات وارداتی این مشخصه‌ها را دارند؛ بنابراین اغلب معادن کشور (به‌ویژه معادن زغال سنگ) از ماشین‌آلات خارجی استفاده می‌کنند. وی در ادامه افزود: مشکلی که امروزه در معادن وجود دارد، فرسودگی این تجهیزات است که مشکلاتی را برای فعالیت‌های معدنی به‌وجود آورده و از سرعت اقدامات این بخش کاسته است؛ به‌عبارت دیگر کهنه بودن و فرسودگی ماشین‌آلات مورداستفاده در معادن، یکی از معضلاتی است که برای رفع آن باید اقداماتی جدی صورت گیرد.

واردات با ارز آزاد

این فعال معدنی، مهم‌ترین دلیل نوسازی نشدن تجهیزات معدنی را کمبود حمایت‌های دولتی در تهیه ارز برای واردات دانست. او در این باره گفت: امروزه واردات ماشین‌آلات معدنی با ارز آزاد انجام می‌شود و به همین دلیل واردات این تجهیزات مبالغ سنگینی را می‌طلبد که تامین آن برای فعالان معدنی دشوار است. این در حالی است که هیچ گونه حمایت دولتی برای سهولت تامین ارز برای معدنکاران در نظر گرفته نشده و به همین دلیل فعالان معدنی توانایی تعویض تجهیزات کهنه با نو را ندارند و مجبور به استفاده از ماشین‌آلات فرسوده هستند. می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین مشکلات امروزه معادن، کمبود حمایت‌های دولتی برای تهیه ارز واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی به کشور است؛ از همین رو یکی از مطالبات جدی فعالان معدنی و صاحبان معادن، تخصیص یارانه و حمایت‌های مناسب از سوی دولت است.

مصرف انرژی در صنعت، معدن و پتروشیمی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در پژوهشی باعنوان «درباره یارانه انرژی در ایران؛ تصویر مصرف انرژی در بخش صنعت، معدن و پتروشیمی» به بررسی سهم بخش‌های مختلف صنعتی از دریافت یارانه انرژی پرداخته است. براساس نتایج بررسی‌های انجام شده در گزارش این مرکز پژوهشی، بخش صنعت و معدن با داشتن سهم ۱۲.۶ درصدی از تولید ناخالص داخلی، بیش از ۲۴ درصد کل مصرف انرژی کشور را به خود اختصاص داده‌اند. براساس آخرین آمار ترازنامه هیدرو کربوری کشور در سال ۱۳۹۵ حدود ۸۰ درصد انرژی مصرفی در بخش صنعت، معدن و پتروشیمی مربوط به گاز طبیعی، حدود ۱۳ درصد برق و ۷ درصد سایر فرآورده‌های نفتی است. گاز طبیعی به‌عنوان یکی از حامل‌های انرژی، سهم بالایی را در سبد انرژی مصرفی بخش صنعت و معدن داشته است. مهم‌ترین زیرمجموعه‌های بخش صنعت و معدن کشور براساس کدهای آیسیک، تولید کانی‌های غیرفلزی (مانند صنایع سیمان، کاشی و سرامیک و شیشه)، تولید فلزات اساسی (مانند فولاد، آلومینیوم و مس)، زغال‌سنگ، کک و پالایشگاه‌ها و تولید مواد شیمیایی و پتروشیمی بوده‌اند که عمده‌ترین صنایع مصرف‌کننده انرژی در کشور به‌شمار می‌روند. بررسی آمارهای موجود درباره مصرف انرژی در کشور نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۵ بخش صنعت، معدن و پتروشیمی، ۳۴۴.۸ میلیون بشکه معادل نفت خام انرژی مصرف کرده که در مقایسه با مصرف انرژی سایر بخش‌های اقتصادی، سهم ۲۴.۵۶ درصدی را به خود اختصاص داده است. طبق برآوردهای صورت گرفته و آمار ارائه شده از سوی وزارت نفت و وزارت نیرو، در سال ۱۳۹۷، میزان کل مصرف گاز طبیعی در بخش صنعت (بدون در نظر گرفتن خوراک واحدهای پتروشیمی)، ۵۵.۱ میلیارد مترمکعب و میزان کل مصرف برق ۸۷.۴ میلیارد کیلووات ساعت بوده است. متوسط تعرفه یارانه‌ای گاز طبیعی برای بخش صنعت، معدن و پتروشیمی در سال ۱۳۹۷، حدود ۱۸۰۰ ریال بر مترمکعب و برای فولاد و پتروشیمی معادل ۲۱۰۰ ریال و برای سایر صنایع میانگین ۱۰۰۰ ریال و متوسط تعرفه یارانه‌ای برق حدود ۶۷۱ ریال بوده است.

سخن پایانی...

علاوه بر تمام تقاضاها و مطالبات گفته‌شده، نباید فراموش کرد که تخصیص نابجای یارانه‌های پنهان و حمایت‌های دولتی باعث ایجاد رانت در بخش معدن و صنایع معدنی کشور خواهد شد، به همین جهت کارشناسان و فعالان اقتصادی معتقدند حمایت‌های مناسب، باید در جای درست به‌کار گرفته شوند.

نشست مدیران روابط عمومی با محوریت سومین جشنواره ملی فولاد برگزار شد

حضور پررنگ هلدینگ‌های معدنی و فولادی

مدیران روابط عمومی شرکت‌های زنجیره فولاد کشور در سومین نشست مجازی در سال ۱۴۰۰ به بحث و تبادل نظر درباره برگزاری بهتر سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد پرداختند. این نشست تخصصی دوساعته که ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ از طریق سامانه جلسات مجازی انجمن فولاد برگزار شد، به تشریح برنامه‌های سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران اختصاص یافت و درباره نحوه ارتقای کیفیت نمایشگاه بومی‌سازی، پوشش آنلاین و تلویزیونی سومین جشنواره، دعوت از متخصصان و کارشناسان و بهره‌گیری بیشتر از شرکت‌های دانش‌بنیان، توجه به شعار سال در حوزه رفع موانع تولید پرداختند. مدیران روابط عمومی هلدینگ‌های معدنی و فولادی نیز در این نشست اعلام کردند که در سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران به صورت گروهی و با حضور تمامی شرکت‌های زیرمجموعه حضور پیدا خواهند کرد و مدیران بومی‌سازی و خرید این شرکت‌ها نیز در سومین نمایشگاه بومی‌سازی مشارکت خواهند داشت.

در ادامه این نشست تخصصی، مدیران روابط عمومی به بحث و تبادل نظر بیشتر در رابطه با سایر سرفصل‌هایی همانند تمهیدات بهداشتی در فضای نمایشگاه بومی‌سازی، چگونگی اعلام نیاز هر شرکت در حوزه ساخت داخل، چگونگی بهره‌گیری از ظرفیت‌های فضای مجازی در نمایشگاه و مذاکرات مجازی در سومین جشنواره پرداختند.

در این جلسه اعلام شد هماهنگی‌ها جهت پوشش تلویزیونی صورت گرفته و تلویزیون نمایشگاه به صورت اینترنتی به پوشش نمایشگاه خواهند پرداخت و شاهد تور مجازی از سومین نمایشگاه ملی فولاد خواهیم بود. همچنین سخنرانان نیز از تولیدکنندگان و نهادهای حاکمیتی و وزارتی حضور خواهد داشت و در فضای نمایشگاهی نیز از نیاز شرکت‌های بزرگ و دستاوردهای بومی‌سازی هم به صورت فیزیکی و هم در فضای مجازی رونمایی خواهد شد. در سومین نشست مدیران روابط عمومی شرکت‌های معدنی و فولادی کشور، مدیران روابط عمومی این شرکت‌ها حضور داشتند و به تبادل نظر و همفکری با یکدیگر پرداختند.

فولاد مبارکه اصفهان، فولاد خوزستان، فولاد خراسان، شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان، گروه ملی فولاد، گسترش صنایع معدنی کاوه پارس، فولاد غرب آسیا، فولاد صنعت بناب، آهن و فولاد ارفع، فولاد غدیر نی ریز، معدنی و صنعتی گل گهر، معدنی و صنعتی چادرملو، هلدینگ میدکو، فولاد هرمزگان، فولاد آلیاژی ایران، جهان فولاد سیرجان، صبا فولاد خلیج‌فارس، فولاد اکسین خوزستان از حاضران این دوره نمایشگاه و جشنواره خواهند بود.

آگهی مناقصه

موضوع: حمل و بارگیری از معدن به سنگ‌شکن اولیه

شرکت فولادسنگ مبارکه اصفهان واقع در کیلومتر ۲۵ جاده مبارکه- بروجن در نظر دارد از طریق برگزاری مناقصه نسبت به اجرای عملیات بارگیری، حمل و دپو سالانه ۲،۵۰۰،۰۰۰ تن (روزانه ۶۰۰۰ تن در شش ماهه اول سال و روزانه ۸۰۰۰ تن در شش ماهه دوم سال) سنگ‌آهک استخراجی با استفاده از بیل مکانیکی و سایر مکانیزم‌ها و ماشین‌آلات، جهت بارگیری و حمل با دامپتراک از پیمانکاران داخلی واجد شرایط اقدام نماید.

لذا متقاضیان می‌توانند از تاریخ درج آگهی تا پایان روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۱ جهت دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهادات خود به دبیرخانه شرکت فولادسنگ به آدرس‌های زیر مراجعه نمایند:

- اصفهان، کیلومتر ۲۵ جاده مبارکه بروجن، شرکت معدنی صنعتی فولادسنگ مبارکه، **تلفن تماس:** ۰۳۱-۵۲۶۸۲۳۵۰-۵۴

- تهران، خیابان وزرا، کوچه هفدهم، پلاک ۱۶/۱، طبقه اول، سمت راست. **تلفن:** ۰۲۱۸۸۱۰۴۱۱۳- ۰۹۱۲۷۱۶۴۵۷۵

ضمنا کلیه اطلاعات و جزئیات و شرایط برگزاری مناقصه در اسناد مناقصه و پیش‌نویس قرارداد مندرج می‌باشد.

شرکت فولادسنگ مبارکه اصفهان

آگهی دعوت از بستانکاران احتمالی

شرکت حمل‌ونقل معدن بار صبا (سهامی خاص) – در حال تصفیه به شماره ثبت ۲۲۹ و شناسه ملی ۱۰۸۲۰۰۱۳۵۱۵ (نوبت سوم)

پیرو آگهی انحلال درج شده در روزنامه رسمی شماره ۲۱۸۳۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۱ و به استناد مفاد ماده ۲۱۵ و ۲۲۵ قانون تجارت از کلیه بستانکاران احتمالی و اشخاص حقیقی و حقوقی که ادعایی علیه شرکت منحله فوق دارند دعوت به عمل می‌آید ظرف مدت قانونی از تاریخ انتشار اولین نوبت آگهی به آدرس مدیر تصفیه به نشانی *تهران- بلوار سعادت‌آباد- خیابان حق‌طلب غربی – پلاک ۴۹- ساختمان صبانور* به کدپستی ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸ مراجعه نمایند.

این اطلاعیه در سه نوبت هر یک به فاصله یک ماه در روزنامه رسمی و کثیرالانتشار کشور منتشر و اعلام می‌دارد که پس از انقضای مدت مذکور هیچگونه ادعایی پذیرفته نخواهد شد و ختم تصفیه شرکت اعلام خواهد شد.

مدیر تصفیه- امراله امینی

آگهی تجدید مناقصه عمومی

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) در نظر دارد مناقصه عمومی انجام عملیات حفاری و مغزه‌گیری در معدن سنگ‌آهن اسفندار را با شرایط مندرج در اسناد مربوطه با تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (یک میلیارد و پانصد میلیون) ریال (چک بانکی و یا ضمانتنامه بانکی) برگزار نماید.

تاریخ انتشار مناقصه در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۵ می‌باشد.

علاقمندان شرکت در مناقصه می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان تماس حاصل و یا به آدرس اینترنتی www.raahbaran.com بخش مناقصات مراجعه نمایند.

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

آگهی تجدید مناقصه عمومی

نوبت دوم

یک‌مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۲۳۶۹۲

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان

شرح مناقصه: تعمیر و بازپیچی بوبین ترمزهای جرثقیل‌های سقفی فولادسازی

نوع مناقصه: عمومی یک مرحله‌ای

مدت زمان: ۱۲ ماه

مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)

داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت WWW.KSC.IR منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.

دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان

تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳

تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۴

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۵۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان

شماره حساب واریز وجه:

الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲

ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲

نشانی شرکت: اهواز-کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها

تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۱۸ **ایمیل:** E.HEIBATI@KSC.IR

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۲۱

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری گسترش دنبال کنید

www.Gostareah.news

خبر

بزرگ‌ترین شات‌دان گندله‌سازی منطقه

مدیر گندله‌سازی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر گفت: شرکت گل‌گهر به خود می‌بالد بـه خاطر داشـتن متخصصانی که مـا را از تخصص کشورهای خارجی بی‌نیاز کرده‌اند.

بـا توانمنـدی همیـن مهندسـان، انجام سـنگین‌ترین شـات‌دان سـالانه کارخانـه گندله‌سـازی یک بعد از ۲۴ مـاه که حدود ۲۳۰ هزار نفر- سـاعت نیرو به طور مستقیم صرف آن شـد، تحقق یافـت که خود رکورد بی‌نظیری در صنعت فولاد کشور است.

به گزارش روابط‌عمومـی و امور بین‌الملل شـرکت معدنـی و صنعتی گل‌گهـر، جعفر رفیعیـان اظهار کرد: علاوه‌بـر این، برخی از کارهای اصلاحـی انجام‌شـده در جهت کم کردن مشـکلات گلوگاهی و افزایش ظرفیت خطوط تولید از سـوی متخصصـان داخلی شرکت انجام شد.

تعمیر اساسی سرندها، تغییر طرح کالسکه و هد متحرک نوار نوسـانی، تغییر نوار ۵۵ به شوت ۲ پارچه، تغییر طرح در شکل زره‌های آسـیاب برای استفاده حداکثری از خردایش ضربه‌ای گلوله‌ها، تغییر در طرح مش ورودی و خروجی و شوت ورودی برای کاهش زمان تعمیرات و بازرسی‌ها گوشه‌ای از این اقدامات اصلاحـی اسـت که می‌تـوان به آن اشـاره کرد.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه پلت فید ۳۰ درصد خوراک کارخانه گندله‌سـازی اسـت، عمده خرابی‌ها در آنالیزها مربوط به سـرند ورودی بود که یک مسیر جدید برای اسـتندبای طراحـی شـد به گونـه‌ای که از مسیر ثانویه‌ای، کنسـانتره فیلتر کیک شارژ می‌شـود. همچنیـن در تمـام توقفـات بعد از توقـف سـالانه مدیریت دانش بـا دیدگاه آموزش شـرکت‌های بومی انجام می‌شود. از ایـن رو، بالا بردن قابلیت اطمینان خطوط با جوانان متخصص بومی به سـرانجام رسیده است.

ذهنیت کاهشی در بازار اوراق گواهی سکه ادامه دارد

طلای ایران در مسیر معکوس جهانی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

سـقوط نرخ ارز و ذهنیت استمرار این روند ریزشی در هفته گذشـته باعث شد تا بهای هر گواهی سکه در بازار مالـی بـورس کالا به کف قیمتی خود پـس از نیمه تیر سـال گذشته برسد؛ این ریزش در بازار فیزیکی سکه نیز به شـکل پررنگی نمایان بود. درواقع بهای اوراق گواهی سپرده سکه متناسب با نرخ آن در بازار آزاد نوسان می‌کند اما مزایای معامله این فلز گرانبها در بازار مالی بورس کالا باعث شـده تا در بسـیاری از برهه‌های زمانی نرخ گواهی از سـکه فیزیکی اندکی بالاتر باشد. اما درحال‌حاضر این روند عمومی معکوس شده و بهای گواهی سکه از نرخ آن در بازار آزاد کمتر شـده اسـت. با توجه به سیالیت بالاتر بازار مالی بورس کالا، کمتر شـدن ارزش گواهی سکه از نرخ سکه فیزیکی به مفهوم وجود انتظار افت بیشتر نرخ در بازار سـکه میان معامله‌گران این بازار تلقی می‌شـود. این ذهنیت کاهشی در شرایطی که بهای طلا در بازارهای جهانی رو به افزایش گذاشته از انتظار تعدیل بیشتر نرخ ارز میان معامله‌گران نشأت می‌گیرد. البته در هفته جاری سکه به شکل گواهی و فیزیکی از کف قیمتی خود فاصله گرفت، این در حالی بود که همچنان ذهنیت کاهشی در بازار ارز وجود داشـت و حمایت طلای جهانی مهم‌ترین عامل این رشد قیمت بود.

> سقوط نرخ ارز و ذهنیت استمرار این روند ریزشی در هفته گذشته باعث شد بهای هر گواهی سکه در بازار مالی بورس کالا به کف قیمتی خود پس از نیمه تیر سال گذشته برسد؛ این ریزش در بازار فیزیکی سکه نیز به شکل پررنگی نمایان بود

تعدیل انتظارات ارزی در معاملات گواهی سکه

ارزش گواهی‌های سکه طلا در بازار مالی بورس کالا از هفته پایانی فروردین امسـال وارد روند نزولی شد؛ از روز ۸ اردیبهشـت این ریزش قیمتی شتاب بیشتری به خود گرفت به گونه‌ای که میانگین بهای معامله هر گواهی سکه (معادل یک صدم ارزش سـکه تمام بهار) در این بازار به قیمـت ۹۰ هـزار و ۷۰ تومان به ازای هر کیلوگرم در روز ۱۵ اردیبهشت رسید که این رقم کف قیمتی فروش این گواهـی پـس از نیمه تیر ۱۳۹۹ بود. متناسـب با ریزش ارزش بهای گواهی سـکه، از قیمت سـکه بهـار در بازار آزاد نیز کاسته شد، به گونه‌ای که سکه بهار نیز در هفته گذشته کمترین میزان ارزش خود پس از تیر سال گذشته را تجربه کرد. افت محسوس نرخ ارز ظرف هفته‌های اخیر مهم‌ترین دلیل ریزش بهای سکه به شکل فیزیکی و اوراق گواهی سـپرده در بازار آزاد و بـازار مالی بورس کالا بود. بهای اوراق گواهی سپرده سکه کاملا متناسب با نرخ آن در بـازار آزاد نوسـان می‌کند اما مزایـای معامله این فلز گرانبها در بازار مالی بورس کالا باعث شده تا در بسیاری از برهه‌هـای زمانـی نرخ گواهی از سـکه فیزیکی اندکی بالاتر باشد. کاهش ریسک نگهداری اوراق سکه و سیالیت بالاتر معامله آن از جمله مزایای این روش است که باعث شـده سرمایه‌گذاران حرفه‌ای ظرف سال‌های اخیر از این روش معامله استقبال کنند. اما در هفته‌های اخیر ارزش اوراق گواهی سـکه (یک صدم سـکه بهار) در بازار مالی بورس کالا از ارزش معادل وزنی سکه بهار آزادی در بازار آزاد کمتر شـده، این امر به علت سـیالیت بالاتر این بازار و انعکاس با سرعت بیشـتر انتظارات ذهنی معامله‌گران در رونـد قیمتی گواهی سـکه بوده اسـت. درواقع کمتر شـدن ارزش هر گواهی سکه نسـبت به ارزش می‌تواند براسـاس بـرآورد حرکتی نـرخ ارز و روند قیمتی طلا در بازار جهانی باشد. پس از روز پایانی هفته دوم فروردین، نرخ ارز در اثر اخبار سیاسـی و خوش‌بینی به وجود آمده به نتایج مذاکرات برجام وارد مسیر کاهشی شد؛ این افت نرخ ارز در طول این مدت سیگنال‌سـاز اصلی بسیاری از بازارهای مالی و کالایی کشور بوده به گونه‌ای که تاثیر آن در بسـیاری از بازارها قوی‌تر از سایر پارامترهای اثرگذار همچون روند نوسان بهای جهانی کالاها عمل کرده است. در دومین روز از هفته گذشته یعنی ۱۲ اردیبهشت بهای اسـکناس امریکایی در بازار سقوطی قابل‌ملاحظه داشت بـه گونـه‌ای که از کانال ۲۳ هزار تومان به کانال ۲۱ هزار تومان سـقوط کرد. این سقوط زمینه کاهش بهای سکه و گواهـی آن را فراهـم کرد به گونه‌ای که هر دو مورد در روزهای بعد به کف قیمتی خود در مدت ۱۰ ماه گذشته رسیدند. همچنان در هفته قبل ارزش هر گواهی سکه از ارزش سکه در بازار آزاد کمتر بود، با توجه به آنکه در این بازه زمانی طلای جهانی در مسیر افزایشی قیمت نوسان می‌کرد، این موضوع به مفهوم انتظار افت بیشتر نرخ ارز، میان فعالان بازار مالی بورس کالا تعبیر می‌شود.

نمودار: صمت

حمایت طلای جهانی از سکه

در روز ابتدایی بازگشایی بازارها در هفته جاری، با وجود استمرار روند نزولی نرخ ارز بر ارزش سکه به شکل فیزیکی و اوراق افزوده شـد. البته همچنان سکه به شکل فیزیکی در بازار آزاد و گواهی در بازار مالی بورس کالا در نزدیکی کف قیمت ۱۰ ماهه خود نوسان می‌کند اما صعودی شدن طـلا در بازارهای جهانی به کمک آمد و ارزش هر گواهی سـکه را در روز ابتدایی هفته جاری یعنی ۱۸ اردیبهشت از کـف ۹۰ هـزار و ۷۰ تومان با رشـدی ۳.۳ درصدی به حـدود ۹۳ هزار و ۶۰۰ تومان رسـاند. اگرچه در این روز همچنان بهای گواهی سکه از نرخ سکه بهار کمتر بود اما هر گواهی سکه رشدی بالاتر از افزایش بهای سکه در بازار آزاد را تجربـه کرد. این موضوع مثال دیگری از سـیالیت بالاتر بازار مالی بورس کالا است. درواقع تغییر پارامترهای بنیادی با سـرعت بیشتری در این بازار منعکس می‌شود. در هفته منتهی به ۷ مه فلزات گرانبها رشـدی قابل‌توجه در بازارهـای جهانی داشـتند به گونه‌ای که بهای طلا در روز ۷ مه به بیشـترین رقم پس از ۱۰ هفته اخیر رسـید. فیلیپ استریبل در گزارشی برای کیتکونیوز افت شاخص دلار امریکا پس از انتشـار داده‌های اشتغال این کشور که کمتر از میزان برآورد شـده بود را عامل رشد بهای فلزات گرانبها طی هفته اخیر دانست. طلا در بازارهای جهانی در روز جمعه ۷ مه سد ۱۸۰۰ دلار را شکاند و با قیمت ۱۸۳۱ دلار بـه ازای هر اونس معامله شـد. ایـن تحلیلگر تحقق قیمت ۱۸۵۰ دلاری را برای این فلز گرانبها در هفته جاری محتمل دانست. تحقق این پیش‌بینی می‌تواند عاملی در جهت تقویت بهای گواهی سـکه و سـکه فیزیکی در بازار داخلی باشـد. هرچند باید دید در این هفته سیگنال‌های ارزی بـه چه ترتیبی حرکت کـرده و چه میزان قدرتمند بـروز می‌کنند. گفتنی اسـت، طی یـک هفته اخیر طلا در بـازار جهانـی رشـد ۳.۵ درصدی و در یـک ماه اخیر رشـدی ۴.۲ درصدی داشته است. کیتکونیوز در گزارش سخن سردبیر به قلم Jim Wyckoff وضعیت طلا را در بازارهای جهانی برای کوتاه‌مدت مثبت پیش‌بینی و برآورد کرد این بازار با سوق مجدد سرمایه‌گذاران در کوتاه‌مدت روبه‌رو شـود. برآورد شـده بود در ماه آوریل حدود یک میلیون اشـتغال در ایالات متحده بـه وجود آید اما پس از انتشـار داده‌های اشتغال این کشور در این ماه مشخص شـد که میزان اشتغالزایی این کشور تنها برابر ۲۶۶ هزار مورد بوده که این موضوع به افت محسوس ارزش شاخص دلار امریـکا و در ادامـه تقویت بازارهـای کالایی در دنیا انجامیـد. جیـم در گزارش خود آینده قیمتی بازار طلا را تا حدی وابسته به تصمیمات فدرال رزرو دانست؛ با توجه به آمار منفی اشـتغال امریکا در مـاه آوریل و تاثیر آن بر بازارها این احتمال وجود دارد که فدرال رزرو برای جبران اثرات منفی ناشـی از انتشار این داده‌ها بر ارزش دلار نرخ بهره بانکی در این کشـور را پیش از موعد افزایش دهد تا با اثرات افت شاخص دلار مقابله کند.

سخن پایانی

طلا در بازارهای جهانی در مسیر افزایش قیمت قرار گرفته و اسـتمرار این رشد قیمتی حداقل در کوتاه و میان‌مدت بسیار محتمل است. این موضوع سـیگنال بنیادی قوی برای بازار سـکه به شکل گواهی و فیزیکی به شـمار مـی‌رود که می‌تواند بـه تقویت بهـای آنها در بازار داخـل بینجامد. با وجود این، اسـتمرار روند کاهشی نرخ ارز در بازار داخل می‌تواند همچون سرعت‌گیر قوی در مقابل سیگنال مثبت بهای جهانی عمل کند.

" آگهی مناقصه عمومی خرید چسب مایع سیلیکات سدیم "
(مرحله دوم)

شـرکت مجتمع جهان فولاد سـیرجان در نظر دارد نسبت به **خرید چسب مایع سیلیکات سـدیم مورد نیاز کارخانه بریکت‌سازی** خود از طریق مناقصه عمومی و سپس عقد قرارداد اقدام نماید؛ لذا از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید تا ظرف مدت **حداکثر ۷ روز** از تاریخ چاپ آگهی، ضمن مراجعه به سایت **www.sjsco.ir** و دریافت اسناد مناقصه پاکات خود را حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۰/۰۳/۰۵** به آدرس کارخانه: سیرجان کیلومتر ۵۰ جاده شیراز - ابتدای جاده گل وگهر سمت چپ- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان ارسال نمایید.

شرایط:

۱- تضمین شـرکت در مناقصه جهت تامین چسـب مایع سیلیکات سدیم با مبلغ ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (هفتصد پنجاه میلیون ریال) ضمانتنامه معتبر، بدون قید و شرط و به نفع کارفرما و دارای اعتبار حداقل سه ماهه به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد. (در صورت تائید اولیه)

۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

۳- شـرکت مجتمـع جهان فولاد سـیرجان در رد یا قبول تمام و یا بخشـی از پیشـنهاد، تقسـیم تنـاز کالای موضوع مناقصه و ارجـاع به دو یا چند پیشنهاددهنده براساس صرفه و صلاح خود بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

مشخصات چسب به شرح ذیل می‌باشد:

سیلیکات سدیم	
Na2O	8.17 - 8.78%
SiO2	27.01 - 28.88%
specific gravity	1.365 - 1.395 (G/cm3)
Ratio of SiO2/Na2O	3.30

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

" فراخوان شناسایی تولیدکنندگان و تامین کنندگان فرو سیلیکو منگنز "
(EN-۰۰-۰۲-۰۹)

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به **شناسایی و ارزیابی اولیه شرکت‌های واجد صلاحیت جهت دعوت به تامین ۸۰۰۰(هشت هزار) تن فرو سیلیکو منگنز** مورد نیاز خود اقدام نماید؛ لذا از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید تا ظرف مدت **حداکثر یک هفته** از تاریخ چاپ این آگهی، تمایل خود را به‌صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل **sjs.salari@gmail.com** ارسال نمایند.

اسناد و مدارک:

۱- درخواست رسمی مبنی بر اعلام آمادگی جهت همکاری. (ذکر شماره تماس تلفن ثابت، همراه و آدرس ایمیل الزامی است.)

۲- اساسنامه و مدارک ثبتی شرکت. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و...)

۳- گواهی نمایندگی از طرف تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر. (در صورت موجود بودن)

۴- رزومه، سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده در زمینه تامین نوار نقاله.

۵- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.

۶- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره **۰۹۱۴۰۱۷۰۷۰۹** تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)

واحد تامین و تدارکات شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

اقدام‌های انجام شده
شرکت معادن زغالسنگ البرز شرقی
ظرف ۴۴ ماه گذشته
(بخش چهارم)
در گفت‌وگو با مهندس شریف مدیرعامل

برنامه‌های سال ۱۴۰۰:

۱) تولیـد حداقـل ۲۴۰هـزار تـن کنسـانتره و همچنین حفـظ تنوع و سبد محصولات تولیدی.

۲) رویکـرد تولیـد کیفی در معادن شـرکت و خرید حداکثری زغالسنگ کیفی معادن منطقه.

۳) پایش و بازبینی مسـتمر برنامه تولید با هدف دستیابی به برنامه تولید و آماده‌سازی.

۴) پیشـبرد اهداف مدیریت هزینـه و اقدام‌های عملیاتی به‌منظور خروج از ماده ۱۴۱ قانون تجارت (ورشکستگی).

۵) برنامه‌ریزی به‌منظـور ایجاد مقدمات ورود به فرابورس و سپس بورس اوراق بهادار.

۶) تجهیز شـبکه تهویه شـبکه معدن برناکی به سیستم تهویه مرکزی.

۷) دریافت پروانه بهره‌برداری معدن وطن.

۸) دسترسـی بـه افق‌های زیریـن تونل ۶ معدن تخت ترجیحاً از مسیر جاده جنگلی.

۹) تجهیز اکلون و دسترسـی به افق سـوم معدن رزمجای غربی.

۱۰) نوسازی سیستم تهویه معدن رزمجای غربی با خرید و جایگزینی بادبزن‌های اصلی.

۱۱) نوسـازی تجهیـزات حمل‌ونقل تونلی اعم از لوکوموتیو، واگن و...

۱۲ تداوم بر بازنشسـتگی و بازنشسـتگی پیش از موعد پرسنل امانی و جایگزینی آنها با پیمانکاری.

۱۳) برنامه‌ریـزی بمنظـور سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های مختلف از محل سایر درآمدهای شرکت.

۱۴) تجهیـز کارگاه‌های تونل‌های ۳ و ۱۴ معدن رضی با هدف بهره‌برداری ماهانه هزار تن زغالسنگ خام.

۱۵) اصـلاح و تمدید پروانـه بهره‌برداری معادن کلاریز و رضی.

۱۶) برنامه‌ریـزی تخریب شـبکه زیرزمین مازاد معادن با هدف کاهش هزینه‌های نگهداری و بازیابی اقلام تونلی.

۱۷) تجهیـز اکلـون نـوار معـدن برناکـی برای ترانسپورت از افق دوم.

۱۸) حفـر بونکر و تجهیز نـوار افق دوم تونل مادر.

۱۹) حفر دویل اسـکات و بهره‌برداری از افق سوم معدن کلاریز.

۲۰) احداث جاده دسترسی به تونل‌های بالادست مجموعه رزمجای غربی.

۲۱) تعیین تکلیف اکلن شماره سه تونل مادر.

۲۲) برنامه‌ریزی و شروع عملیات دسترسی تونلی ذخیره معدن میاناب.

۲۳) اخذ مجوزهای اجرای طرح تولید آب معدنی طالو در منطقه مهماندوست.

۲۴) بازسازی شبکه مخابراتی طزره.

۲۵) برق رسانی به تونل ۴۳ و کلمدر.

۲۶) تسـویه بالغ بر ۹۸ میلیارد تومان بدهی البرز شرقی به ذوب‌آهن اصفهان در قالب افزایش سرمایه.

۲۷) توسـعه آموزش تخصصی و تبادل فناوری و دانش با مراکز علمی مانند دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش بنیان در زمینه‌هایی مانند توسـعه تجهیزات و فرآیند معدنکاری، تولید برق پاک، استفاده مجدد از باطلـه کارخانه و معادن در صنایع دیگر، توسـعه محیط زیست و فضای سبز، و...

۲۸) بررسـی امکان افزایش راندمـان کارخانه با ایجاد درجه آزادی الواتور ۲.

در پایـان بـر خود فـرض می‌دانیـم از همراهی و حمایت تمامی مسـئولین گرامی در رفع مشـکلات ایـن شـرکت و ایجاد رضایتمندی بـرای کارکنان و کارگران زحمتکش شـرکت، بـه ویژه وزرای محترم سـابق و فعلی تعـاون، کار و رفـاه اجتماعی، وزرای محتـرم سـابق و فعلـی امـور اقتصـادی و دارائی، هیات‌مدیـره محترم و مدیران عامل محترم سـابق و فعلی شـرکت سـهامی ذوب‌آهن اصفهان، روسای محترم سـازمان تامین اجتماعی (با درود و سـلام بر ارواح آقایان دکتر نوربخش و دکتر تاج‌الدین)، مدیران عامل محترم سابق و فعلی شرکت‌های شستا و صدر تامین، نمایندگان محترم مجلس شـورای اسـلامی خصوصـاً اقدام‌های تحسـین‌برانگیز نماینده محترم وقت شهرسـتان‌های شـاهرود و میامی در راستای حل مشـکلات و به ثمر رسیدن تهاتر بدهی‌های این شرکت و سایر مسئولین محترم از جمله امام جمعه، اعضاء شورای تامین، استاندار، فرماندار، شورای شهر، دادگسـتری، دادسرای انقلاب، نیروی انتظامی، اداره صنعـت، معـدن و تجـارت، اداره تعـاون، کار و رفاه اجتماعـی، اداره دارائـی، سـازمان حفاظت محیط زیسـت، اداره منابع طبیعی، اداره اطلاعات و... تشکر و قدردانی خالصانه به عمل آورده، توفیق و سـلامتی همگی را در سـالی که به فرموده مقام معظم رهبری به نام سـال جهش تولید نام‌گذاری گردیده اسـت از خداوند متعال مسئلت نمائیم.

روابط عمومی شرکت معادن زغالسنگ البرزشرقی

گسترش تجارت
سه‌شنبه
۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۰
۲۸ رمضان ۱۴۴۲
۱۱ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۸۶
پیاپی ۳۱۰۴
www.Tejaratdaily.com

آوازی که فقط از دور خوش است

۳ برابر نیاز کشور ظرفیت تولید روغن داریم

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت ظرفیت تولید روغن ۳ برابر نیاز کشور است و در زمینه تامین مواد اولیه نیز گشایش‌های خوبی در پایان سال گذشته رخ داده، بنابراین مشکلات مربوط به بازار روغن جامد احتمالا مربوط به زنجیره و ترکیب عرضه به بازار است.مهدی صادقی نیارکی درباره وضعیت تولید روغن گفت: در حوزه تولید روغن هیچ گلوگاهی وجود ندارد و درحال‌حاضر ظرفیت نصب‌شده ۳ برابر نیاز کشور است. همچنین به گفته وی، تولید روغن در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۸ کاهش داشته اما نسبت به سال‌های قبل بیشتر بوده است؛ به‌ویژه در ماه‌های آخر سال گذشته که جبران شد و به حدود ۱۷۵ هزار تن رسید. این در حالی است که در سال‌های قبل از ۱۳۹۸، تولید روغن ماهانه حدود ۱۲۰ تا ۱۳۰ هزار تن بود.

بنا بر گزارش ایسنا، صادقی نیارکی همچنین در پاسخ به سوالی درباره نابسامانی وضعیت بازار روغن جامد گفت: مواد اولیه خریداری شده و موجودی مخازن نیز مناسب است اما اینکه چرا بازار روغن‌جامد همچنان دچار مشکل است مربوط به زنجیره و ترکیب عرضه به بازار است. وی درباره اینکه آیا مشکلات تامین مواد اولیه عامل نابسامانی بازار روغن جامد است، تصریح کرد: در بحث مواد اولیه ممکن است تامین و تخصیص ارز مسئله باشد چراکه شرکت‌ها با سابقه هستند و شبکه زنجیره تامین خود را دارند و از این نظر مشکلی وجود ندارد. در حوزه تامین مواد اولیه هم پایان سال گشایش‌های خوبی اتفاق افتاد و جزئیات آن نیز زیر نظر بخش بازرگانی است.

نظر تولیدکنندگان درباره حذف یارانه‌های پنهان تولید:

این حذف تبعات دارد

در کشور ما سال‌هاست از حذف یارانه‌ها و سوبسیدها در شکل‌های مختلف آن، صحبت به میان می‌آید و این موضوع همواره هواداران و مخالفان خود را داشته است. یکی از این یارانه‌ها که مورد نظر بسیاری از کارشناسان اقتصادی است، یارانه‌های پنهان در چرخه تولید کشور است. کارشناسان اقتصاد معتقدند این یارانه‌های پنهان باعث ایجاد سودی در تولید می‌شوند که واقعی نیست و در حقیقت مابه‌التفاوت نرخ واقعی کالا نسبت به سوبسیدهای صرف‌شده برای آن است. این گروه معتقدند تا زمانی که این یارانه‌های پنهان از چرخه تولید حذف نشود، نمی‌توان به سودآور بودن ظاهری تولیدات داخلی دل خوش کرد. البته این دیدگاه از نظر بسیاری از تولیدکنندگان صحیح نیست و آنها اعتقاد دارند حذف یارانه‌های پنهان باید به شکل کنترل‌شده و در شرایط خاص باشد. این گروه دلایلی نیز برای این ایده خود ارائه می‌دهند. در ادامه با گزارش این شماره صمت درباره دیدگاه‌های تولیدکنندگان در زمینه حذف یارانه‌های پنهان تولید همراه باشید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

گسترش و توسعه بازار بدهی، عمده‌ترین شیوه‌ای است که دولت‌های مختلف از این طریق به خانوارها قدرت خرید می‌دهند تا خانواده‌ها بتوانند به صورت اعتباری و فراتر از درآمد خود نیازهای روزمره‌شان را تامین کنند

دلایلی برای حذف یارانه تولید

تاکنون مصرف انرژی در ایران به دلیل در اختیار داشتن منابع ارزان انرژی و تخصیص یارانه‌های حمایتی از سوی دولت در مقایسه با استانداردهای جهانی بالا بوده است. بدون شک حذف یارانه‌های انرژی برای تخصیص بهینه منابع پایان‌پذیر از مهم‌ترین اقداماتی است که باید در اقتصاد ایران انجام شود. دولت ایران خواسته یا ناخواسته در مسیر حذف یارانه‌های سنگین گام برمی‌دارد؛ هرچند بررسی‌ها از لرزان‌بودن گام‌های دولت و تردید نمایندگان در ارائه مجوز به دولت برای اصلاح نرخ حامل‌های انرژی حکایت دارد اما ناگفته پیداست که به دلیل کاهش سطح درآمدهای دولت از محل فروش نفت خام، این اقدام می‌تواند در کنار تمام توجیه‌های توسعه‌ای در حوزه اقتصاد کشور، راهی برای کسری بودجه سالانه نیز باشد. البته باید به این نکته نیز توجه داشت که در کشور ما بیشترین یارانه پنهان در حوزه انرژی پرداخت می‌شود و اصلاح این روند می‌تواند منجر به توسعه اقتصادی و عبور از مشکلات تخصیص یارانه پنهان شود. این یک اصل کلی است که یارانه پنهان به طور معمول زمانی شکل می‌گیرد که دولت‌ها برای حفظ تعادل بازار، سیاست تثبیت دستوری قیمت‌ها را در پیش می‌گیرند. با توجه به ماهیت یارانه پنهان، زمانی که ارزش پول ملی کاهش می‌یابد یارانه پنهان به میزان کاهش ارزش پول ملی (در مقایسه با ارزش ارزهای جهانی) افزایش پیدا می‌کند تا از افزایش نرخ کالاها در کشور جلوگیری شود و دقیقا به همین دلیل است که امروز ارقام نجومی برای یارانه پنهان در کشور شکل گرفته است. فارغ از این موضوع نیز آثار سوء زیادی از یارانه پنهان وجود دارد که با توجه به آنها باید در مسیر حذف این یارانه‌ها گام برداشت. اما در مسیر این حذف مشکلاتی قرار دارد که کنار گذاشتن یارانه پنهان را دشوار می‌کند.

ما در کشور با دور باطلی مواجه هستیم و آن این است که اگر کسری بودجه از محل یارانه پنهان بخواهد تامین شود، این یعنی افزایش نرخ کالاها و درنهایت تورم قیمتی در بازار داخلی. حتی برخی معتقدند در این صورت تورم به وجود آمده می‌تواند بسیار بیشتر از درآمد محقق شده به اقتصاد کشور ضربه بزند؛ یعنی تورم باعث پایین آمدن ارزش پول ملی شده و پایین آمدن ارزش پول ملی خود دوباره باعث افزایش یارانه پنهان می‌شود و ضمن اینکه مشکلی را حل نمی‌کند، در بخش صنعت و تولید نیز مشکلات زیادی به بار می‌آورد؛ بنابراین حذف یا تعدیل یارانه پنهان نیازمند مدیریت قوی در حوزه نظارت و کنترل‌هاست.

اما آیا امکان این حذف در کشور ما درحال‌حاضر وجود دارد؟ و آیا می‌توان امید داشت که حذف یارانه‌های پنهان تولید، منجر به بهبود وضع اقتصادی کشور به‌ویژه در بخش معیشت مردم شود؟

شرایط حذف یارانه را نداریم

رضا باکری، دبیر انجمن صنایع لبنی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره حذف یارانه‌های تولید در کشور اظهار کرد: حذف یارانه‌های پنهان تولید در حوزه‌های مختلف و رسیدن نرخ این موارد به نرخ واقعی که بیشتر درباره حامل‌های انرژی مطرح می‌شود، اثر تورمی روی نرخ تمام‌شده محصولات خواهد داشت و درنتیجه در صورت بی‌برنامگی، مصرف‌کننده را تحت تاثیر قرار می‌دهد. باکری در این زمینه افزود: درواقع حذف این نوع از یارانه یک بحث کلان اقتصادی است و شاخص‌های کلان اقتصادی را دربر می‌گیرد که می‌تواند یک شیوه درست در توسعه اقتصادی باشد اما در عین حال نمی‌توان تنها با حذف این یارانه و درنظر نگرفتن سایر عوامل موثر بر این موضوع، این کار را به شکل مطلوب پیش برد.

وی درباره الزامات چنین تصمیمی در عرصه تولید کشور تاکید کرد: در نگاه کلی سیاست درست این است که همه کالاها براساس بهای تمام شده عرضه شوند که این موضوع باید اعم از کالا و خدماتی که دولت ارائه می‌دهد تا کالا و خدمات ارائه شده از سوی بخش خصوصی باشد. اما در عین حال تا وقتی قیمت‌های تعادلی بازار براساس قیمت‌های تمام‌شده همه کالاها تعیین نشود و تداخل‌ها در نظام یارانه‌ای پیدا شود، این سیکل معیوب در تمام بدنه اقتصاد کشور ادامه می‌یابد و از رشد و توسعه اقتصادی جلوگیری می‌کند.

دبیر انجمن صنایع لبنی ایران درباره این موضوع یادآور شد: در صورتی که دولت تمامی موارد یارانه اعم از کالا و خدمات بخش دولتی و خصوصی را حذف کند، همزمان باید این حقیقت را بپذیرد که بهای تمام‌شده تولید افزایش می‌یابد. در این شرایط باید اجازه دهد که کالاها و خدمات براساس نرخ تمام‌شده روز عرضه شود. به این ترتیب با حذف یارانه‌های تولید ما با هزینه تورمی تولید بالایی مواجه خواهیم شد که به افزایش نرخ مصرف‌کننده خواهد انجامید و دولت باید برای این موضوع نیز راهکاری داشته باشد.

وی در این باره توضیح داد: بنابراین در کنار حذف یارانه‌ها دولت ناچار است در دو بخش قدرت خرید خانوار را جبران کند. یکی از این بخش‌ها زمینه پولی است که باید دولت شاخص‌های پولی کشور را اصلاح کند و درنهایت ارزش واقعی ریال را به دست آورد و دستمزدها را برمبنای آن اصلاح کند تا قدرت خرید جامعه کاهش پیدا نکند. باکری درباره بخش دیگر اقدامات جبرانی دولت نیز بیان کرد: بعد دیگر در این زمینه پرداختن به سیاست‌های مالی است. در این زمینه اگر نگاهی به ساختارهای اقتصادی دنیا بیندازیم، خواهیم دید که گسترش و توسعه بازار بدهی، عمده‌ترین شیوه‌ای است که دولت‌های مختلف از این طریق به خانوارها قدرت خرید می‌دهند تا خانواده‌ها بتوانند به صورت اعتباری و فراتر از درآمد خود نیازهای روزمره خود را تامین کنند.

دبیر انجمن صنایع لبنی ایران در این باره خاطرنشان کرد: بنابراین اگر دولت قصد دارد به منظور توسعه اقتصادی کشور یارانه‌های تولید را حذف کند، باید به نحوی برنامه‌ریزی داشته باشد که افزایش هزینه‌های تورمی تولید در عرضه کالا و خدمات با توجه به نرخ تمام‌شده از طریق دو سیاست پولی و مالی جبران شود. در این صورت رفاه نسبی در تامین مایحتاج برای مردم باقی خواهد ماند.

باکری در پایان گفت: اگر دولتی برنامه‌های توسعه اقتصادی و مالی لازم و کافی طراحی نکرده باشد که تولید و کار و در کنار آن چند برابر شود، در عمل سیاست‌های قبلی هم با شکست مواجه می‌شود و وضعیت نه‌تنها بهبود پیدا نمی‌کند، بلکه بدتر هم می‌شود.

حذف یارانه‌های پنهان در تولید و تجارت کشور باید با برنامه‌ریزی به شکلی انجام شود تا تولیدکنندگان داخلی بتوانند در این مسیر با تصمیم‌گیران این حوزه همگام شوند

تولید ما وابسته به یارانه‌هاست

موسی فرزانیان، رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت‌افزار نیز درباره نقش حامل‌های انرژی در بازار کسب‌وکار تولیدکنندگان از جمله تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان نوشت‌افزار کشور در گفت‌وگو با صمت گفت: اگرچه دیدگاه منطقی درباره تولید و سودآوری، تولیدی است که بدون اتکا به یارانه‌ها باشد اما در شرایط فعلی نمی‌توان و نباید در حوزه نوشت‌افزار بر این مسئله تاکید.

رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت‌افزار در این باره تاکید کرد: صنف نوشت‌افزار کشور در طول مدت شیوع ویروس کرونا متحمل زیان‌های اقتصادی متعددی در حوزه تولید و توزیع شده است و بسیاری از فعالان این حوزه در این مدت با کمترین سود ممکن به ادامه فعالیت پرداخته‌اند.

فرزانیان درباره علل این زیان‌دهی تاکید کرد: در طول سال گذشته به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا مدارس تعطیل شدند و آموزش به شکل مجازی درآمد و همین موضوع باعث ماندن تولیدات در انبار شد. در عین حال در همین مدت اقتصاد کشور با کاهش ارزش پول ملی روبه‌رو شد و هزینه‌های مواد اولیه به‌شدت افزایش یافت.

رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت‌افزار همچنین عنوان کرد: در کنار این موضوعات در یک سال گذشته هزینه‌های جاری و نگهداری تجهیزات و همچنین کرایه حمل به‌شدت افزایش پیدا کرد که به طور مستقیم بر بهای تمام‌شده کالا تاثیر گذاشت. حال اگر در این شرایط قرار باشد یارانه‌های مربوط به تولید مثل سوبسید حامل‌های انرژی حذف شود، دیگر نمی‌توان انتظار داشت که تولیدکنندگان بتوانند همچنان به کار خود ادامه دهند.

رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت‌افزار درباره حذف یارانه‌های پنهان تولید و تجارت تصریح کرد: این کار اگرچه می‌تواند به واقعی شدن سودآوری تولید کمک کند اما امروز که اقتصاد اصناف تولیدکننده ما در بدترین شرایط ممکن قرار دارد، حرکت به این سمت، بیش از اینکه به اقتصاد کمک کند، می‌تواند لطمه‌زننده باشد.

فرزانیان در این باره توضیح داد: حذف یارانه‌های پنهان در تولید و تجارت کشور باید با برنامه‌ریزی به شکلی انجام شود تا تولیدکنندگان داخلی بتوانند در این مسیر با تصمیم‌گیران این حوزه همگام شوند و در عین حال افزایش قیمت‌های ایجاد شده، این کالاها را از بازار رقابت خارج نکند.

رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت‌افزار در پایان درباره وضعیت تولید و عرضه نوشت‌افزار در کشور گفت: امسال شرایط ویژه‌ای را در بازار این کالاها داریم و امیدواریم که با کنترل همه‌گیری ویروس کرونا و بازگشایی مدارس موضوع فروش تولیدات ما به سرانجام مطلوبی برسد.

یا رومی روم یا زنگی زنگ

در اینکه حذف یارانه‌های پنهان از تولید کشور یک اقدام در جهت توسعه اقتصادی است هیچ شکی نیست اما از طرف دیگر باید توجه کنیم که این موضوع یک اتفاق ناگهانی و بدون عقبه نخواهد بود و به طور حتم باید آن را به صورت یک فرآیند دنباله‌دار دید؛ یعنی اگر یارانه تولید حذف می‌شود باید به پیامدهای آن در بخش تولید و در بازار مصرف توجه شود وگرنه داستان آن حکایت «شیر بی‌یال و دم و اشکم» خواهد بود. به عبارت دیگر، تصمیم‌گیران نمی‌توانند از یک سو یارانه‌های تولید را حذف کنند درحالی‌که همچنان به تنظیم دستوری بازار می‌پردازند؛ همچنین نمی‌توانند یارانه‌ها را حذف کنند و به آزادسازی نرخ در بازار بپردازند اما توان خرید مردم را که در این سال‌ها مدام در حال کاهش است، درنظر نگیرند. در هر حال باید به موضوع حذف یارانه‌های تولید به شکل جامع نگاه شود و پیش‌زمینه‌ها و پیامدهای آن نیز به‌عنوان جزئی از هزینه‌های آن محاسبه شود.

نکته دیگر که در این زمینه باید مدنظر قرار گیرد این است که با وجود ادامه همه‌گیری ویروس کرونا در کشور و وضعیت بد اقتصادی از ابتدای چرخه تولید تا بازارهای مصرف، باید برآوردی نسبت به تاثیر چنین اقدامی بر روند فعالیت تولیدکنندگان انجام شود تا یک اقدام اصلاحی درست در مقطع زمانی غلط موجب از بین رفتن توان باقی‌مانده تولیدکنندگان نیز نشود. درنهایت اینکه به‌اصطلاح در این کار یا باید رومی روم باشیم و این کار را با همه نیازهای آن اجرایی کنیم یا زنگی زنگ باشیم و برای بدتر نشدن اوضاع اقتصاد و بازار، از خیر حذف یارانه‌های مخفی تولید پیامدهای آن به کلی بگذریم.

یادداشت

الزامات بهبود عملکرد مناطق آزاد تجاری-صنعتی

حسام محمدی‌فر
کارشناس مناطق آزاد

بررسی و تحلیل دقیق مناطق آزاد، نیازمند دسترسی به آمار عملکرد و بررسی مطالعات بین‌المللی و داخلی پیرامون این مناطق است. به‌تازگی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در جدیدترین گزارش کارشناسی خود با عنوان «تحلیل و بررسی عملکرد اقتصادی مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران»، به نکات قابل‌توجهی اشاره کرده و درنهایت به راهکارهای جایگزین در لایه‌های سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری و اجرا پرداخته است؛ اکنون با توجه به مصوبه اخیر مجمع تشخیص مصلحت نظام مبنی‌بر ایجاد ۷ منطقه آزاد و ۱۳ منطقه ویژه اقتصادی جدید، بررسی خلاصه‌ای از این گزارش خالی از لطف نیست:

در ادبیات بین‌المللی، مناطق آزاد اقتصادی از تعاریف، اهداف، انواع و حتی اسامی متعددی برخوردار است اما با بررسی این تعاریف، می‌توان دریافت که مناطق از یک شاکله کلی تبعیت می‌کنند؛ اغلب مناطق یک یا چند معافیت مالی و مقرراتی را در محدوده‌ای از سرزمین خود اعطا می‌کنند تا به هدف‌های خاصی برسند. این اهداف می‌تواند شامل جذب سرمایه‌گذاری خارجی، تولید و صادرات کالا و خدمات باشد که طبیعتا با تحقق این اهداف، نتایجی مانند توسعه منطقه‌ای، افزایش درآمدهای کشور یا افزایش اشتغال پدید خواهد آمد.

جذب سرمایه‌گذاری، تولید و صادرات، از اهداف اصلی مناطق آزاد به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه محسوب شده که بدون تحقق آنها، نمی‌توان منطقه آزادی را موفق دانست و با تحقق آنها، سایر اهداف مانند اشتغال و توازن منطقه‌ای شکل خواهد گرفت. در غیر این صورت، ایجاد توسعه نسبی از محل واردات و خرده‌فروشی اقلام خارجی (کالای همراه مسافر) به منظور ایجاد اشتغال و جذب گردشگران داخلی، در تضاد با مناطق آزاد موفق جهانی است چراکه آثار سوء آن از قبیل کوچک کردن بازار تولیدات ملی و واردات بی‌رویه، گریبانگیر اقتصاد ملی خواهد شد. بنابراین به منظور بررسی موفقیت مناطق آزاد، ابتدا باید آمار عملکردی این مناطق در حوزه اهداف اصلی را بررسی کرد.

مطابق اطلاعات جمع‌آوری شده، عملکرد مناطق آزاد ایران طی سال‌های ۹۲ تا ۹۸ نشان می‌دهد سهم این مناطق (با لحاظ صادرات خدمات) از صادرات غیرنفتی کشور حدود یک درصد، از میزان تولید حدود یک درصد، از تعداد واحدهای تولیدی فعال کمتر از ۳ درصد، از جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی حدود ۱۰ درصد و از اشتغالزایی کل کشور حدود ۴ درصد است. میزان واردات کالا از طریق مناطق آزاد نیز حدود ۳ برابر صادرات کالا از این مناطق به خارج از کشور است. گفتنی است وسعت مناطق آزاد بیش از ۳ برابر وسعت شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور بوده اما میزان اشتغال در شهرک‌های صنعتی بیش از ۳ برابر اشتغال در مناطق آزاد کشور است.

تحقق حداقلی اهداف مولد در مناطق آزاد، ریشه در چند عامل اصلی دارد که با تحلیل و بهبود آنها می‌توان به تحقق حداکثری اهداف مناطق آزاد امیدوار بود. این عوامل عبارتند از:

- اعطای غیرهدفمند معافیت‌ها و امتیازات؛
- وابستگی منابع درآمدی مناطق آزاد به واردات؛
- نبود زیرساخت‌های متناسب با اهداف مولد؛
- تعیین نامناسب وسعت و مکان‌یابی غیردقیق مناطق آزاد؛
- عدم تمرکز بر وظایف تخصصی.

بر این اساس و با توجه به مطالعه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موفق جهان، پیشنهادهایی ناظر به اصلاح قوانین و فرآیندهای ایجاد و فعالیت مناطق آزاد به ترتیب زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. معافیت‌های مناطق آزاد به‌ویژه معافیت‌های مالیاتی و گمرکی مندرج در مواد ۱۳ و ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، صرفا به فعالیت‌هایی تعلق گیرد که در حوزه اهداف مولد صورت می‌پذیرد و سایر فعالیت‌های ناسازگار با این اهداف، از هرگونه امتیاز و معافیت مالی محروم شوند.

۲. منابع مالی مناطق آزاد که از طریق واردات و فعالیت‌های تجاری حاصل می‌شود، محدود شده و روش‌های جایگزین از جمله مشوق‌های صادراتی درنظر گرفته شود.

۳. منابعی مشخص و در مدت محدود به منظور توسعه زیرساخت‌های متناسب با اهداف مولد در مناطق آزاد، از طرف دولت تخصیص داده شود و از ایجاد مناطق آزاد در مناطق محروم و فاقد زیرساخت جلوگیری به عمل آید.

۴. مناطق آزاد در وسعتی محدود، دارای زیرساخت متناسب با اهداف تخصصی و خارج از مناطق شهری یا روستایی دارای سکنه ایجاد شوند.

۵. جایگاه ایجاد مناطق آزاد در اسناد بالادستی کشور از جمله استراتژی توسعه صنعتی و سند آمایش سرزمینی مشخص شود و هرگونه ایجاد منطقه آزاد جدید براساس نیازهای مشخص‌شده در اسناد یادشده باشد.

۶. سیاست‌گذار باید مدل مطلوب اداره مناطق آزاد را انتخاب کند و ادامه وضعیت فعلی که مناطق آزاد همزمان نقش توسعه منطقه‌ای و تولید و صادرات را برعهده دارند کارآمدی لازم را ندارد.

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای موسی واشقانی‌فراهانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه زمین به مساحت ۹۸/۲۵ مترمربع به شماره پلاک ۱۵۴۱۸ فرعی از ۱۶۲ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۶۴۵ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج به نام متقاضی ذیل صفحه ۱۶۶ دفتر ۱۴۹۶ و ثبت ۶۱۲۲۸۶ ثبت و سند به شماره چاپی ۱۹۲۳۸۵ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است.

لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج

در آستانه سالروز تاسیس شرکت آلومینای ایران

تورج زارع، مدیرعامل شرکت آلومینای ایران در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد

آلومینیوم، فلز آینده

آلومینای ایران، آینده‌ساز صنعت آلومینیوم

فلز آلومینیوم پرمصرف‌ترین فلز غیرآهنی جهان است. در تشریح اهمیت و اثرگذاری این فلز همین بس که از آن با عنوان فلز قرن ۲۱ نام برده می‌شود. این فلز نقره‌ای رنگ نقشی اساسی و برجسته در توسعه بر عهده دارد.

استحکام، مقاومت، زیبایی، سبکی و از همه مهم‌تر پایداری محیط زیستی، وجه تمایز اصلی این فلز با سایرین است. از آلومینیوم به سبب قابلیت بازیافت چندین باره‌ای که دارد با عنوان فلز سازگار با محیط زیست نام برده می‌شود. صنایع هواپیماسازی، خودروسازی، ساختمان‌سازی، کشتی‌سازی، راه‌سازی و پل‌سازی، صنایع نظامی و دفاعی، لوازم خانگی و تجهیزات برق و... مهم‌ترین صنایع مصرف‌کننده این فلز هستند. ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی برای تولید فلز آلومینیوم برخوردار نیست اما وجود منابع ارزان انرژی گاز، تولید این فلز را در ایران مورد توجه قرار داده است. شرکت آلومینای ایران، تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور است. این شرکت چند سالی است که تولید شمش آلومینیوم را نیز آغاز کرده است.

حال در آستانه سالروز افتتاح شرکت آلومینای ایران با تورج زارع مدیرعامل این شرکت گفت‌وگو کرده‌ایم.

متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

◉ با توجه به آنکه در آستانه سالروز تاسیس شرکت آلومینای ایران هستیم، توضیحاتی را درخصوص شروع به کار این مجموعه بفرمایید.

شرکت آلومینای ایران تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور است. تولید پودر آلومینا یکی از پایه‌های اصلی تولید فلز آلومینیوم محسوب می‌شود. آلومینیوم نیز به‌عنوان دومین فلز پایه و پرکاربرد دنیا شناخته می‌شود و سهمی اساسی در توسعه‌یافتگی کشورها بر عهده دارد. برهمین اساس باید تاکید کرد که احداث واحدی برای تولید پودر آلومینا اقدامی ارزشمند است. به‌ویژه که دانش فنی تولید پودر آلومینا در رده برترین دانش‌های بخش معدن و صنایع معدنی است. بنابراین باید اذعان کرد که شرکت آلومینای ایران مجموعه‌ای استراتژیک برای کشور و در زنجیره آلومینیوم است.

اکتشافات معدنی برای احداث این واحد، قبل از سال ۱۳۷۰ آغاز شد. با کشف ذخیره نسبتا غنی بوکسیت در منطقه جاجرم، از سال ۱۳۷۰ برگزاری مناقصه و اقدامات اولیه برای احداث این مجموعه آغاز شد. در آن دوره شرکت تکنواسپرت چک مناقصه اجرای این پروژه را برنده شد و فعالیت خود را آغاز کرد.

هزینه اجرای این پروژه در آن سال‌ها برابر ۲۵۶ میلیون دلار در بخش ارزی و ۱۰۰ میلیارد تومان در بخش ریالی برآورد شد. گفتنی است برای احداث این واحد، اقدامات زیرساختی متفاوتی همچون احداث جاده‌های دسترسی، ریل راه آهن، تامین برق، گاز و .... اجرایی شد.

◉ ذخایر معدنی بوکسیت کشور را چطور ارزیابی می‌کنید؟

ایران از ذخایر غنی بوکسیت برخوردار نیست، به‌علاوه آنکه باید اعتراف کرد تاکنون آنطور که باید فعالیت‌های اکتشافی انجام نگرفته است. البته در چند سال اخیر اقداماتی برای کشف ذخایر بوکسیت در سایر مناطق کشور اجرایی شده است. هم‌اکنون برای تامین خوراک خود از ذخایر معدنی بوکسیت در استان‌های سمنان، یزد و کهگیلویه و بویراحمد استفاده می‌کنیم. این اواخر نیز فعالیت‌های برای برداشت ذخایر معدنی در استان کرمان آغاز شده است. باید خاطرنشان کرد ذخایر کشف شده تا حدود ۳۰ سال نیاز این واحد به بوکسیت را تامین می‌کند.

◉ ظرفیت تولید پودر آلومینا و فلز آلومینیوم در این واحد چه میزان است؟

ظرفیت تولید آلومینا شرکت آلومینای ایران با توجه به کیفیت بوکسیت مورد استفاده سالانه حدود ۲۴۰ هزار تن برآورد می‌شود. این مجموعه در ادامه اقدام به تولید فلز آلومینیوم کرد. تولید فلز آلومینیوم توسط این شرکت از پایان سال ۱۳۹۷ آغاز شد. البته عملا از سال ۱۳۹۸ دیگ‌های آلومینیوم به مدار تولید وارد شدند. مجموع تولید فلز آلومینیوم در این شرکت طی سال ۱۳۹۸ برابر ۱۰ هزار تن بود، میزان تولید در سال ۱۳۹۹ به ۲۶ هزار تن افزایش یافت. امسال نیز برای تولید ۴۰ هزار تن شمش آلومینیوم برنامه‌ریزی کرده‌ایم. از آنجاکه تمامی دیگ‌های ذوب آغاز به کار کرده‌اند، تحقق هدف یاد شده را حتمی می‌دانیم.

◉ چه برنامه‌هایی را برای توسعه در دستور کار دارید؟

شرکت آلومینای ایران طرح‌های توسعه‌ای را برای افزایش ظرفیت تولید پودر آلومینا در دستور کار دارد. مطالعات اولیه برای احداث فاز دوم این واحد و با هدف تولید پودر آلومینا از بوکسیت‌های کم‌عیار در دستور کار است. این مطالعات با همکاری طرف‌های چینی در حال انجام است. در همین حال باید خاطرنشان کرد که در حال حاضر ظرفیت تولید آلومینیوم در این مجموعه و در فاز نخست برابر ۴۰ هزار تن برآورد می‌شود؛ اما ۲ طرح توسعه دیگر نیز برای این شرکت هدف‌گذاری شده است. چنانچه ۲ طرح توسعه یاد شده نیز اجرایی شوند، ظرفیت تولید آلومینیوم توسط شرکت آلومینای ایران به ۱۲۰ هزار تن افزایش خواهد یافت. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که با افزایش ظرفیت تولید فلز آلومینیوم کشور، تولید آلومینای ما تنها ۱۰ تا ۱۵ درصد نیاز کشور به این محصول استراتژیک را تامین می‌کند. مابقی نیاز واحدهای تولیدکننده آلومینیوم کشور نیز از طریق واردات تامین می‌شود.

در آستانه سالروز تاسیس شرکت آلومینای ایران

به‌عقیده جنابعالی احداث شرکت آلومینای ایران در منطقه جاجرم چه تاثیری بر توسعه منطقه داشته است؟

توسعه اقتصادی و اجتماعی استان خراسان شمالی به‌ویژه شهرستان‌ها جاجرم، گرمه، سنخواست و شوقان بر پایه فعالیت شرکت آلومینای ایران شکل گرفته است. احداث این واحد صنعتی در مناطق یاد شده زمینه اشتغالزایی برای ۳۰۰۰ هزار نفر را به‌طور مستقیم فراهم کرده است. در همین حال باید تاکید کرد فعالیت سایر معادن متعلق به این شرکت در سایر مناطق کشور نیز برای حداقل ۵۰۰ نفر موقعیت شغلی مستقیم ایجاد کرده است. به‌علاوه آنکه موقعیت‌های شغلی غیر مستقیم متعدد و به مراتب بیشتری در این منطقه ایجاد شده است. به‌عنوان مثال اقتصاد شهرستان گرمه براساس کامیون‌داری شکل گرفته است. این کامیون‌ها، حمل مواد معدنی شرکت آلومینای ایران را در قالب مواد اولیه و محصولات نهایی بر عهده دارند. بنابراین باید اذعان کرد با وجود فعالیت این شرکت، رونق اقتصادی در این منطقه شکل گرفته است. از ابتدای فعالیت این شرکت تلاش کرده‌ایم تا از نیروهای بومی بهره بگیریم. بیش از ۸۵ درصد منابع انسانی که در این مجموعه مشغول به کار هستند، از استان خراسان شمالی جذب شده‌اند. البته در ابتدای کار و با توجه به تکنولوژی پیشرفته تولید آلومینا، نیروهای متخصص از همه کشور جذب شدند تا این کار شکل بگیرد؛ اما در ادامه و با توسعه دانشگاه‌ها در این منطقه، نیروهای متخصص نیز از همین منطقه جذب می‌شوند. در ادامه باید خاطرنشان کرد که این شرکت تلاش گسترده‌ای برای توسعه فضای شهری، امکانات رفاهی، فرهنگی، ورزشی، بهداشتی و بیمارستانی و .... ترتیب داده است. بدین ترتیب سطح زندگی مردم تحت سایه فعالیت این شرکت، ارتقا یافته است.

تولید فلز آلومینیوم در رده صنایع انرژی‌بر و آلاینده محسوب می‌شود، چه اقداماتی را برای کاهش آلودگی‌ها ترتیب داده‌اید؟

هر نوع فعالیتی روی کره خاکی به منزله بر هم خوردن اکوسیستم است. در همین حال هر فعالیت صنعتی و تولیدی نیز با آلایندگی برای طبیعت همراه است. با این وجود امکان کنترل این آلایندگی‌ها وجود دارد. شرکت آلومینای ایران نیز در راستای الزام به توسعه پایدار، همه الزامات محیط زیستی را مورد توجه قرار می‌دهد.

درنتیجه تمام فعالیت‌های این مجموعه تحت نظارت پایش آنلاین است. بدین ترتیب تمام شاخصه‌های آلاینده را کنترل می‌کنیم تا جایی که باید اذعان کرد میزان آلایندگی شهرها به مراتب کمتر از این واحد صنعتی است.

درواقع ما در کشور با شاخصه‌های متعدد آلایندگی روبرو هستیم و هیچ اقدامی برای کاهش یا کنترل آنها اجرایی نمی‌شود، در همین زمان تنها فعالیت یک واحد صنعتی که با رعایت شاخصه‌های محیط زیستی همراه است و اشتغالزایی گسترده‌ای دارد، در تیررس قرار می‌گیرد.

آیا جایگزینی مازوت به جای گاز در ماه‌های سرد سال تاثیری بر آلایندگی این واحد دارد؟

تولید آلومینا بر پایه بهره‌گیری از گاز به‌عنوان سوختی پاک پایه‌گذاری شده است، بنابراین جایگزینی آن با مازوت آلاینده است. هرچند در موارد معدودی شاهد چنین جایگزینی هستیم. به‌علاوه آنکه چنین کمبودهایی مختص تمام صنایع است و حتی انتظار می‌رود در سایه مدیریت صحیح، دیگر شاهد چنین مواردی نباشیم.

سال جاری از سوی مقام معظم رهبری با عنوان «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده است، در مسیر تولید خود با چه موانعی روبرو هستید؟

فاز دوم توسعه برای تولید پودر آلومینا به دانش فنی روز دنیا، ماشین‌آلات و قطعات نیاز دارد، این الزامات در سایه برقراری تعاملات بین‌المللی حاصل می‌شود. کما اینکه با توقف برجام و شروع مجدد تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران، مطالعات فاز دوم این واحد با مشکل روبرو و عملا متوقف شد. هرچند باید اعتراف کرد که در همین دوران تحریم و محدودیت بین‌المللی از توان داخلی بهره بیشتری گرفتیم و در مسیر ارتقای تولید داخلی و بومی‌سازی گام برداشتیم. اما در مجموع در مواردی بی‌توجهی به دانش و تکنولوژی روز دنیا به منزله هزینه‌بر بودن شدید است. بنابراین چنانچه این چالش برطرف و ارتباطاتی با دنیا شکل بگیرد، امکان توسعه تولید و پیشرفت داریم.

محصول تولیدی خود را به چه مقاصدی به فروش می‌رسانید؟

تمامی آلومینای تولید شده در این شرکت به مصارف داخلی می‌رسد، چراکه کشور به این محصول نیاز دارد. اما حدود نیمی از شمش آلومینیوم تولید شده در این مجموعه در داخل مصرف و مابقی آن صادر می‌شود. عمده این صادرات نیز با هدف تامین مواد اولیه یا تجهیزات مورد نیاز تولید عمدتا به مقصد ترکیه و چین صادر می‌شود. گفتنی است تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی بر این تجارت نیز تاثیر گذاشته است.

نقش یارانه پنهان تولید در توسعه تجاری کشور

آوازی که فقط از دور خوش است

عکس: آیدا فریدی

پیمان صفردوست: سال‌های زیادی است که صاحب‌نظران حوزه اقتصاد درباره صادرات کشور به‌ویژه در صنایع بالادست هشدار می‌دهند که این نوع صادرات نمی‌تواند یک صادرات واقعی باشد، زیرا سودی که از آن برای صادرکننده حاصل می‌شود، حاصل از ارزش افزوده این فرآیند نیست. این گلایه‌ها و اظهارنظرها در حالی شکل می‌گیرد که همچنان یارانه‌های پنهان در مواردی مثل حامل‌های انرژی به بخش تولید اختصاص می‌یابد و کالاهای تولید داخل با اتکا به آن می‌تواند با ارائه نرخ پایین‌تر در بازارهای خارجی قدرت رقابت داشته باشد. اما آیا واقعا این یارانه‌ها برای اقتصاد کشور مضر هستند؟! با گزارش روزنامه صمت در این باره همراه باشید:

این صادرات مضر است

بسیاری از کارشناسان اقتصادی درباره بخش عمده‌ای از صادرات کشور بر این اعتقادند که اختصاص یارانه به تولید در بخش‌هایی مثل حامل‌های انرژی بیش از آن که به سودآوری برای کشور بینجامد، یک زیاندهی پنهان در این حوزه است.

در این زمینه حسین محمودی اصل، کارشناس اقتصاد و کارآفرینی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: سال‌های زیادی است که کشور ما کالاهای غیرنفتی به بازار کشورهای مختلف صادر می‌کند و از این طریق ارزآوری دارد، اما آمار و بررسی‌ها نشان می‌دهد ما هیچ وقت در این زمینه به‌شکل مطلوب عمل نکرده‌ایم و این نوع تجارت تنها نوعی خودفریبی است زیرا این نوع صادرات کمتر براساس ایجاد ارزش افزوده و رقابت‌پذیر بودن کالا در بازار کشورهای دیگر بوده است.

وی در توضیح این موضوع عنوان کرد: در واقع بیشتر سود آنچه که ما امروز به کشورهای دیگر صادر می‌کنیم، از طریق یارانه‌ای که به تولیدکننده اختصاص یافته تامین می‌شود، نه ارزش افزوده ایجاد شده در آن؛ بنابراین نمی‌توان به چنین صادراتی افتخار کرد.

محمودی‌اصل افزود: در واقع رقابت‌پذیری بسیاری از کالاهای ما در بازارهای دیگر به‌دلیل کاهش نرخ کالا برمبنای یارانه تعلق گرفته به آن است و همه می‌دانند که بهای تمام‌شده واقعی این کالاها، به‌دلیل روزآمد نبودن فناوری تولید بسیار بالاتر از نمونه‌های خارجی آن است. این کارشناس اقتصاد با ذکر این نکته که ما با این روند، فقط یارانه پنهان بخش تولید را صادر می‌کنیم، خاطرنشان کرد: صادرات زمانی می‌تواند سودآور تلقی شود که برمبنای چارچوب‌های منطقی صادرات و باتوجه به نرخ واقعی تولید انجام شود، وگرنه فروش کالایی که بهای تمام‌شده واقعی آن ۲۰ هزار تومان است، به نرخ ۱۰ هزار تومان در بازاری که متوسط نرخ آن کالا ۱۵ هزار تومان است، نیاز به هنر خاصی ندارد و چندان نیز خوشحال‌کننده نخواهد بود.

وی در این باره با اشاره به این موضوع که سود حاصل از چنین صادراتی برای اقتصاد کشور ظاهری است، تصریح کرد: ما با انجام این نوع صادرات در حقیقت در مقیاس ملی در حال زایندهی هستیم و این زیان به حدی است که اگر مثلا در زمینه حامل‌های انرژی، سوخت گاز را در نظر بگیریم می‌بینیم که نرخ صادراتی این کالا بسیار بالاتر از بهای آن در اختصاص یافتن به بخش تولید است اما این موضوع در نرخ نهایی کالای تولید شده لحاظ نمی‌شود. محمودی اصل درباره راه‌حل دور شدن از چنین زیاندهی‌هایی در تجارت کشور گفت: ما اگر بخواهیم به یک تجارت واقعی و صادرات حقیقی در کشور دست پیدا کنیم، باید وضعیت موجود در حوزه تولید را به روال عادی و منطقی برگردانیم؛ البته منظور از این بازگشت به روال منطقی این نیست که قیمت‌ها را افزایش دهیم، بلکه باید نظام بهره‌وری را بر تولیدات و نظام تولید و تجارت کشور حاکم کنیم و سودآوری را بر دوش یارانه‌های پنهان تولید نیندازیم. این کارشناس اقتصاد در این باره افزود: ما برای اینکه بتوانیم این تعادل را ایجاد کنیم، باید با ایجاد و بهبود فضای کسب‌وکار، بهره‌وری را افزایش و هزینه تولید را کاهش دهیم. در واقع باید باتوجه به شرایط کشور، میزان بهره‌وری تولید را افزایش دهیم و پس از آن، برای حضور در بازار رقابت، در قیمت‌های نهایی تسهیل ایجاد کنیم؛ به‌عبارت دیگر برای دستیابی به یک سود واقعی، نیازمند تغییر در نگرش و بهبود فضای تولید کشور هستیم.

صادرات با ارزش افزوده معنا دارد

تقریبا همه کارشناسان و فعالان اقتصادی در این باره که در صادرات کشور باید مابه‌التفاوت یارانه‌های پنهان تولید محاسبه شود، اتفاق نظر و بر آن تاکید دارند.

قدیر قیافه، کارشناس اقتصاد و نایب رئیس کنفدراسیون صادرات ایران نیز در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: وقتی صحبت از صادرات به میان می‌آید، طبیعی است که این فرآیند تجاری تنها زمانی قابلیت دفاع و توجیه خواهد داشت که برمبنای سودآوری واقعی باشد.

وی در این باره افزود: سودآوری واقعی در حوزه صادرات نیز زمانی اتفاق می‌افتد که این بخش به خلق ارزش افزوده بپردازد و در کشورهای پیشرو در حوزه تجارت نیز همواره همین شکل از صادرات است که موجب توسعه اقتصادی می‌شود.

قیافه موضوع ایجاد ارزش افزوده صادرات را چنین توضیح داد: در صادرات بخش معدن که در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از صادرات غیرنفتی ما را تشکیل می‌دهد اگر سنگ معدن بعد از استخراج مستقیما صادر شود، در واقع ارزش افزوده خاصی ایجاد نشده است؛ همچنین اگر نفت خام پس از استخراج به همان صورت صادر شود، ما هرگز نمی‌توانیم به سود واقعی تجارت در این حوزه دست پیدا کنیم.

وی در این باره تاکید کرد: صادرات واقعی زمانی شکل می‌گیرد که سنگ آهن استخراجی و نفت خام، در کشور فرآوری و پس از تبدیل شدن به فرآورده‌های نفتی و کالاهایی مثل ورق آهن، با ایجاد ارزش افزوده به کشورهای دیگر صادر شود.

این فعال اقتصادی درباره نقش یارانه‌های پنهان در این نوع صادرات تصریح کرد: اگر در مسیر ایجاد ارزش افزوده، به مواردی مثل حامل‌های انرژی یا دستمزد کارگر، سوبسید نیز تعلق بگیرد، مشکلی به‌وجود نمی‌آید اما مشکل جایی ایجاد می‌شود که ما بخواهیم همان مواد اولیه و خام را با صرف سوبسید صادر کنیم.

قیافه در این باره تاکید کرد: در واقع پرداختن به صادرات بدون در نظر گرفتن ارزش افزوده غیر از اینکه سود واقعی برای کشور در بر نخواهد داشت، به‌نوعی هدر دادن منابع کشور نیز تلقی می‌شود و بر همین اساس می‌توانیم نتیجه بگیریم که حیات برخی صنایع کشور از نظر اقتصادی به نفع کشور نیست و ما به‌جای پرداختن به این تولیدات، می‌توانیم تمرکز خود را بر حوزه‌هایی مثل فولاد، مس، پتروشیمی و بسیاری از صنایع دیگر بگذاریم که می‌توانند برای کشور ارزش افزوده و سود واقعی ایجاد کنند. وی در پایان گفت: اگر بخواهیم از بند سود ایجادشده در یارانه پنهان تولید رهایی پیدا کنیم، باید بپذیریم که ارزش افزوده تولید ما از برآیند مواد اولیه، انرژی و نیروی کار موجود در کشور حاصل می‌شود و پرداختن به ایجاد ارزش افزوده در حوزه تولید، می‌تواند برای نیروی کار کشور اشتغال ایجاد کند؛ در غیر این صورت صادرات ما صادراتی متکی به نفت، خام‌فروشی و سوبسیدها خواهد بود که فقط منابع طبیعی کشور را به حراج می‌گذارد و سود واقعی آن نصیب طرف‌های تجاری ما می‌شود.

سخن پایانی...

به‌طور حتم کاهش تدریجی یارانه‌های اختصاص یافته به بخش تولید، راهی است که ما را به ارزآوری واقعی نزدیک می‌کند و در بلندمدت می‌تواند به سود تولید و صادرات کشور در مقیاس ملی باشد اما در کنار آن نباید از این نکته نیز غافل باشیم که تولید و تجارت این سال‌های کشور بر همین مبنا شکل گرفته و این «ترک عادت» در صورتی که با برنامه‌ریزی و شیب مناسب صورت نگیرد، می‌تواند موجب «مرض» توقف تولید در کشور شود؛ به همین دلیل ضرورت دارد تصمیم‌گیران در این بخش شیب قابل‌قبولی را برای حذف تدریجی این یارانه‌ها در نظر بگیرند تا صنعت و صادرات کشور در برخورد با آن دچار توقف نشود. ضمن اینکه این اعمال قانون‌ها در اقتصاد کشور باید به‌شکلی باشد که همه در برابر آن یکسان باشند، وگرنه با اعمال نیم‌بند و سرسری آن علاوه بر مشکل یارانه‌های مخفی، در مدت کوتاهی با از بین رفتن صنایع حذف یارانه شده، با پدیده انحصار نیز مواجه خواهیم بود.

تجدید آگهی فراخوان عمومی شناسایی مهندسین مشاور

به اطلاع می‌رساند: **شرکت پاریز پیشرو صنعت توسعه** در نظر دارد **«مطالعات و طراحی سایت ۴ هکتاری و جانمایی و طراحی ساختمان‌های مستقر در آن با رویکرد آشپزخانه صنعتی، سردخانه، انبار مواد غذایی و... واقع در شهرستان سیرجان»** را از طریق شناسایی و ارزیابی کیفی مشاورین به مهندس مشاور صاحب صلاحیت واگذار نماید.

لذا بدینوسیله از کلیه مهندسین مشاور تشخیص صلاحیت شده توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری که حداقل دارای پایه دو تخصص طراحی ساختمان‌های مسکونی، تجاری، اداری، صنعتی و نظامی می‌باشند دعوت بعمل می‌آید، حداکثر تا پایان وقت اداری روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۳۰ تقاضای کتبی خود را به انضمام مدارک ذیل به نشانی: کرمان - سیرجان - بلوار پیروزی - روبروی خیابان شهید فاطمی - پلاک ۳۶ - کدپستی ۷۸۱۶۹۴۷۸۳۸ - دفتر شرکت پاریز پیشرو صنعت توسعه تحویل نمایند.

مدارک موردنیاز:

۱- تصویر صلاحیت‌های اخذ شده از سازمان برنامه و بودجه
۲- سوابق کاری مرتبط به ویژه طراحی آشپزخانه‌های صنعتی به همراه رضایت‌نامه‌های اخذ شده از کارفرمایان قبلی
۳- مدارک مربوط به توان مدیریتی و اجرایی
۴- مدارک مربوط به توان فنی (تعریف پروژه، تخصص‌های مورد نیاز و زمان‌بندی پیشنهادی)

- بدیهی است تحویل مدارک فوق صرفاً به منظور شناسایی و ارزیابی متقاضی بوده و هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت دعوت به ارائه پیشنهاد مالی و انعقاد قرارداد ایجاد نخواهد کرد.
- متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۳۹۵۶۵۳۲۲ (آقای مهندس محیاپور) تماس حاصل نمایند.

امور حقوقی و قراردادهای شرکت پاریز پیشرو صنعت توسعه

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا سهامی خاص به شماره ثبت ۱۲۸۲۶ ثبت قزوین و شناسه ملی ۱۰۵۷۰۰۲۹۹۵۶

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا (سهامی خاص) دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** که در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ راس ساعت ۱۰ صبح واقع در قزوین کیلومتر ۱۴ جاده بوئین‌زهرا شهرک صنعتی لیا رستوران شهرک منعقد است حضور بهم رسانند:

دستور جلسه:

۱- اصلاح ماده ۴۲ اساسنامه دارندگان حق امضاء

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا (سهامی خاص)

سیر صعودی نرخ مس ادامه دارد

تحلیلگران بانک امریکا اعلام کردند نرخ مس طی ماه‌های آینده می‌تواند به ۱۳ هزار دلار برای هر تن صعود کند که علت جزئی آن موجودی‌های انباری پایین است. به گزارش روابط‌عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران، نرخ مس برای تحویل در ماه ژوئیه در بازار کامکس در نیویورک در روز سه‌شنبه با رشد ۷ درصدی به ۴.۹۸۱۳ دلار برای هر پوند یا ۹ هزار و ۹۶۲ دلار برای هر تن افزایش یافت. در روز پنج‌شنبه بهای این فلز برای نخستین‌بار پس از ۲۰۱۱ به ۱۰ هزار دلار برای هر تن رسید که نزدیک به رکورد بی‌سابقه تاریخی در سال یادشده بود. تحلیلگر ویزدام تری، نیتِش شاه، به رویترز گفت: این وضعیتی بسیار مثبت برای مس در زمان حاضر و در بلندمدت است. در طول چند سال آینده ما احتمالا شاهد رشد تقاضا خواهیم بود که به نرخ این فلز کمک خواهد کرد. موجودی‌های انباری تحت‌نظر بورس فلزات لندن با افتی ۶ هزار و ۳۲۵ تنی به ۱۳۷ هزار تن تنزل یافت که پایین‌ترین رقم در طول پنج‌هفته گذشته و ۲۰ درصد کمتر از رقم ثبت‌شده در اواسط آوریل بود. در انبارهای تحت رهیابی بورس پیش‌فروش شانگهای داده‌های هفتگی در روز جمعه نشان از افت ۱.۳ درصدی نسبت به یک هفته قبل می‌دادند. تحلیلگران بانک امریکا طی یادداشتی گفتند که نرخ مس طی ماه‌های آینده می‌تواند به ۱۳ هزار دلار برای هر تن صعود کند که علت جزئی آن موجودی‌های انباری پایین است. پریمیوم برای مس نقدی نسبت به مس سه ماهه ۳ دلار برای هر تن بود که به نگرانی‌ها بر سر عرضه برای تحویل فوری دامن زد. گروه مطالعات بین‌المللی مس روز دوشنبه گفت بازار جهانی مس احتمالا مازادی ۷۹ هزار تنی در سال جاری و ۱۰۹ هزار تنی در سال آینده خواهد داشت.

صمت اعطای یارانه پنهان به صنایع فولادی را بررسی می‌کند

تبعیض آشکار

دولت‌ها با هدف حمایت از فعالیت صنایع معدنی و مادر و رونق گرفتن آنها، امتیازاتی را در اختیار این صنایع قرار می‌دهند. آب، برق، گاز و حتی نیروی انسانی ارزان از مهم‌ترین امتیازاتی هستند که روند فعالیت این صنایع را در طول سال‌های گذشته تسهیل کرده است. از امتیازات موردبحث با عنوان یارانه غیرمستقیم یا پنهان یادمی‌شود. صنایع مادر با وجود امتیازات یادشده رشد کرده و اکنون در رده سودده‌ترین صنایع کشور هستند. با این وجود اعطای یارانه پنهان، معایبی هم به‌دنبال داشته است. از جمله آنکه بهره‌وری در مصرف برق، آب و گاز آنقدرها که باید موردتوجه قرار نگرفته است. در همین حال در احداث واحدهای یادشده به شاخصه‌های سودآوری و بهره‌وری توجه مناسبی نشده است. بنابراین انتظار می‌رود این دست حمایت‌های یکجانبه تنها به بخشی از صنایع که اغلب هم وابستگی به دولت دارند، محدود شود.

عکس: آیدا فریدی

بحران حمایت از صنایع معدنی

اعطای آب، برق و گاز ارزان به صنایع در طول سال‌های گذشته، موجب‌شده این واحدها بهره‌وری در مصرف منابع یادشده را در دستور کار خود قرار ندهند. تجربه حکایت از آن دارد که پایین بودن نرخ نسبی هر کالایی باعث افزایش مصرف آن می‌شود. بدین‌ترتیب شاهدیم با آنکه ایران در رده کشورهای خشک جهان قرار دارد، همچنان مصرف آب صنایع معدنی ما بالاتر از استانداردهای جهانی است. در همین حال، کاهش مصرف برق و گاز صنایع نیز به مراتب بالاتر از استانداردهای روز جهان است تا جایی که منابع ارزان انرژی مانع تلاش صنعتگران برای ارتقای بهره‌وری و کاهش مصرف منابع انرژی شده است.

در همین حال، امتیازات موردبحث موجب‌شده بسیاری از صنایع در شرایطی غیراقتصادی و بی‌توجه به اصول طرح‌های پایش سرزمینی احداث شوند. این پروژه‌ها فقط با تداوم امتیازات دولتی و یارانه پنهان سودده هستند و چنانچه به هر علتی امتیازات اعطایی به آنها حذف شود، دیگر امکان تداوم فعالیت خود را آنهم در شرایط سوددهی نخواهند داشت.

در ادامه هم امتیازات یادشده زمینه کاهش نرخ تمام‌شده محصولات گوناگون را در صنایع معدنی فراهم می‌کند. همین موضوع نیز می‌تواند به ارزان‌فروشی محصولات صنایع معدنی ایران در بازار جهانی، اتهام دامپینگ یا در مواردی قاچاق این محصولات منجر شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد رقم اختصاص یافته به صنایع با عنوان یارانه‌های پنهان قابل‌توجه است؛ چنانچه این هزینه حذف شود، امکان توسعه فعالیت‌های عمرانی و به‌دنبال آن رشد و توسعه اقتصادی نیز وجود دارد.

نقطه تعادل حمایت کجاست؟

احسان سلطانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: توسعه صنایع مادر و بالادستی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما این توسعه باید با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود اقتصادی کشور همراه باشد. در همین حال، نقطه تعادل در این مسیر نیز در نظر گرفته شود. صنایع فولادی در کشور ما از انواع حمایت‌ها و یارانه‌ها مانند آب، برق، گاز و حتی مواد اولیه ارزان بهره‌مند می‌شوند.

وی افزود: طی ماه‌های گذشته و در سال ۱۳۹۹ شاهد رشد قابل‌توجه نرخ فروش سنگ آهن در بازار جهانی بودیم اما همین محصول در بازار داخلی با قیمت‌های به مراتب پایین‌تری در اختیار فعالان صنعتی قرار می‌گیرد. در همین حال بخش قابل‌توجهی از انرژی موردنیاز این صنایع نیز از طریق گاز تامین می‌شود که با قیمت‌های بسیار پایینی در اختیار این تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. آب و برقی که در اختیار آنهاست نیز به مراتب ارزان است. حقوق و دستمزد نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین است. هزینه حمل‌ونقل ریلی هم در کشور به مراتب پایین برآورد می‌شود. سوخت گازوئیل که در حمل جاده‌ای استفاده می‌شود نیز به مراتب نرخ پایینی از استانداردهای جهانی دارد. نرخ موثر مالیاتی بنگاه‌های فولادی بورسی کمتر از ۱۰ درصد برآورد می‌شود. برای صادرات محصولات خود نیز از معافیت‌های مالیاتی بهره‌مند می‌شوند. مالیات محیط‌زیست و آلودگی را هم به مراتب کمتر از سایر کشورها پرداخت می‌کنند؛ بنابراین صنایع یادشده در مسیر فعالیت خود از یارانه پنهان قابل‌توجهی برخوردارند که زمینه سودآوری قابل‌توجه آنها را فراهم کرده است.

این کارشناس اقتصاد افزود: تولیدکنندگان محصولات تکمیلی و خاص نیز با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، بازار انحصاری داشته و همواره از حمایت‌های دولتی برخوردار بوده‌اند. آنها در قوه مقننه نیز لابی‌های قدرتمندی دارند و بدین‌ترتیب به‌شدت مورد حمایت هستند.

سلطانی گفت: نرخ سهام فلزات اساسی که فولاد هم در رده آن به‌شمار می‌رود، در چند سال گذشته رشد قابل‌توجهی داشته و حتی بیش از میانگین رشد ارزش بازار سهام در طول سال‌های گذشته بوده است. همین رشد حکایت از آن دارد که دولتی‌ها حمایت قابل‌توجهی از این صنایع ترتیب می‌دهند. این حمایت‌های غیرمنطقی زمینه سودآوری بیش از اندازه برخی از واحدهای فولادی وابسته به دولت را فراهم کرده و در ادامه بنگاه‌های فولادی از سودهای کلان و غیرموجه در مسیر فعالیت خود بهره‌مند می‌شوند.

▣ راهکار چیست؟

سلطانی درباره راهکار مناسب برای چنین شرایطی، گفت: نرخ فولاد تاثیر مستقیم بر نرخ فروش مسکن، خودرو، لوازم‌خانگی و حتی مواد غذایی دارد، چراکه حتی برای تولید انواع کنسروها از ورق فولادی استفاده می‌شود و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت. بنابراین می‌توان شمش فولاد را با نرخ متعادل براساس هزینه تمام‌شده این محصول در اختیار واحدهای پایین‌دستی قرار داد و از صنایع پایین‌دستی تعهد گرفت که محصول نهایی را با نرخ مناسبی در اختیار حلقه‌های انتهایی این زنجیره قرار دهند.

راه‌حل دیگر نیز این است که نرخ نهاده‌های تولید این واحدها با قیمت‌های جهانی برابری کند. هرچند به اعتقاد من، این واحدها توان اداره خود با شرایط جدید را ندارند و از آنها انتظار می‌رود از نرخ فروش محصولات خود بکاهند تا بازار مصرف فولاد از رکود خارج شوند.

▣ سهامداران خُرد، سپر بلای صنایع

سلطانی در ادامه گفت: هرگاه از حذف یارانه‌های واحدهای فولادی یا کاهش نرخ محصولات آنها سخن به میان می‌آید، عده‌ای سود سهامداران خرد این واحدها را بهانه می‌کنند. درحالی که مجموع سهامداران خرد که سهام بازار بورس را در شاخص بالای یک میلیون خریداری کرده‌اند، کمتر از ۰.۵ درصد ارزش بازار سرمایه را در اختیار دارند. در چنین شرایطی، از سهامداران خُرد به‌عنوان سپر بلای صاحبان صنایع استفاده می‌شود.

در همین حال، تعداد زیادی از مسئولان دولتی نمایندگان مجلس یا وابستگان آنها در هیات‌مدیره شرکت‌های خصولتی حضور دارند. همین موضوع نیز زمینه لابی‌گری را در این حوزه فراهم کرده تا بدین‌ترتیب منافع مجموعه‌ای خاص فراهم شود.

▣ اصلاح مسیر توسعه

این کارشناس اقتصادی درباره نقش یارانه‌ها در توسعه شرکت‌های موردبحث، گفت: تمام کشورهای جهان، صنعت فولاد را به‌طور متمرکز و در کنار دریا توسعه می‌دهند تا بدین‌ترتیب امکان تامین سنگ آهن موردنیاز آنها از طریق دریا فراهم باشد اما در کشور ما با توجه به رانت موجود در احداث واحدهای فولادی، این صنایع در نقاط گوناگونی از کشور مانند یزد، کرمان، خراسان، سیستان و بلوچستان و... توزیع شده‌اند. علاوه بر این، اغلب واحدهای یادشده کوچک و متوسط هستند که تولید آنها با صرفه اقتصادی همراه نیست.

فعالیت واحدهای یادشده فقط تحت‌تاثیر شرایط موجود و یارانه‌های دولتی با سوددهی همراه است. حال چنانچه ذخایر سنگ آهن کشور به پایان برسد که با توجه به شرایط موجود چندان هم دور از ذهن نیست، تداوم فعالیت این واحدها با چالش‌های اساسی روبه‌رو خواهد شد؛ بنابراین توسعه صنعت فولاد کشور تحت‌تاثیر رانت موجود در این زنجیره غیراقتصادی بوده است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: احداث صنایع بالادستی فولاد به‌شدت سرمایه‌بر است. این صنایع با آلودگی‌های بالای زیست‌محیطی همراه هستند، مصرف آب بالایی دارند، اشتغالزایی قابل‌توجهی به همراه ندارند و ارزش‌افزوده پایینی ایجاد می‌کنند.

در همین حال، صنایع پایین‌دستی فولاد سرمایه‌بری پایین و اشتغالزایی بالایی دارند، آب کم مصرف می‌کنند و آلودگی محیط‌زیست آنها به نسبت پایین است. با این وجود، در کشور همت جمعی بر توسعه و سودآوری صنایع بالادستی متمرکز شده است. درحالی که صنایع بالادستی باید زمینه موفقیت عملکرد صنایع پایین‌دستی را فراهم کنند اما درحال‌حاضر واحدهای ذوبی مانع پیشرفت صنایع پایین‌دستی فولاد هستند.

توزیع غیرعادلانه یارانه

احمد رضوی‌نیک، رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی در گفت‌وگو با صمت و درباره یارانه‌ای که از سوی دولت در اختیار تولیدکنندگان زنجیره فولاد قرار می‌گیرد، گفت: این یارانه به‌طور یکنواخت و عادلانه میان فعالان صنعتی تقسیم نمی‌شود، چراکه برخی از فعالان این زنجیره با لابی قوی از امتیازات بیشتری در مسیر تولید خود بهره‌مند می‌شوند. بیشترین یارانه در اختیار حلقه میانی و واحدهای ذوبی که عمدتا در رده صنایع دولتی و خصولتی هستند، قرار می‌گیرد اما تولیدکنندگان نهایی و معدنکاران از این امتیازات بی‌نصیب مانده‌اند.

وی افزود: فعالان صنایع معدنی محصولات خود را با نرخ به مراتب پایین‌تر از نرخ جهانی در اختیار فولادی‌های می‌گذارند. فولادسازان از یارانه انرژی بهره‌مند می‌شوند و گاز، آب و برق با نرخ‌های بسیار پایینی در اختیار این صنایع قرار داده می‌شود. در همین حال، هزینه نیروی کار نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین‌تر است. همه این موارد، زمینه کاهش نرخ تمام‌شده محصولات این واحدها را فراهم می‌کنند تا جایی‌که نرخ تمام‌شده شمش فولاد در ایران حدودا معادل ۴۰ درصد نرخ جهانی آن برآورد می‌شود. مجموع یارانه‌ای که در اختیار این صنایع قرار می‌گیرد، سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

▣ منتظر توسعه نباشید

رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی در ادامه افزود: یارانه یادشده زمینه پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی را فراهم نمی‌کند. در چنین شرایطی، فولادسازان با وجود تمام امتیازات یادشده، رغبتی به عرضه محصولات خود در بورس کالا با نرخ مناسب ندارند، چراکه این به‌علاوه آنکه شرایط ناعادلانه در طول سال‌های گذشته موجب‌شده از سرمایه‌گذاری و توسعه بخش معدنی این زنجیره به‌شدت کاسته شود. در واقع، واحدهای معدنی درآمد کافی ندارند و از پس تامین هزینه‌های توسعه بر نمی‌آیند. براساس آمار منتشرشده در سامانه کُدال شرکت‌های فولاساز، نرخ تمام‌شده شمش فولاد به مراتب پایین‌تر از نرخ فروش این محصول در معاملات بورس کالاست، چراکه با مهندسی عرضه زمینه رشد نرخ فولاد فراهم می‌شود.

رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی افزود: رانت‌هایی که در حلقه میانی زنجیره فولاد ایجادشده زمینه سوددهی یک حلقه از این زنجیره را فراهم کرده است. واحدهای معدنی با حداقل سود فعالیت می‌کنند و نوردکاران نیز از مرحله سوددهی خارج و ضرر شده‌اند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در طول سال‌های گذشته ظرفیتی برابر ۳۰ میلیون تن از محصولات نوردی در کشور ایجاد شده اما درحال‌حاضر نیمی از این ظرفیت خالی مانده است. به‌علاوه آنکه، این واحدها در یکی، دو سال گذشته به‌دلیل ضررهایی که به آنها تحمیل شده ناچار شده‌اند ظرفیت تولید خود را به ۳۰ درصد کاهش دهند. البته تولید کنونی نیز برای حفظ اشتغالزایی انجام می‌شود.

▣ حذف بازار صادراتی

رضوی در پایان خاطرنشان کرد: سودی که در وسط زنجیره انباشته شده، تاثیر منفی بر عملکرد صنایع دارد، چراکه در طرح‌های توسعه‌ای و ایجاد زیرساخت‌های مناسب معدنی مصرف نمی‌شود. در همین حال، صادرات محصولات نهایی موردتوجه نبوده و بدین‌ترتیب خام‌فروشی مورد توجه قرار گرفته است.

رضوی‌نیک راه‌حل درست برای حمایت از صنایع را حذف یارانه‌هایی دانست که فقط به بخش فولادسازی تعلق می‌گیرد. در ادامه بر صادرات مواد میانی اعم از بیلت و بلوم عوارض صادراتی وضع شود. وضع عوارض صادراتی روی فولاد فقط به تعدیل سود این واحدها و انگیزه‌ای برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده منجر می‌شود. در همین حال از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود معافیت مالیاتی صادرات فولاد نیز حذف شود.

سخن پایانی

در کشور ما صنایع انرژی‌بر با تکیه بر یارانه‌های انرژی رشد قابل‌توجهی را از آن خود کرده‌اند. فعالان این صنایع که بسیاری از آنها در رده صنایع مادر هستند، تاکید دارند، این اقدام به منزله ارزش‌آفرینی است. اما شاید دیگر فرصت آن است که این‌گونه یارانه‌ها به‌تدریج حذف شوند یا کاهش یابند، چراکه تداوم شرایط موجود به کاهش کارآیی و رشد اقتصادی در کشور منجر می‌شود. بدین‌ترتیب صنایع نیز در مسیر استفاده از فناوری‌های نوین و صرفه‌جویی گام برمی‌دارند. در همین حال با برابر شدن شرایط، امکان توسعه برای سایر صنایع نیز فراهم می‌شود.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

احسان سلطانی

فعالیت بسیاری از صنایع مادر فقط تحت‌تاثیر شرایط موجود و یارانه‌های دولتی با سوددهی همراه است

احمد رضوی‌نیک

یارانه پنهان زمینه پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی را فراهم نمی‌کند

یادداشت

جذب سرمایه محرک اصلی توسعه

اکبر ترکان/رئیس هیات‌مدیره مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب

تحریم در طول سال‌های گذشته اثرات مخربی بر اقتصاد کشور به‌جا گذاشته؛ بنابراین بازگشت ایالات متحده به برجام و رفع کامل تحریم‌ها و محدودیت‌های اعمالی بر ایران، اثرات مثبتی را برای اقتصاد کشور به‌دنبال دارد و در همین حال می‌تواند زمینه توسعه صنعتی و اقتصادی را برای کشور فراهم کند.

البته میزان اثرگذاری این بازگشت و رفع محدودیت‌ها در حوزه‌های گوناگون اقتصادی تفاوت دارد، چراکه به‌عنوان مثال صنایع معدنی در ایران بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی احداث شده‌اند. این صنایع وابستگی چندانی به خارج از کشور ندارند؛ بنابراین بیشترین الزامات تولید در صنایع معدنی از داخل کشور تامین می‌شود تا جایی‌که باید اقرار کرد بخش معدن و صنایع معدنی کمترین آسیب را از تحریم‌ها متحمل شده‌اند. با این وجود، چنانچه شرایط به حالت عادی بازگردد باید منتظر اتفاقات خوبی در این حوزه باشیم.

از جمله آنکه توسعه معدن و صنایع معدنی به الزاماتی نیاز دارد. سرمایه از اصلی‌ترین الزامات اولیه برای توسعه به‌شمار می‌رود. با این وجود، سال‌ها تحریم و تداوم محدودیت‌های بین‌المللی علیه ایران، جذب سرمایه به کشور را دشوار کرده است. در چنین شرایطی رفع تحریم، امید به حضور سرمایه‌های خارجی در کشور را تقویت می‌کند و می‌توان به توسعه بخش معدن و صنایع معدنی نیز امید داشت.

صنایع معدنی از منظر فناوری، تجهیزات و توان فنی‌مهندسی از شرایط به نسبت خوبی برخوردار هستند. در همین حال در طول سال‌های گذشته کوشیده‌اند تا از توان داخلی برای تامین نیازهای خود بهره بگیرند. حال اگر در سایه رفع محدودیت‌ها امکان برقراری ارتباط مجدد میان صنایع ما با بانک‌های خارجی، اجرای پروژه‌ها با فاینانس و... فراهم شود، می‌توان به توسعه بخش معدن و صنایع معدنی امید داشت. درواقع باید تاکید کرد که برای شکوفایی هرچه بیشتر بخش معدن جذب سرمایه و توسعه صنایع معدنی ضروری به‌نظر می‌رسد؛ بنابر این امید می‌رود ذیل رونق گرفتن صنایع معدنی، بخش معدن نیز بیش از پیش رونق یابد.

خبر

مسئولیت اجتماعی و احداث مدرسه

شرکت ورق‌خودرو چهارمحال و بختیاری در راستای مسئولیت‌های اجتماعی و به‌منظور گسترش فضاهای آموزشی و فرهنگی، ورزشی در شهرستان بروجن، در احداث یک مدرسه ۹ کلاسه مشارکت کرد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت ورق‌خودرو چهارمحال و بختیاری، آیین کلنگ‌زنی احداث یک مدرسه ۹ کلاسه با مشارکت شرکت ورق‌خودرو چهارمحال و بختیاری با حضور حجت‌الاسلام و المسلمین امیرقلی جعفری نماینده مردم شهرستان بروجن در مجلس شورای اسلامی، ملکی فرماندار این شهرستان، مدیرکل نوسازی و تجهیز مدارس استان چهارمحال و بختیاری، مدیر انجمن خیرین مدرسه‌ساز استان و جمعی از مسئولان شهرستان بروجن برگزار شد.

جعفری نماینده شهرستان بروجن در این مراسم از تلاش‌ها و حسن‌نظر مدیریت شرکت ورق‌خودرو تقدیر و از تلاش‌های این شرکت در راستای رفع کاستی‌ها و مشارکت در زمینه‌های اشتغالزایی و گسترش فضاهای آموزشی شهرستان بروجن قدردانی کرد.

وی افزود: چنانچه رویکرد بخش صنعت شهرستان بروجن مانند مدیریت شرکت ورق‌خودرو باشد، ما با کمترین مشکل و دغدغه کمبود فضاهای فرهنگی و آموزش مواجه خواهیم بود.

ملکی فرماندار شهرستان بروجن نیز در ادامه این مراسم از نگرش مثبت و کارآمد مدیریت شرکت ورق‌خودرو در دوره جدید مدیریت این مجموعه در کمک به محرومیت‌زدایی از چهره شهرستان بروجن تقدیر و تشکر کرد.

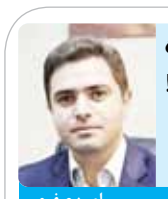
در ادامه این مراسم وحید میرزایی، مدیرعامل شرکت ورق‌خودرو اظهار کرد: شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی موظفند در امر توسعه همه‌جانبه جامعه بکوشند و شرکت ورق‌خودرو در زمینه‌های گوناگون از جمله مشارکت با صندوق کارآفرینی امید در راستای توسعه کسب و کارهای کوچک و زودبازده و نیز ساخت مدرسه ۹ کلاسه عزم خود را در این زمینه نشان داده است.

وی شهر سفیددشت را شهری کمتر بهره‌مند از فضاهای آموزشی خواند و ابراز امیدواری کرد با مشارکت دیگر واحدهای صنعتی، شاهد توسعه فضاهای آموزشی در سطح استان باشیم.

کامران رهی، مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان چهار محال‌وبختیاری ضمن تقدیر از این اقدام خداپسندانه، خاطرنشان کرد: این مجتمع آموزشی مطابق با جدیدترین استانداردهای فضاهای آموزشی ساخته خواهد شد و امیدواریم دیگر شرکت‌ها و واحدهای صنعتی با الگو قرار دادن شرکت ورق‌خودرو به مجموعه خیرین مدرسه‌ساز استان بپیوندند.

یادداشت

حمایت همیشه بد نیست!

امین صفری
مدیر مجتمع سرب و روی مهدی‌آباد

یارانه پنهان نوعی حمایت دولتی است تا اصناف و واحدهای صنعتی و معدنی بتوانند فعالیت‌های مطلوب‌تری انجام دهند. اما در این میان، موارد دیگری نیز حائز اهمیت هستند. هزینه‌بر بودن زیرساخت‌ها و امکانات رفاهی که باید از سوی صاحبان معادن ایجاد شود، یکی از مسائل مهم امروزه معادن کشور است. به عبارتی، می‌توان گفت یکی از موانع اصلی فعالان بخش معدنی کمبود زیرساخت‌ها و امکانات و توسعه نیافتن آنها از سوی نهادهای دولتی است. بیشتر معادن از شهرها و مراکزی که دارای زیرساخت‌های مناسب مانند جاده، برق و... هستند، بسیار فاصله داشته و در کشور ما معدنکار باید این زیرساخت‌ها را برای معدن خود تامین کند. این موضوع که بخش خصوصی به‌ویژه متولیان معادن کوچک، ضمن سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های معدنی مسئولیت تامین و ایجاد امکانات رفاهی باشند، امری غیرمعقول است که هزینه تولید را برای این فعالان بالا می‌برد. بنابراین برخی اقدامات در پیش گرفته شده در راستای تامین زیرساخت‌های مناسب معادن از سوی نهادهای دولتی مانند ایمیدرو را می‌توان امیدوارکننده توصیف کرد. اقداماتی در راستای رفع کمبود زیرساخت‌های مناسب برای فعالیت‌های معدنی از سوی برخی نهادهای دولتی صورت گرفته است.

طرح تامین و تجهیز زیربناهای توسعه معادن یکی از طرح‌های توسعه‌ای است که در چند سال اخیر از سوی ایمیدرو اجرایی شده است. تامین زیرساخت‌های معدنی و پشتیبانی از بخش خصوصی در حوزه معادن از سوی نهادهای دولتی می‌تواند از طریق منابع مالی عمومی (مانند مالیات) صورت گیرد.

انتظار می‌رود در سال پیش رو با شعار رهبر معظم انقلاب، به بحث مانع‌زدایی در فعالیت‌های اقتصادی بیشتر پرداخته شده و در ادامه مشکل کمبود زیرساخت‌ها به‌عنوان یکی از موانع مهم فعالیت بخش معدن، با همکاری و پشتیبانی نهادهای دولتی رفع شود.

حمایت‌های نهادهای دولتی از بخش معدن و صنایع معدنی همواره مطالبه فعالان این بخش است. به عبارتی، می‌توان گفت نیاز بخش معدن به حمایت نهادهای دولتی، مسئله‌ای کلی است و اگر بخواهیم وارد جزئیات این پشتیبانی‌ها شویم، می‌توانیم به موارد مهمی اشاره کنیم. در گام نخست ایجاد شرایط مطلوب برای واردات تجهیزات معدنی از مهم‌ترین نیازهای بخش معدن است. این تجهیزات اغلب دانش و فناوری پیچیده‌ای دارند و متاسفانه هنوز توانایی ساخت و تولید این ماشین‌آلات و قطعات آنها در کشور ما وجود ندارد.

وی در ادامه افزود: تا زمانی که بخش تولید ماشین‌آلات در کشور قدرتمند شود و بتوان به تولیدات داخلی تکیه کرد، لازم است شرایط واردات تجهیزات معدنی تسهیل شود. متاسفانه در سال گذشته مقررات و دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر متعددی برای بخش صنعت و معدن کشور ازسوی نهادهای دولتی تصویب شد و این موضوع فعالان اقتصاد را با مشکلات فراوانی مواجه کرده است. به بیانی، می‌توان گفت این دستورالعمل‌ها، در جهت زمین‌گیر کردن اقتصاد کشور قرار دارند، به همین دلیل باید در وهله نخست تحریم‌های داخلی ایجادشده ازسوی نهادهای دولتی رفع شوند. این فعال معدنی در ادامه به مقرراتی که راه فعالیت‌های معدنی را ناهموار کرده‌اند، اشاره کرد.

از جمله مقررات محدودیت‌آفرین می‌توان به قوانین واردات ماشین‌آلات معدنی اشاره کرد. متاسفانه سنگ‌اندازی‌های برخی نهادهای دولتی در این موضوع، تجهیز معادن و واحدهای فرآوری را با مشکل روبه‌رو کرده است. باید اذعان کرد روند تامین ماشین‌آلات معدنی گاهی به‌قدری زمان‌بر و دشوار است که پروژه معدنی از صرفه اقتصادی خارج و معدنکار از فعالیت در معدن منصرف می‌شود. تامین تجهیزات برای معادن، مسئله‌ای است که سال گذشته یکی از موانع مهم توسعه بخش معدن بوده و انتظار می‌رود در سال جدید، تمهیداتی برای این بحث صورت گیرد.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

با وجود یارانه پنهان و سرکوب مزدی تولید به‌صرفه نیست

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

در یک نظام اقتصادی، هر بخش با بخش‌های دیگر آن مرتبط است. به همین دلیل در بررسی اقتصاد ایران هم پرداختن به هر مشکل می‌تواند بحث را به جنبه‌ها و بخش‌های دیگر اقتصاد کشور هم بکشد. مسئله یارانه پنهان موضوعی مهم در اقتصاد کشور است. حداقل یک و نیم دهه از زمانی که ادعا شد یارانه‌ها «هدفمند» شدند می‌گذرد و گفته می‌شود در سال حدود ۵۰ میلیارد دلار در ایران یارانه پنهان انرژی توزیع می‌شود.

در همین باره مراد راهداری، مدرس دانشگاه در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: با وجود اینکه چنین حجمی از رانت در اقتصاد کشور وجود دارد، تولید هنوز در ایران مزیت دارد. او درباره چرایی این مسئله به ساختار اقتصاد کشور و نگرش‌های حاکم بر نظام تصمیم‌گیری ایران پرداخت. در ادامه مشروح این مصاحبه را می‌خوانید.

طرح: آیدا فریدی

در اقتصادی مانند ایران یک خلأ وجود دارد که اگر نبود می‌شد تا حدی به اوضاع سر و سامان داد؛ غیبت یک نهاد نظارتی دقیق، قوی و سخت‌گیر سبب شده فساد به‌راحتی در اقتصاد ما رخ دهد

◉ یارانه پنهان با وجود گذشت سال‌ها همچنان سهم بالایی در اقتصاد ایران دارد. چه شد که اقتصاد ایران به این وضع دچار شد؟

دلایل گوناگون و متنوعی می‌توان برای این مسئله برشمرد. از نظر من، مشکل اصلی این است که هنوز برای مسئولان کشور مشخص نیست چه الگویی را برای اقتصاد ایران می‌پسندند زیرا آنچه ما امروز داریم نه بازار آزاد است و نه اقتصاد مبتنی‌بر برنامه‌ریزی.

در هر حال اگر موضوع را از نظر تاریخی بنگریم، از زمانی که آقای احمدی‌نژاد بحث حذف یارانه‌ها را با عنوان «هدفمندی یارانه‌ها» مطرح کرد بنا بود به همان شکلی که از خانوارها حمایت می‌شود از تولید هم حمایت شود و با پرداخت نقدی مابه‌التفاوت هزینه‌های صنعتگران پرداخت شود اما این اتفاق هیچ‌گاه رخ نداد.

◉ با این حال، هزینه انرژی و نیروی کار در تولید ایران نسبت به کشورهای دیگر بسیار کمتر است...

بله کمتر است اما هزینه‌های دیگری در اقتصاد ایران وجود دارد که در مجموع تولید ایرانی را به قیمتی گران‌تر به بازار روانه می‌کند.

توجه کنید با وجود همین نکته که شما گفتید هنوز بنگاه‌های تولیدی کشور در تامین هزینه‌های خود دچار مشکل هستند و بسیاری از آنها در آستانه ورشکستگی قرار دارند.

اگر یادتان باشد در سال ۹۲ که آقای احمدی‌نژاد به پایان دوره خود رسید ۷۰ درصد تولید صنعتی در ایران خوابیده بود.

◉ در دوره دولت یازدهم و دوازدهم چه اتفاقی افتاد و چرا این مشکل اصلاح نشد؟

آقای روحانی هنگامی که به ریاست قوه مجریه رسید و در انتخابات پیروز شد یک ایده داشت. او معتقد بود با رفع تنش‌های بین‌المللی می‌توان کاری کرد که تولید در کشور وضعیت بهتری داشته باشد. به این ترتیب یک نگرش برون‌گرا به ریاست دولت رسید.

انصافا هم او تمام تلاش خود را برای رفع تحریم‌ها به کار برد و در کنار وزارت خارجه خود محکم ایستاد. با این اراده و این سیاست بود که در اواخر سال ۹۴ در نهایت برجام به امضا رسید و به مرحله اجرا درآمد.

هنگام اجرای برجام وضعیت کشور به واقع تغییر کرد. منظورم از تغییر یک تغییر ماهوی نیست چون به واقع برجام دو سال وجود داشت اما در هر حال روند منفی اقتصاد کشور معکوس شد.

کار به جایی رسید که در سال ۹۵ نرخ رشد اقتصادی ایران برای نخستین‌بار در سال‌های پس از انقلاب دو رقمی شد. همچنین برای دو سال متوالی نرخ تورم ایران تک‌رقمی شد.

از سوی دیگر فروش نفت کشور هم افزایش چشمگیری پیدا کرد؛ تا پیش از مذاکرات ایران و کشورهای ۵+۱، فروش نفت کشور به کمتر از یک میلیون بشکه رسیده بود اما با اجرای برجام فروش نفت به‌سرعت افزایش پیدا کرد و تا ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز هم رسید. همین امر درآمدهای ارزی دولت را به نحو چشمگیری افزایش داد و دولت با اتکا به همین منابع ارزی تلاش داشت تا از تولید هم حمایت کند.

اما همه چیز آن‌طور که انتظار می‌رفت ادامه پیدا نکرد. در امریکا دونالد ترامپ روی کار آمد و در یک عهدشکنی آشکار نه‌تنها ایالات متحده را از برجام خارج کرد بلکه تحریم‌هایی چندین برابر دشوارتر از گذشته را علیه اقتصاد ایران اعمال کرد.

مراد راهداری

در هر تحولی به‌سرعت بازار سیاه شکل می‌گیرد

تحریم‌های اخیر به اندازه‌ای دشوار بودند که این بار فروش نفت حتی چند برابر کمتر از یک میلیون بشکه رسید. آن‌طور که گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد در سال ۹۸ و ۹۹ روزانه حدود ۱۵۰ هزار بشکه نفت به فروش می‌رفت. تضعیف ارزش ریال و کسری بودجه ۳ سال اخیر هم ناشی از همین تحریم‌ها و آماده نبودن اقتصاد کشور بود.

◉ برخی کارشناسان به‌ویژه حامیان بازار آزاد و سرمایه‌داری هر سیاست حمایتی را رانت می‌دانند. آیا می‌توان از رانت انرژی در ایران صحبت کرد؟

من نظرات حامیان سفت و سخت بازار آزاد را ندارم و از زاویه خودم به مسئله می‌نگرم. به نظر من، یارانه هم می‌تواند حالت رانت پیدا کند اما لزوما رانت نیست. هنگامی که یارانه به بخش تولید داده نمی‌شود یا سیاست یکسان برای بخش صنعت درنظر گرفته می‌شود، اینجا هنوز رانتی شکل نگرفته است. اما ماجرا به این ختم نمی‌شود چون برخی بنگاه‌های کشور به دلایل مختلف نفوذ بالایی در نظام تصمیم‌گیری کشور دارند. برخی صنایع تحت مالکیت دولت یا خصولتی‌ها هستند. حتی نهادهای دولتی تا این اندازه خطرناک نیستند. این بنگاه‌ها با توجه به نفوذی که در سیستم دارند می‌توانند حامل‌های انرژی را به دست بیاورند. همین‌جا رقابت تخریب می‌شود و می‌توان ادعا کرد که رانت شکل گرفته است.

◉ چرا با وجود تاکیدهای فراوان برنامه‌ای نظام بازار آزاد در ایران با این کژکارکردها شکل گرفته است؟

متاسفانه همین‌طور است که شما می‌گویید. از سال‌ها قبل بحث رقابتی‌سازی اقتصاد و شکستن انحصارات مطرح شد. در برنامه پنج‌ساله دوم توسعه که زمان آقای رفسنجانی تنظیم شده آمده بود که باید اقتصاد به سمت بازاری شدن حرکت کند.

به همین دلیل این برنامه را یک برنامه ضد برنامه می‌خواندند زیرا شما وقتی به دنبال این هستی که نظام بازار را بر کشور حاکم کنی در عمل برنامه‌نویسی به حاشیه می‌رود.

با کنار رفتن برنامه‌ریزی در اقتصاد سیاست‌های مالی و پولی دست بالا را پیدا می‌کنند و تمرکز سیاست‌گذاران هم بر این بخش خواهد بود.

◉ در عمل برنامه‌ریزی اقتصادی به حاشیه تصمیم‌گیری اقتصاد تبدیل شد؟

به نظر من این اتفاق در عمل رخ داد. به همین دلیل هنگامی که احمدی‌نژاد سازمان برنامه و بودجه را منحل کرد اتفاق عجیبی در کشور رخ نداد.

◉ اکنون اما سازمان برنامه وجود دارد...

بله وجود دارد اما فعالیت‌های آن را مشاهده کنید. این سازمان کمترین زمان خود را بر برنامه‌ریزی می‌گذارد و بیشتر تمرکز خود را حول بودجه گذاشته است. به همین دلیل با اینکه در سال آخر اجرای برنامه ششم هستیم هنوز هیچ حرفی از برنامه هفتم و تنظیم آن زده نمی‌شود. به این ترتیب، من فکر می‌کنم همین امروز برنامه‌ریزی اقتصادی به حاشیه بازار تبدیل شده است.

با این حال، چیزی که امروز به نام بازار داریم دارای ایرادات فراوانی است. از نگاه نهادگرایانه باید تاکید کنیم وقتی شفافیت اطلاعات و عملکرد در کشور وجود ندارد و تقسیم رانت در ابعاد بزرگ صورت می‌گیرد، بازاری که بتواند محل رقابت باشد شکل نمی‌گیرد. منظور از بازار هم ۴ بازار اصلی، کار، کالا، پول و سرمایه است.

◉ بازار سرمایه دچار چه مشکلی است؟

بازار سرمایه در کشور یکسری بازیگران خاص دارد که سهم اصلی را در تحولات بازار را برعهده دارند. این افراد حدود ۷۰ درصد بازار را در دست خود دارند. از سوی دیگر هم تعدادی از شرکت‌ها نیز وزن سنگینی در بازار دارند و می‌توانند تحولات بازار را خود برنامه‌ریزی کنند. متاسفانه وضعیت اطلاعات را همه به‌خوبی می‌دانند و می‌دانیم که رانت اطلاعاتی در ایران یکی از رانت‌های اصلی است. در بازار پول و کالا هم چنین وضعیتی حاکم است یعنی هرج و مرج و رانت اطلاعات راهبری آن را در دست دارد. زمانی برخی ادعا می‌کردند اگر دلار گران شود ممکن است به سود تولید باشد یا حتی فکر می‌کردند افزایش نرخ دلار حداکثر تا ۶ و ۷ هزار تومان خواهد بود. برای مثال، به خاطر دارم روزی آقای پورابراهیمی در مجلس از دلار ۷ هزار تومانی صحبت می‌کرد. حال آنکه در همان سال ۹۷ نرخ هر دلار امریکا تا ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان هم افزایش یافت. این افزایش نرخ باز هم ادامه پیدا کرد به نحوی که در سال گذشته نرخ هر دلار امریکا تا ۳۲ هزار تومان هم رسید. حالا ببینید برنده این وقایع کیست؟ اکثریت مردم به‌ویژه فرودستان شکست خوردند اما برنده کسانی هستند که رانت اطلاعاتی داشتند و می‌دانستند چه اتفاقی می‌افتد و به همین دلیل موفق شدند از بحران اقتصاد ایران سود ببرند.

به هر حال این مسائل اجازه نمی‌دهد بازار به معنای واقعی یعنی مکانی که در آن رقابت اقتصادی شکل می‌گیرد رشد کند.

◉ درباره بازار کار هم بحث فراوان است. قبول دارید که مزد پرداخت شده در ایران فوق‌العاده کم است؟

معلوم است که مزد پرداختی در ایران کمتر از حد واقعی است. بازار کار هم به نظر من شرایطی مشابه با سه بازار دیگر دارد. متاسفانه برخی گویا با کارگران و رفاه خانواده آنها مشکل دارند.

دائم در رسانه‌ها می‌گویند باید نرخ بنزین به نرخ فوب خلیج‌فارس برسد اما همین افراد برای افزایش چند درصدی مزد نیروی کار داد و فغان راه می‌اندازند که وا مصیبتا این اقدام تورم‌زا است! مگر می‌شود نرخ کالا را جهانی حساب کرد اما در مورد دستمزد و محل درآمد مردم ناگهان به دنبال راه‌های بومی رفت؟ مگر می‌شود در سراسر ایران نرخ بنزین براساس بازار جهانی تعیین شود و در مقابل دستمزد را منطقه‌ای تعیین کنند. این رهاسازی بازار کار به‌شدت به زیان اقتصاد ایران بوده، هست و خواهد بود. این کار مصداق بارز سرکوب مزدی است اما با وجود همین دستمزدهای کم همچنان تولید در کشور راکد است. متاسفانه در کشور ما مسئولان در مسئله مزد به چسبندگی تمایل دارند اما درباره نرخ کالاها و خدمات کاملا انعطاف‌پذیر می‌شوند.

یا باید همه چیز به بازار سپرد که مشکلات فراوانی هم به همراه خواهد داشت. علاوه‌بر مشکلات کلی نظام مبتنی‌بر بازار، باید توجه داشت که در ایران تمایل برای واگذاری همه چیز به بازار وجود ندارد. به همین دلیل عدم تعادل در بازار کشور تبدیل به یک عارضه ذاتی می‌شود و همین هم اجازه تسویه بازار را نمی‌دهد و دائم نوسان ایجاد می‌کند.

◉ این بازارها چقدر با یکدیگر مرتبط هستند؟

به نظر من کاملا به هم مرتبط و در بخش‌هایی به یکدیگر وابسته هستند. متاسفانه برخی از کارشناسان به تحلیل تجریدی بازارها اقدام می‌کنند که این به نتایج درست منجر نمی‌شود.

بازار کار محصولات را می‌سازد و بازار سرمایه سرمایه‌گذاری را ممکن می‌کند. بازار پول حقوق کارگران را می‌پردازد و بازار کالا هم به توزیع محصولات یاری می‌رساند. این به نظر من درباره بازارهای موضوعی مانند بازار مرغ، مسکن و خودرو هم صدق می‌کند.

◉ شباهت انرژی با این کالاها که نام بردید در چیست؟

به نظر من انرژی هم خود یک نوع کالا است که برای تولید و گرمایش و... لازم است. اما در اقتصادی که دوگانه عمل می‌کند یعنی نه بازار آزاد به معنای دقیق بر آن حاکم است و نه برنامه‌ریزی اصولی انجام می‌شود مشکلات بیشتر از نمونه‌های متعارف است.

در اقتصادی مانند ایران اما یک خلأ وجود دارد که اگر نبود باز تا حدی به اوضاع سر و سامان می‌داد؛ غیبت یک نهاد نظارتی دقیق، قوی و سخت‌گیر سبب شده تا فساد به‌راحتی در اقتصاد ما رخ دهد.

به همین دلیل در هر تحولی به‌سرعت بازار سیاه شکل می‌گیرد. به هر حال بحث در این باره فراوان است. در کل می‌توان گفت در اقتصادی که متعادل نیست و نوسانات فراوانی را تجربه می‌کند بهترین کار این است که الگوی ترکیبی از برنامه و بازار چیده شود تا براساس آن بتوان کشور را بهتر اداره کرد.

◉ به نظر می‌رسد لیبرال‌ها راه‌حل خاص خود را دارند و منتقدان سرمایه‌داری و بازار هم راه‌های خود را. شما کدام را می‌پسندید؟

درست است. این بحث تا حد زیادی مکتبی و ایدئولوژیک هم می‌شود؛ یعنی باید مشخص شود که از نظر شما فرد اصالت دارد یا جامعه. لیبرال‌ها و حامیان بازار آزاد معتقدند فرد ذاتا در اولویت است و منتقدان آنها اعم از مارکسیست تا کینزی هم بیشترین اولویت را به جامعه می‌دهند. فقط لازم است تذکر دهم که بازار به‌تنهایی یا برنامه به‌تنهایی مطرح نیستند و این دو در نهایت کنار هم هستند. من روش تلفیقی را ترجیح می‌دهم.

◉ درباره دهه اول انقلاب بحث فراوان است. در آن زمان کدام سیستم حاکم بود؟

درباره دهه ۶۰ حرف فراوان است. در آن زمان هم بازار بود و کار خود را می‌کرد اما حاکمیت نه در دست بازار بلکه در دست برنامه بود. این به این معنا نیست که ۹۰ درصد اقتصاد کشور دولتی بود بلکه به این معنا است که دولت بخش‌های استراتژیک را گرفته تا از ایجاد بحران جلوگیری کند.

به همین دلیل در دوران سخت جنگ هم ما بحرانی مانند بحران روغن و مرغ که اکنون می‌بینیم، نداشتیم. هنگام حمایت از رفاه خانوار البته حمایت از تولید هم صورت می‌گرفت به نحوی که سعی می‌شد مواد اولیه و کالاهای اساسی راحت وارد شوند و کاری کنند که تولید نخوابد. من فکر می‌کنم در آن زمان بر کشور نگرش برنامه-بازار حاکم بود و سهم برنامه هم خیلی زیاد نبود شاید ۲۰ درصد اقتصاد را دربر می‌گرفت. اما پس از جنگ رویه تغییر کرد و بازار-برنامه در کانون تصمیم‌گیری‌ها نشست.

در این حالت بازار اولویت دارد و همین بازار است که جهت‌گیری برنامه را هم مشخص می‌کند. این را باید درنظر داشته باشید که در نظام برنامه-بازار این برنامه است که جهت‌گیری بازار را تعیین می‌کند.

باید توجه کنیم که بازار تنها راهنمایی که دارد سود بیشتر است به همین دلیل نظم بازار یک نظم کر و کور است که تنها سود می‌خواهد. بازار و سودگرایی می‌تواند مصلحت جامعه را هم قربانی کند که همین به بزرگ‌ترین انتقاد منتقدان بازار تبدیل شده است.

اعلام نام ایستگاه‌های آماده واکسیناسیون

معاون امور فرهنگی و اجتماعی شرکت بهره‌برداری مترو تهران با اعلام این خبر گفت: با توجه به درخواست کمیته ملی مبارزه با کرونا مبنی بر مشارکت حداکثری سازمان‌ها و نهادهای کشور در طرح سراسری واکسیناسیون کرونا، شرکت بهره‌برداری مترو تهران در این‌باره اعلام آمادگی می کند.سیدمجتبی تقوی‌نژاد در گفت‌وگو با ایسنا، در تشریح برنامه مشارکت مترو تهران در طرح واکسیناسیون، افزود: فرماندهی ستاد عملیات مبارزه با کرونا طی نامه‌ای به وزارت بهداشت خواستار استفاده از ظرفیت سایر بخش‌ها مانند آموزش و پرورش، ورزش و جوانان و شهرداری برای اجرای طرح واکسیناسیون کرونا شده است. به همین منظور و طی دستور شهردار تهران، مترو تهران با ارسال نامه‌ای به ستاد ملی مبارزه با کرونا آمادگی خود را اعلام کرد تا ظرفیت موجود در ایستگاه‌های مترو را در اختیار طرح سراسری واکسیناسیون کرونا قرار دهد.

وی با اشاره به موقعیت جغرافیایی و دسترسی سریع و مناسب به نزدیک‌ترین ایستگاه مترو محل سکونت شهروندان، گفت: در حال حاضر ایستگاه‌های شوش، علی‌آباد، جوانمرد، شهرری، شاهد، حرم‌مطهر امام خمینی(ره)، کهریزک، میدان حضرت ولی‌عصر(عج)، شهید حقانی، ورزشگاه آزادی، چیتگر، ایران‌خودرو، وردآورد، گرم‌دره، اتمسفر، کرج، محمدشهر و گلشهر آماده اجرای این طرح هستند و در صورت لزوم شرکت بهره‌برداری مترو تهران نسبت به افزایش تعداد ایستگاه‌ها آمادگی دارد. تقوی‌نژاد خاطرنشان کرد: مترو علاوه‌بر اجرای برنامه‌های گوناگون فرهنگی، استقرار غرفه‌های فروش ماسک، ضدعفونی روزانه قطارها و همچنین طرح تست سریع و رایگان کرونا را در ایستگاه‌های منتخب اجرا کرد که با استقبال مسافران شهر زیرزمینی روبه‌رو شد.

هم‌اندیشی رئیس هیات‌عامل ایدرو با انجمن قطعه‌سازان خودرو کشور

اولویت، صیانت از سرمایه‌گذاری داخلی است

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

تحریم فرصت‌ها و تهدیدهای زیادی در دل خود دارد. به‌گزارش صنعت حدود ۳ سال است کشور دچار محدودیت‌های بین‌المللی شده و با اتکا به توان داخل فرصت‌سوزی‌های گذشته را به نوعی جبران کرد. مذاکرات برای از سرگیری همکاری‌های بین‌المللی و رفع تحریم‌ها در حال انجام است. این امر اگرچه نویدبخش پایان سختی‌هاست اما دل‌نگرانی‌هایی را به‌دنبال داشته است. در این مدت، بسیاری از صنعتگران داخلی سرمایه‌گذاری جدید کرده‌اند و تولید محصولاتی که پیش‌تر وارداتی بود را آغاز کرده‌اند. دغدغه این صنعتگران از جمله قطعه‌سازان این است که با باز شدن مرزها دوباره تجربه گذشته تکرار شود و واردات اولویت نخست شود.

این نگرانی در نشست‌هایی که تولیدکنندگان با مدیران دولتی دارند بارها عنوان شده است. دولتمردان در این‌باره قول داده‌اند فضای باز سیاسی به‌معنای از سرگیری واردات نیست و همچنان طرح «نهضت تعمیق ساخت داخل» اولویت بوده و با جدیت ادامه خواهد داشت.

رئیس هیات‌عامل ایدرو هم درباره تامین نقدینگی موردنیاز گفت: راهکار ارتقای توان مالی و نقدینگی مورد نیاز صنعت خودرو افزایش تیراژ تولید با محوریت اصلاح در ترکیب تولید انواع خودرو است.

▣ تمهیدات برای رفع تنگناهای نقدینگی

کمبود نقدینگی چالش اصلی امروز تولید و صنعت است و همین امر سبب‌شده تولیدکنندگان نتوانند سرمایه‌گذاری جدید زیادی داشته باشند. به‌گزارش صنعت به نقل از روابط‌عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، در جلسه هم‌اندیشی با انجمن قطعه‌سازان خودرو کشور پیش‌بینی کرد که با افزایش تیراژ تولید، دو خودروساز بزرگ امسال ارزش فروش تقریبی جهش یافته و بسیار بهتری را نسبت به سال قبل ثبت کنند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) افزود: مجموع شرایط حاکم بر اقتصاد کشور چه در اثر تنگناهای سال‌های اخیر و چه مشکلات خاص این صنعت در حوزه‌های گوناگون از جمله قیمت تمام‌شده، باعث چالش کمبود نقدینگی کافی در این شرکت‌ها شده و یکی از آثار جدی آن، مطالبات معوق به زنجیره تامین است که تامین‌کنندگان و قطعه‌سازان را نیز در موقعیت دشواری قرار داده است.

صالحی‌نیا اظهارکرد: تمهیدات لازم برای رفع تنگناهای نقدینگی مدنظر است تا علاوه‌بر تسهیل تبادلات خودروسازان و قطعه‌سازان با افزایش عرضه و منطقی شدن قیمت‌ها شاهد کاهش واسطه‌گری و برچیده شدن بساط سوداگری در بازار آزاد خودرو باشیم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از پیش‌بینی اعطای تسهیلات برای حمایت از صنایع کوچک و متوسط در تغییرات نهایی بسته سیاست‌های تشویقی حمایت از تولید نیز خبر داد و با اشاره به تلاش قطعه‌سازان در چند سال اخیر برای مقابله با تحریم‌ها ادامه داد: هر اتفاقی که در سطح کلان سیاسی و اقتصادی کشور پس از احیای احتمالی برجام بیفتد، سرمایه‌گذاری داخلی را در صنعت خودرو و قطعه‌سازی تهدید نخواهد کرد، زیرا سیاست ما همچنان توسعه برندهای داخلی در صنعت خودرو است.

عکس‌ها: سامان شرف‌الدین

> هر اتفاقی که در سطح کلان سیاسی و اقتصادی کشور پس از احیای احتمالی برجام بیفتد، سرمایه‌گذاری داخلی را در صنعت خودرو و قطعه‌سازی تهدید نخواهد کرد، زیرا سیاست ما همچنان توسعه برندهای داخلی در صنعت خودرو است

▣ اساسی‌ترین چالش تولید

در جلسه هم‌اندیشی پیرامون مشکلات، راه‌حل‌ها و درخواست‌های صنعت قطعه و همچنین برنامه‌ریزی در راستای سیاست‌های کلی صنعت خودرو برای سال ۱۴۰۰، آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور نیز مشکلات موجود در فضای صنعت قطعه و شرایط سخت تولید و ایجاد مشکلات و موانع جدید در این صنعت را تشریح کرد و گفت: در سالی که به‌نام «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده، انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، طرح‌ها و پیشنهادهایی برای رفع گوشه‌ای از این مشکلات را آماده کرده است.

وی اظهارکرد: براساس بررسی‌های انجام‌شده، دو مشکل «قیمت‌گذاری دستوری خودرو» و «تامین نقدینگی» برای افزایش تولید به‌عنوان اساسی‌ترین مشکل این صنعت مطرح است و علاوه‌بر آن مشکلاتی مانند مطالبات معوق، تعدیل قیمت‌ها، دشواری تامین مواد اولیه بالاخص ورق فولادی، افزایش حقوق و دستمزد، فرسودگی ماشین‌آلات خطوط تولید، نگرانی از واردات قطعات خودرو پس از لغو تحریم‌ها قطعه‌سازان کشور را با تهدید و بحران مواجه کرده است.

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در ادامه به برنامه اعلام‌شده برای تولید یک میلیون و ۲۳۰ هزار خودرو در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و افزود: در اجرای این هدف‌گذاری باید به این نکته مهم توجه کرد که توان تولید این میزان خودرو در کشور وجود دارد اما اگر زیرساخت‌ها و پیش‌نیازها فراهم نشود، این تعداد تولید میسر نخواهد شد.

او ادامه داد: فروش محصولات دو خودروساز بزرگ کشور در سال ۱۴۰۰ می‌تواند بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار میلیارد تومان باشد و با احتساب خودروسازان خصوصی به ۳۰۰ هزار میلیارد تومان برسد. در کنار این میزان فروش خودرو، ارزش بازار قطعه‌سازان داخلی در سال ۹۹ با احتساب بازار لوازم یدکی به بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان رسید که پیش‌بینی می‌شود این عدد در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان برسد.

محسن صالحی‌نیا

آرش محبی‌نژاد

این مسئول صنفی با بیان اینکه عارضه‌یابی شرایط گذشته و حال نقشه راه آینده و سال ۱۴۰۰ خواهد بود، ادامه داد: به‌نظر می‌رسد از معدود صنایعی که در سال گذشته «جهش تولید» را محقق کرده، صنعت قطعه است. وی گفت: با حذف مونتاژکاری در صنعت خودرو، تولید قطعه‌سازان داخلی، جایگزین واردات قطعات شد اما این افزایش تولید در قطعه‌سازی مساوی با افزایش تولید در خودروسازی نبود، بلکه قطعه‌سازان موفق شدند خلأ مونتاژکاری خودروسازان را پر کنند.

محبی‌نژاد افزایش تولید قطعه‌سازان کشور در سال ۹۹ را به‌لحاظ ارزشی بیش از ۵۰ درصد و به‌لحاظ تیراژ بیش از ۴۰ درصد اعلام کرد و افزود: در سال ۹۹ تولید خودرو به‌لحاظ ارزشی بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بود که از این میزان سهم قطعه‌ساز داخلی ۷۵ هزار میلیارد تومان و سهم واردات ۲۵ هزار میلیارد تومان است. علاوه‌بر اینکه قطعه‌سازان بین ۲۵ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان قطعه به بازار لوازم یدکی عرضه کردند که در نتیجه جمع ارزش بازار قطعه‌سازی داخلی حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان در سال گذشته بوده است.

پیگیری برگزاری میز پنجم داخلی‌سازی

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با اشاره به آمادگی قطعه‌سازان در برگزاری میز پنجم داخلی‌سازی، از پیگیری برگزاری این مرحله از داخلی‌سازی از سوی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) خبر داد.

مهدی مطلب‌زاده در گفت‌وگو با خبرخودرو اظهارکرد: زمان برگزاری میز پنجم داخلی‌سازی، مهر ۹۹ تعیین شده بود و خودروسازان و قطعه‌سازان نیز از آن زمان تاکنون، از آمادگی کافی برای برگزاری این میز برخوردار هستند اما متاسفانه این مرحله از داخلی‌سازی در زمان مقرر برگزار نشد.

وی افزود: اکنون سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، متولی امور مربوط به صنعت خودرو است؛ بنابراین در جلسه‌ای با رئیس هیات‌عامل ایدرو، موضوع برگزاری میز پنجم مطرح و در ادامه، نامه‌ای مبنی بر برگزاری میز پنجم داخلی‌سازی در هفته پایانی فروردین به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال شد.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با اشاره به برگزارنشدن مجدد این میز در هفته پایانی فروردین، گفت: به‌نظر می‌رسد، شدت شیوع کرونا دلیل این امر باشد. البته در نهایت طی جلسه‌ای در ایدرو طی روزهای اخیر، ریاست سازمان، دستور مجدد پیگیری موضوع را صادر کردند.

مطلب‌زاده همچنین با اشاره به نزدیک شدن به ماه‌های پایانی عمر دولت دوازدهم که شاید برگزاری میز پنجم در اولویت‌های کاری آنها نباشد، درباره ارزیابی خود از سرنوشت نهضت ساخت داخل تصریح کرد: انجمن قطعه‌سازان در راستای تداوم نهضت ساخت داخل اقدام به تدوین و ارائه یک بسته شامل ۱۰ مشوق کرد که ۴ مورد از این مشوق‌ها در ارتباط با خودروسازان و ۶ مشوق مرتبط با حاکمیت است.

گروه صنعتی ایران‌خودرو، هر ۴ مشوق را پذیرفته‌اند اما هیچ تحرکی اعم از اجرا یا اصلاح از سوی حاکمیت در ارتباط با ۶ مشوق مورد درخواست قطعه‌سازان اتفاق نیفتاده است.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور تاکید کرد: در صورت عدم‌ارائه مشوق‌ها، درصد تحقق نهضت ساخت داخل به‌دلیل بلوکه شدن سرمایه در گردش قطعه‌سازان نزد خودروسازان، کاهش می‌یابد و خودروسازان نیز به‌دلیل فروش همراه با زیان و زیان‌های انباشته شامل بدهی به زنجیره تامین و بانک‌ها قادر به پرداخت مطالبات قطعه‌سازان نیستند.

در این شرایط، شاهد روند کُند داخلی‌سازی خواهیم بود که مغایر با دستورات اخیر رهبر معظم انقلاب مبتنی بر مانع‌زدایی از بخش تولید کشور است.

مطلب‌زاده با اشاره به مشکلات گمرکی، ممنوعیت واردات قطعات ساخت داخل و ارائه وام‌های کم‌بهره به صنعت به‌عنوان موضوعات مورد بحث در بسته مشوق ساخت داخل درباره امتیازات و مشوق‌ها، افزود: یکی از مشوق‌های مورد درخواست قطعه‌سازان از خودروسازان پرداخت هزینه قطعات براساس قراردادهای منعقدشده در میزهای ساخت داخل با مدت‌زمان یک ماه و با نرخ تمام‌شده تولید برای سال اول بود که موردموافقت قطعی ایران‌خودرو و موافقت تلویحی شرکت سایپا قرار گرفته است.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره میزان تحقق هدف اولیه نهضت مبنی بر کاهش نرخ تمام‌شده خودرو گفت: براساس محاسبات انجام‌شده، نرخ تمام‌شده داخلی‌سازی قطعات با نرخ تقریبی یورو ۱۳ هزار تومانی خواهد بود، بنابراین با توجه به نرخ ارز فعلی، ۵۰ درصد صرفه‌جویی و کاهش نرخ اتفاق می‌افتد و علاوه‌بر کاهش قیمت، عدم‌وابستگی و محدود شدن سایر کشورها در تحریم صنعت خودرو و قطعه کشور از نتایج داخلی‌سازی است.

این فعال صنعت خودرو درباره تاثیر نهضت ساخت داخل بر کاهش واردات بیان کرد: در حال‌حاضر در مجموعه خودروسازان بزرگ کشور، حداکثر ۱۷۰۰ دلار واردات به‌ازای هر خودرو وجود دارد و با توجه به کاهش ارزبری ۳۴۱ میلیون یورویی طی ۴ میز داخلی‌سازی و تیراژ تولید خودرو در کشور، میزان مناسبی از صرفه‌جویی ارزی خواهیم داشت.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره تاثیر این نهضت بر کاهش معوقات و سرعت تحویل خودرو به مشتریان گفت: واقعیت این است که داخلی‌سازی کالایی که تولید آن در داخل وجود ندارد و نیازمند واردات آن هستیم و از سوی دیگر، واردات نیز به‌دلیل تحریم‌ها، با محدودیت‌هایی مواجه است، موجب کاهش تولید خودرو ناقص خواهد شد و از سوی دیگر، هنوز قراردادهای منعقدشده درباره داخلی‌سازی برخی از قطعات، به‌عنوان مثال قراردادهای منعقدشده در تیر سال ۹۹، همگی به تولید انبوه نرسیده‌اند که در صورت تحقق ۱۰۰ درصدی قراردادها و تولید انبوه و همچنین ارائه تمامی مشوق‌ها، شاهد رشد و شکوفایی نهضت ساخت داخل خواهیم بود.

مطلب‌زاده در پایان درباره تاثیر این نهضت بر میزان اشتغالزایی خاطرنشان کرد: شرکت‌های فعال در نهضت ساخت داخل، عموما شرکت‌های جدیدالتاسیس نیستند، بلکه سالیان درازی است که با خودروسازان همکاری دارند و اکنون در مرحله توسعه یا ایجاد خطوط جدید تولید قرار دارند؛ بنابراین افزایش اشتغال حتمی خواهد بود.

راه‌اندازی مرکز «واکسیناسیون در خودرو»

شهردار و رئیس ستاد مدیریت بحران منطقه ۱۳ از راه‌اندازی مرکز واکسیناسیون در خودرو (carvaccination) برای تزریق واکسن مطابق برنامه زمانبندی سنی از سوی وزارت بهداشت و درمان و ستاد ملی مبارزه با کرونا خبر داد و گفت: این طرح برای نخستین‌بار در شهر تهران در بوستان جنگلی سرخه‌حصار به‌طور رایگان به اجرا درمی‌آید.

به‌گزارش ایسنا، مجتبی شکری، شهردار و رئیس ستاد مدیریت بحران منطقه ۱۳ با اشاره به آغاز واکسیناسیون در شهر تهران و اهمیت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی گفت: شهرداری منطقه۱۳ با همکاری مرکز بهداشت شرق طرح نوینی مبنی بر راه‌اندازی مرکز واکسیناسیون کووید ۱۹ در خودرو را برای رفاه حال شهروندان و افزایش سرعت تزریق واکسن در کمترین زمان ممکن را به اجرا گذاشت.

به‌گفته وی، این اقدام نوین در راستای شعار شهردار تهران «تهران، شهری برای همه» از یکشنبه ۱۹ اردیبهشت با حضور مسئولان شهری و جمعی از مدیران حوزه بهداشت و درمان برای رفاه حال شهروندان در بوستان جنگلی سرخه‌حصار افتتاح و بازگشایی شد. این طرح به مدت ۳ ماه ادامه خواهد داشت. به‌گفته شهردار منطقه۱۳ در این اقدام، افراد واجد شرایط دریافت واکسن که براساس اعلام وزارت بهداشت شامل گروه سنی اعلامی، با حضور در درب اول بوستان جنگلی سرخه‌حصار به سمت محل تزریق واکسن هدایت شده و تزریق واکسن در خودرو انجام می‌شود.

شکری با بیان اینکه ۳ ایستگاه برای فرآیند واکسیناسیون مراجعان در نظر گرفته شده، افزود: در ایستگاه اول مراجعان بدون نیاز به ترک خودرو و پس از دریافت اطلاعات از سوی مسئول غرفه پذیرش، کارت واکسیناسیون دریافت و سپس به سمت ایستگاه دوم (محل تزریق واکسن) هدایت شده و تزریق واکسن در خودرو انجام می‌شود و در ایستگاه پایانی، نیز پزشک مقیم پس از ۲۰ دقیقه با رعایت اصل فاصله‌گذاری، شرایط عمومی افراد را پس از دریافت واکسن بررسی و کارت واکسیناسیون را تایید نهایی می‌کند.

اخبار

طرح ترافیک تا پایان رمضان اجرا نمی‌شود

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری تهران از اجرا نشدن طرح ترافیک تا پایان ماه مبارک رمضان خبر داد.

عبدالرضا چراغعلی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اجرای طرح ترافیک در تهران گفت: براساس تصمیم اتخاذشده این طرح تا پایان ماه مبارک رمضان اجرا نخواهد شد. به‌این ترتیب، طرح ترافیک تا ۲۵ اردیبهشت امسال اجرایی نخواهد شد.

وی تاکید کرد: با وجود لغو طرح ترافیک تا پایان ماه مبارک رمضان شهروندان باید در شرایط کرونایی از سفرهای غیرضروری در مرکز شهر تهران خودداری کنند.

طرحی که قابلیت اجرا ندارد

عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با اشاره به ابهامات و کاستی‌های طرح عرضه خودرو به بورس گفت: خودروسازان باید نرخ خودرو را با توجه به کف بازار و ۵ درصد پایین‌تر از نرخ آن تعیین کنند.

محمدعلی ذکریایی در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره طرح کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی مبتنی بر عرضه خودرو در بورس اظهارکرد: این طرح دارای ابهاماتی است، نگاه مثبتی نیز به آن وجود ندارد. هدف از این طرح، فقط کشف نرخ است، اما با توجه به اینکه سیاست قیمت‌گذاری در کشور به‌گونه‌ای است که تولید بر عهده یک بخش بوده، اما نرخ را نهاد دیگری تعیین می‌کند، این ناهمگونی در طرح عرضه خودرو در بورس نیز همچنان وجود دارد.

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو مازندران معتقد است خودروسازان باید نرخ خودرو را با توجه به کف بازار و ۵ درصد زیر نرخ آن تعیین کنند.

ذکریایی درباره یکی از بندهای این طرح، مبنی بر محل هزینه‌کرد مابه‌التفاوت نرخ پایه و فروش در بازار بورس، گفت: امکان تحقق این موضوع بسیار ضعیف است. این موضوع که کدام نهاد، متولی این امر خواهد شد، جای سوال دارد؛ بنابراین از دیدگاه انجمن قطعه‌سازان کشور، این طرح قابلیت اجرا نداشته و از وجاهت چندانی برخوردار نیست.

عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره وضعیت واردات قطعات CKD و SKD و سیاست‌ها و برنامه‌های قطعه‌سازان برای تامین لوازم یدکی بازار، بیان کرد: این قطعات یکی از راهکارهای تجار برای واردات است. بخشی از این قطعات از سوی خودروسازان برای تکمیل خودروهای داخلی وارد می‌شود و واردات بخش اعظم آن نیز به‌منظور تامین نیاز بازار لوازم یدکی است.

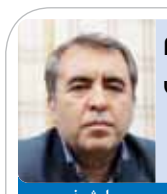
این فعال صنعت قطعه افزود: پس از اینکه طرح نهضت تعمیق ساخت داخل به‌دلایل مختلف از جمله تحریم‌ها راه‌اندازی شد، سیاست قطعه‌سازان بر کاهش واردات قطعات CKD و SKD بود، به‌طوری که واردات این اقلام فقط محدود به قطعات های‌تک شود.

عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور تاکید کرد: به‌طور کلی، قابلیت تامین بازار لوازم یدکی در داخل وجود دارد و قطعه‌سازان از آمادگی تامین نیاز این بازار با محصولات کاملا کیفی و استاندارد برخوردار هستند.

ذکریایی در پایان خاطرنشان کرد: یکی از خطراتی که در صورت احیای برجام و آزاد شدن پول‌های ایران، صنعت قطعه و زنجیره تامین را تهدید می‌کند، احتمال افزایش واردات برخی از قطعات است که این موضوع، ضدسیاست داخلی‌سازی و برنامه‌های مبتنی بر افزایش تولید داخل در طرح نهضت تعمیق ساخت داخل است.

یادداشت

انقلاب در نظام مالیات‌ستانی

سیاوش غیبی‌پور
کارشناس مسائل اقتصادی

همزمان با آغاز به‌کار سامانه مالیاتی مسکن بار دیگر بحث تامین هزینه‌های دولت از محل مالیات داغ شد. در همین راستا بار دیگر فقدان ملزوماتی که مسئله مالیات‌ستانی را دچار بن‌بست کرده مطرح شد که یکی از آنها نبود سامانه جامع مالیاتی است. البته در زمینه مالیات بر خانه‌های خالی نیز شائبه‌هایی ایجاد شد که به‌دلیل اطلاع‌رسانی ناکافی بود. برای شناخت بهتر این طرح باید دانست طرحی که موردنظر دولت و مجلس است اصلاح ماده ۵۴ مکرر در قانون نظام مالیاتی کشور است و اصلاحیه شورای نگهبان نیز که همان ماده ۱۶۹ مکرر است، در قالب یک تبصره در ماده واحده در آن اعمال شده است. این تبصره به مسئله اجاره مسکن اشاره کرده که در آذر سال گذشته به تایید شورای نگهبان رسیده و جنبه اجرایی پیدا کرده است.

اظهارنامه‌های سکونتی

بخشی که مردم با آن سروکار دارند مربوط به تبصره‌ای است که درباره اظهارنامه‌های دانشجوها، سرپرستان خانوار، مستاجران و... است تا همگی با ثبت اطلاعات سکونتی خود دولت را در جمع‌آوری اطلاعات کمک کنند. البته این مسئله خلاف آنچه که به‌نظر می‌رسد به نفع مردم خواهد بود، چراکه افراد فاقد مسکن یا بدمسکن‌ها اطلاعات‌شان در اختیار دولت قرار می‌گیرد و امکان کمک‌رسانی و پرداخت یارانه‌های معیشتی موثر نیز فراهم می‌شود. اظهارنامه مسکن در کشورهای توسعه‌یافته در کشورهای توسعه‌یافته نیز شهروندان سالانه باید اطلاعات سکونتی خود را در سامانه‌های مالیاتی ثبت کنند و این طرحی که دولت در حال اجرای آن است طرح عجیب و جدیدی نیست. البته باید توجه داشت که اظهارنامه‌های شهروندان در کشورهای پیشرفته بسیار جامع‌تر از اطلاعات مسکن و سکونتگاه است، زیرا داده‌های درآمدی و سایر موارد را نیز شامل می‌شود.

بانک جامع اطلاعاتی

ما نیز باید به سمتی حرکت کنیم که یک شهروند عادی در پایان سال مالیاتی اظهارنامه جامعی را ارائه کند؛ از همین رو گفته می‌شود ثبت اطلاعات سکونتی در سامانه ملی مسکن می‌تواند قدمی بسیار مهم و مثبت در راستای نظام‌مند کردن سیستم مالیات‌ستانی در کشور باشد. نباید فراموش کرد که در حال حاضر بخش عمده مالیاتی که دولت اخذ می‌کند از محل کارمندان و حقوق‌بگیران تامین می‌شود و بسیاری از شهروندان پردرآمد مبلغی را تحت عنوان مالیات به دولت‌ها پرداخت نمی‌کنند. درباره مسکن اهداف دیگری از جمله تعدیل نرخ به‌ویژه اجاره‌بها مطرح است اما می‌توان امیدوار بود که این اتفاق سرآغازی برای ایجاد یک بانک اطلاعاتی جامع باشد تا دولت بتواند داده‌های قابل‌اتکایی را جمع‌آوری کند. مردم باید بدانند که این اتفاق به هیچ عنوان یک تهدید نیست، بلکه این مسئله کاملا به نفع اقشار کم‌درآمد است؛ بنابراین جایی برای نگرانی وجود ندارد. باوجود اینکه بسیاری معتقدند طرح اخذ مالیات از خانه‌های خالی نمی‌تواند نتایج مثبتی در بازار مسکن و تعدیل قیمت‌ها داشته باشد، برای ایجاد یک بانک اطلاعاتی جامع می‌تواند مفید واقع شود. بسیاری از صاحب‌نظران نیز بر افزایش سهم مالیات در مدیریت کشور تاکید می‌کنند و ضمن اشاره به کشورهای توسعه‌یافته و نقش بسزای مالیات در تامین هزینه‌های دولت‌ها معتقدند دولت در ایران نیز باید به سمت تامین هزینه‌های خود از محل مالیات حرکت کند. برای محقق شدن این هدف دولت احتیاج به اطلاعات مالیاتی شهروندان دارد تا باتوجه به این داده‌ها اقدام به اخذ مالیات کند. حتی در بحث پرداخت یارانه‌ها نیز خلأ چنین مجموعه اطلاعاتی باعث شد بسیاری از ثروتمندان یارانه‌های نقدی را دریافت کنند اما بخشی از شهروندان با درآمد به‌مراتب پایین‌تر به‌دلیل کامل نبودن اطلاعات از دریافت یارانه محروم شدند.

بسیاری از کارشناسان صرف ثبت اطلاعات در سامانه ملی مسکن را آغازی بر ایجاد بانک اطلاعاتی مذکور می‌دانند که می‌تواند مسیر را برای سامان دادن به رویه بودجه‌نویسی در ایران هموار کند.

از طرفی هم اجرای برنامه‌هایی مانند قانون جدید چک می‌تواند زمینه را برای ایجاد بانک اطلاعاتی مالیاتی فراهم کند اما باید منتظر ماند و دید که دولت چطور و با چه سازکاری موفق به اجرای طرح‌های یادشده خواهد شد؟

ستاد مبارزه با کرونا آمار یارانه‌بگیران را گرفت

ستاد عملیات مبارزه با کرونا لیست افراد بالای ۶۵ سال را می‌خواهد تا آنها را در اولویت تزریق واکسن کرونا قرار دهد، اما نکته جالب این است که این لیست را از سازمان هدفمندی یارانه‌ها خواسته. مگر تزریق واکسن کرونا براساس یارانه‌بگیر بودن افراد است؟

به گزارش تجارت‌نیوز، فرمانده ستاد عملیات مبارزه با کرونا کلانشهر تهران گفت برای تزریق واکسن کرونا به سازمان هدفمندی یارانه‌ها نامه‌ای فرستاده تا اطلاعات تمام گروه‌های سنی به‌ویژه افراد بالای ۶۵ سال را به‌منظور واکسیناسیون در اختیار آنها قرار دهد. در همین زمینه و پس از وارد آمدن انتقادات گسترده نسبت به اقدام عجیب هر دو ارگان، روابط عمومی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها جوابیه‌ای منتشر کرده که براساس آن این سازمان فقط اطلاعات سرپرستان خانوار را دارد. در متن این اطلاعیه آمده است: «اطلاعات گروه‌های سنی مختلف که در این نامه ذکر شده صرفا مربوط به افراد سرپرست خانوار مشمول دریافت یارانه نقدی است و چنانچه قرار است جامعه هدف از گروه سنی بالای ۶۵ سال شناسایی و مورد واکسیناسیون قرار بگیرند، از مرجع رسمی، اداره کل ثبت احوال استان پیگیری لازم به عمل آید».

همچنین تصریح شد: سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها مرجع رسمی اطلاعات مذکور نیست و هیچ گونه مسئولیتی در قبال ادعای مطرح‌شده ندارد. این درخوست ستاد مقابله با کرونا از سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها در صورتی می‌توانست درست باشد که یارانه‌بگیران در اولویت تزریق واکسن باشند.

چرا یارانه حامل‌های انرژی به نفع اقشار کم‌درآمد نیست؟

مالیات سنگین، جایگزینی برای یارانه پنهان

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

مقوله پرداخت یارانه علاوه بر آنچه برخی از اقتصاددانان دست‌راستی (لیبرال) معتقدند در اقتصادهای توسعه‌یافته‌ای نظیر کشورهای اسکاندیناوی هم رواج دارد و در مقیاس گسترده‌ای توسط دولت‌ها اجرایی می‌شود. البته آنچه تحت عنوان نظام پرداخت یارانه در ایران می‌شناسیم با مدل‌های شمال اروپایی تفاوت‌های بزرگی دارد که باعث شده اثرگذاری آن بر زندگی اقشار کم‌درآمد کمتر از آن چیزی باشد که در برخی کشورها مانند سوئد و نروژ شاهدیم. یکی از بخش‌های سیستم پرداخت یارانه در ایران «یارانه پنهان» است که عملکرد انتقادبرانگیزی هم دارد. به‌زعم اغلب اقتصاددانان این سیاست نتوانسته به هدف نهایی و غایی خود که همان افزایش سطح کیفی زندگی اقشار کم‌درآمد است ختم شود. منتقدان عملکرد دولت در این زمینه برای مثال به موضوع یارانه‌های سوخت اشاره می‌کنند و آن را نمادی از ناموفق بودن طرح پرداخت یارانه‌های پنهان در ایران می‌دانند. این عده بر این باورند که دولت با تخصیص یارانه بنزین تنها باعث شده سوخت مصرفی اقشار ثروتمندتر ارزان‌تر شود، در حالی که دهک‌های پایینی جامعه سهم به‌مراتب کمتری از آنچه به‌عنوان یارانه پنهان می‌شناسیم می‌برند؛ به‌عبارتی اقتصاددانان منتقد نظام پرداخت یارانه معتقدند دولت با این رویکرد بیش از آنکه هزینه زندگی فقرا و طبقه متوسط را کاهش دهد کاری کرده که خرج زندگی «لاکچری» ثروتمندان کاهش پیدا کند، این در حالی است که در نروژ دولت نرخ سوخت را آزاد کرده و یارانه‌ای برای آن پرداخت نمی‌کند اما در عوض یارانه را به بخش حمل‌ونقل عمومی می‌دهد که باعث شده اقشار کم‌درآمد بتوانند با کمترین هزینه ممکن و حتی در مواردی کاملا رایگان خدمات موردنظر را بگیرند و دهک‌های پایینی هم برای مصرف بیشتر مجبور به پرداخت هزینه بسیار زیاد سوخت هستند؛ از همین رو منتقدان دولت را به شلختگی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی متهم می‌کنند و موضوع یارانه‌های پنهان را نمونه‌ای از همان بی‌نظمی می‌دانند.

عکس: آیدا فریدی

بنزین صدرنشین دریافت یارانه پنهان

در ایران در میان ۵ قلم کالایی که یارانه پنهان دریافت می‌کنند، بنزین صدرنشین است. حجم یارانه پنهانی که در یک سال به این حامل انرژی اختصاص یافته، ۱۲۳ هزار و ۵۲۴ میلیارد تومان است. گاز طبیعی دومین رتبه در میان اقلام دریافت‌کننده یارانه پنهان را دارد. میزان یارانه پنهانی که به گاز طبیعی تعلق می‌گیرد ۷۲ هزار و ۵۸۲ میلیارد تومان برآورد می‌شود. میزان یارانه پنهانی که به کالاهای اساسی اختصاص می‌یابد نیز ۳۹ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان برآورد شده است.

یارانه پنهان چیست؟

۹۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان، آسیب‌های آشکاری به اقتصاد ایران وارد کرده اما همواره این سوال مطرح می‌شود که یارانه پنهان به چه معناست و دلیل پرداخت آن چیست؟ هر زمان دولت‌ها نتوانند نرخ برخی کالاهای اساسی و استراتژیک را به نرخ واقعی آن نزدیک کنند، برای ارزان ماندن آن کالا یارانه‌ای پرداخت می‌کنند که تنها در محاسبات بودجه‌ای مشخص خواهد شد. برای مثال در حالی بنزین در ایران به نرخ هزار تومان در هر لیتر فروخته می‌شود که هزینه تولید این فرآورده نفتی لیتری ۳۰۰۰ تومان است؛ بنابراین دولت ۲۰۰۰ تومان از هزینه تولید این فرآورده را به‌صورت یارانه پرداخت می‌کند تا بنزین ارزان بماند. آسیب این نوع یارانه به اقتصاد زمانی مشخص می‌شود که همه افراد جامعه بهره‌مندی یکسانی از آن ندارند. در واقع این یارانه نصیب افرادی می‌شود که برخوردارتر هستند؛ مثلا افرادی که قادرند بیش از یک ماشین خریداری کنند، از بنزین ارزان بهره بیشتری خواهند برد. نکته قابل‌تامل این است که وقتی نرخ برخی کالاها منطقی نشود، دولت مجبور است کسری آن را با افزایش نرخ کالاهای دیگر جبران کند. محمدرضا پورابراهیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، در این باره گفت: «راهکار کاهش یارانه پنهان این است که قیمت‌ها واقعی شود و در مواقعی که این امکان وجود ندارد، یارانه به‌صورت سرانه به هر فرد پرداخت شود.» در اقتصاد ایران این نوع یارانه، به‌ویژه از زمانی که تفاوت زیادی بین نرخ ارز رسمی با نرخ بازاری آن ایجاد شد، ابعاد گسترده‌ای یافته است. یارانه پنهان برمبنای ارز ۸ هزار تومان و نرخ ارز کالای اساسی ۴۲۰۰ تومانی، برای کالاهای اساسی و دارو، قیمت بنزین براساس فوب خلیج‌فارس و نرخ گاز طبیعی نسبت به نرخ صادراتی سنجیده شده است.

مالیات می‌تواند مشکل را حل کند

سید کاظم موسوی، نائب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر بهره بردن دهک‌های بالایی از یارانه‌های سوخت و حامل‌های انرژی به صمت گفت: از قدیم گفته شده هر که بامش بیش برفش بیشتر. در زمینه یارانه‌های پنهان نیز باید به افرادی که درآمدهای کلان دارند توجه ویژه‌ای شود، چون این عده قدرت خرید بیشتری دارند و به همین دلیل از منابع ملی استفاده بسیار بیشتری می‌کنند.

وی در ادامه افزود: متاسفانه دیده می‌شود اعضای بسیاری از خانواده‌های ثروتمند هر یک صاحب یک ماشین اختصاصی هستند و طبیعتا این اتفاق باعث می‌شود مصرف سوخت نیز توسط این خانواده‌ها بسیار بالا باشد؛ پس دولت باید تمهیدی بیندیشد تا این شهروندان هزینه استفاده از منابع را به نرخ واقعی آن بپردازند.

مالیات خانه‌های خالی

موسوی با یادآوری طرح مالیات‌ستانی از خانه‌ها خالی عنوان کرد: در زمینه مسکن اقدامات مثبتی انجام شده که اخذ مالیات از خانه‌های خالی یکی از همین اقدامات است.

برای حل مشکل یارانه‌های پنهان نیز دولت‌ها باید از ثروتمندان مالیات سوخت را دریافت اما به شهروندان کم‌درآمد سوخت را به نرخ یارانه‌ای عرضه کنند.

نقدی بر عملکرد دولت‌ها

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با انتقاد از عملکرد دولت‌ها در زمینه پرداخت یارانه‌های پنهان سوخت، به صمت گفت: رویکرد فعلی دولت باعث شده اختلاف طبقاتی به‌مراتب شدیدتر و عمیق‌تر شود؛ یعنی ثروتمندان در حال حاضر همان بنزینی را استفاده می‌کنند که دهک‌های پایینی هم آن را مصرف می‌کنند، در حالی که چنین مسئله‌ای قابل‌قبول نیست. وی ادامه داد: دولت باید به فکر این باشد که اختلاف طبقاتی را در جامعه از میان بردارد، نه اینکه با اعمال سیاست‌های غلط شکاف بین فقیر و غنی را عمیق‌تر کند.

مجلس ریل‌گذاری می‌کند

موسوی در پایان با اشاره به نقش قانون‌گذاری مجلس، خاطرنشان کرد: دولت اگر از روز اول اصول دینی را سرلوحه اقدامات خود قرار می‌داد، الان شرایط به گونه دیگری بود؛ برای مثال بر بحث مساوات در اسلام تاکید شده اما دولت آن را مترادف تقسیم فقر گرفته و سعی دارد تنگدستی را به عدالت در بین شهروندان تقسیم کند. چنین اقدامی به هیچ عنوان قابل‌قبول نیست و مجلس نیز باتوجه به نقش ریل‌گذاری در قوانین، تمام تلاش خود را به کار خواهد بست تا اگر خلأ قانونی در زمینه مالیات‌ستانی از ثروتمندان وجود دارد، رفع کند و پیرو آن دست دولت‌ها برای اخذ مالیات بازتر شود.

مالیات سنگین در کنار یارانه پنهان کارساز است

علی چشمی، کارشناس و پژوهشگر اقتصاد و عضو هیات علمی دانشگاه مشهد با اشاره به نحوه تعیین نرخ برای حامل‌های انرژی به صمت گفت: در بحث انرژی دولت‌ها نرخ جهانی را محاسبه و برمبنای آن قیمتی را در داخل کشور تعیین می‌کنند، اما برای اینکه به مردم فشار نیاید انرژی را به قیمت بسیار کمتری در کشور عرضه و در عوض مابه‌التفاوت قیمتی را از حساب دولت پرداخت می‌کنند که به این مبلغ یارانه پنهان گفته می‌شود. وی در ادامه افزود: در زمانی هم که قانون هدفمندی یارانه‌ها اجرا می‌شد نرخ جهانی بنزین را فوب خلیج‌فارس تعیین کرده بودند. چشمی با اشاره به تاثیرگذاری مالیات‌های سنگین بر نرخ جهانی بنزین، عنوان کرد: باید توجه داشت که دو نوع مالیات در دل قیمت‌های جهانی نهفته است که شرکت‌های نفتی آن را به‌دلیل عملکردشان پرداخت می‌کنند. این مالیات‌ها تاثیر مستقیمی بر هزینه تمام‌شده سوخت دارد و آن را افزایش می‌دهد. در زمان مصرف نیز در کشورهای توسعه‌یافته مالیات سنگینی روی ارزش افزوده حامل‌های انرژی بسته می‌شود که روی نرخ جهانی اثرگذار است.

برخورد یارانه پنهان به جامعه هدف

این تحلیلگر اقتصاد با اشاره به مشکلات دولت‌ها برای پرداخت یارانه‌های پنهان سوخت در ایران به صمت گفت: مسئله‌ای که در ایران وجود دارد این است که مردم به‌دلیل نرخ برابری ارز امکان پرداخت قیمت‌های جهانی را ندارند و دولت‌ها مجبور به تخصیص یارانه‌های پنهان برای سوخت می‌شوند، اما راهی که می‌توان در این زمینه پیشنهاد کرد بستن مالیات‌های سنگین بر مصرف شهروندانی است که سوخت بسیار بیشتری نسبت به اقشار کم‌درآمد مصرف می‌کنند. استاد اقتصاد دانشگاه مشهد به حل مشکل محیط‌زیست در صورت اجرای طرح مالیات‌ستانی از مصرف‌کنندگان ثروتمند سوخت، بیان کرد: در صورت اجرای طرح مالیات‌ستانی از مصرف‌کنندگان ثروتمند سوخت هم یارانه‌های تخصیص‌یافته به جامعه هدف برخورد می‌کنند و هم بسیاری از مشکلات زیست محیطی حل می‌شود چون ناخودآگاه مصرف بنزین بسیار کمتر می‌شود. به این دسته از مالیات‌ها، «مالیات سبز» هم گفته می‌شود که در دنیا رواج دارد.

این کارشناس اقتصاد در ادامه به معضلات زیست‌محیطی اشاره و تاکید کرد: این مسائل بستگی به کیفیت حکمرانی دارد که باتوجه به فاکتورهای «حکمرانی خوب» می‌توانند مخارج موردنیاز خود را از محل اخذ مالیات تامین کنند. در این صورت است که فشاری هم به مردم وارد نمی‌شود، مسئله محیط‌زیست هم حل می‌شود و منابع دولت هم هدر نمی‌رود.

چشمی در پایان به دلیل استقبال نکردن دولت از راهکارهای مالیاتی اشاره و خاطرنشان کرد: به دلیل اینکه دولت‌ها باید در ازای مالیات‌ستانی پاسخگویی بیشتری هم داشته باشند، شاهد این هستیم که دولت‌ها در ایران از اخذ مالیات‌های سنگین خودداری می‌کنند.

سخن پایانی...

گروه بانک و بیمه صمت با هدف بررسی میزان رضایتمندی شهروندان از پرداخت یارانه‌های پنهان در اقتصاد، اقدام به برگزاری یک نظرسنجی در حساب رسمی روزنامه صمت در اینستاگرام کرد. در این نظرسنجی که ۲۱۷۳ نفر شرکت‌کننده داشت، پرسشی با این مضمون طرح شده بود؛ آیا به‌طور کلی با پرداخت «یارانه پنهان» توسط دولت‌ها موافق هستید؟ شرکت‌کنندگان باید در پاسخ یکی از دو گزینه «موافق هستم» یا «موافق نیستم» را انتخاب می‌کردند که در نهایت ۷۶ درصد شرکت‌کنندگان (۱۶۵۳ نفر) گزینه «موافق نیستم» را برگزیدند و در مقابل حدود ۲۴ درصد شرکت‌کنندگان (۵۱۹ نفر) نیز گزینه «موافق هستم» را انتخاب کرده بودند، اما با مراجعه به نظرات تفصیلی مخاطبان می‌توان به این نتیجه رسید که اغلب کاربران شبکه اجتماعی اینستاگرام که حساب روزنامه صمت را پیگیری می‌کنند به‌دلیل گسترده‌تر شدن دایره فعالیت مفسدان اقتصادی (در پی تسهیم رانت بین برخی جریان‌های اقتصادی و سیاسی) با پرداخت هرگونه یارانه پنهان مخالفند و ادامه آن را آسیبی به بدنه اقتصادی کشور تلقی می‌کنند. البته در مقابل عده‌ای که در اقلیت هستند نیز این اقدام را گامی مهم در راستای افزایش کیفیت زندگی و قدرت خرید اقشار کم‌درآمد دانسته و پرداخت یارانه توسط دولت در بخش هایی مانند سوخت را وظیفه حاکمیت می‌دانند. باتوجه به نظرات ارسالی مخاطبان می‌توان نتیجه گرفت که دلیل اصلی دفاع از پرداخت یارانه نیز در اختیار دولت بودن همه منابع، از جمله درآمدهای حاصل از صادرات نفت است که باعث شده دولت در اقتصاد ایران بزرگ‌ترین بازیگر باشد.

به دلیل اینکه دولت‌ها باید در ازای مالیات‌ستانی پاسخگویی بیشتری هم داشته باشند، شاهد این هستیم که دولت‌ها در ایران از اخذ مالیات‌های سنگین خودداری می‌کنند

بورس کالا میزبان عرضه کنسانتره و گندله آهن

تالار صنعتی و معدنی بورس کالا روز یکشنبه گذشته، میزبان عرضه ۳۹ هزار تن کنسانتره سنگ آهن و ۲۷ هزار تن گندله سنگ آهن است.

به گزارش سامانه اطلاع رسانی بازار سرمایه (سنا)، تالار صنعتی و معدنی بورس کالا ۱۹اردیبهشت ماه ۱۴۰۰، میزبان عرضه ۳۹ هزار تن کنسانتره سنگ آهن و ۲۷ هزار تن گندله سنگ آهن است.

همچنین، ۷ هزار تن شمش و ۷۰۰ تن بیلت آلومینیوم، ۲ هزار و ۵۳۵ تن شمش روی، یک هزار و ۱۶۰ تن شمش سرب، ۴ هزار تن مس کاتد، ۱۱ هزار تن مس کم عیار، ۱۲۰ تن سولفورمولیبدن و ۲۴ تن کنسانتره فلزات گرانبها نیز در تالار مذکور عرضه می‌شود.

تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی نیز امروز عرضه ۱۹۰ هزار و ۵۰۰ تن وکیوم باتوم را تجربه می‌کند.

بر اساس این گزارش، ۵۶ هزار و ۱۹۲ تن قیر، مواد پلیمری، مواد شیمیایی، گوگرد، سلاپس واکس، اسلاک واکس و لوب کات در تالار مذکور عرضه می‌شود.

تالار صادراتی شاهد عرضه ۴۷ هزار و ۳۹۰ تن قیر، گوگرد و عایق رطوبتی است. در بازار فرعی بورس کالا ۲ هزار و ۶۸۰ تن انواع کالا عرضه می‌شود.

نگاهی به طرح رونق‌بخشی بازار سهام با تشکیل «صندوق تثبیت»

بورس تزریقی

تزریق پول به بورس یا تشدید تورم در جامعه؟

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

موضوع نجات بورس ماه‌هاست در محافل قانون‌گذاری و حاکمیتی کشور بسیار داغ شده و برخی از مسئولان و نمایندگان در این زمینه اظهارات پرطمطراقی داشته‌اند که در رسانه‌های گوناگون به انتشار رسیده است. البته تا هفته گذشته اقدام چندان روشن و مشخصی در این زمینه انجام نشده بود، به غیر از اینکه سازمان بورس دست به تغییرات گاه و بی‌گاه قوانین داخلی بازار بزند. اما به‌تازگی تصمیماتی در جلسه سران قوا اتخاذشده که طبق آن قرار است از منابع صندوق توسعه بار دیگر مبالغی به بازار سهام تزریق شود تا شاید با جمع‌کردن صف‌های فروش، تعادل را به بازار سهام بازگرداند.

اما کارشناسان اقتصادی غالبا با اجرای چنین طرحی مخالفت می‌کنند و دلیل‌شان برای ساز مخالف زدن نیز رشد پایه پولی در پی پولی کردن بازار سهام است که می‌تواند منجر به تشدید تورم نیز بشود. اما کارشناسان و فعالان بازار سهام این نظر را رد کرده و تزریق نقدینگی به بازار را به‌عنوان یکی از بهترین راهکارهای خروج بورس از بحران می‌دانند. این عده معتقدند تزریق پول به بازار می‌تواند باعث متعادل شدن و به‌نوعی موازنه قوا در بین سهامداران شود، زیرا صندوقی که به «تثبیت» معروف شده می‌تواند اقدام به خرید سهم‌هایی کند که در شرایط نامطلوبی قرار دارند و از این راه می‌توان صف‌های فروش را به کلی جمع‌آوری کرد و سفته‌بازی نیز کاهش خواهد یافت. اما مخالفان این نظر بر این باورند که دولت با این کار بازار را پولی کرده و در میان‌مدت به‌طور قطع این اتفاق می‌تواند باعث رشد نقدینگی سرگردان شود که تورم را نیز تشدید می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

> باید اجازه داد بورس در همین وضعیت به تعادل برسد، با داربست زدن زیر بورس و بالا بردن مصنوعی آن نمی‌توان رونق را به بازار سهام آورد. اگر هم بورس ریخته باید اجازه داد بازار خود راهش را پیدا کند

در سال ۱۳۹۴، قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور تصویب شد.

این قانون با هدف عبور از شرایط رکود تورمی و اصلاح فضای نهادی و ساختاری کشور تدوین شد.

در ماده ۲۸ این قانون پیش‌بینی شد که صندوق تثبیت بازار سرمایه به‌عنوان نهاد مالی تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار، با شخصیت حقوقی مستقل تأسیس شود.

هدف صندوق نیز کنترل و کاهش مخاطرات سامانه‌ای یا فرانهادی بازار سرمایه در شرایط وقوع بحران عنوان‌شده است.

براساس قانون دو منبع برای تامین اعتباری صندوق تثبیت بازار سرمایه پیش‌بینی شده که عبارتند از منابع داخلی سازمان بورس و ورودی سالانه صندوق توسعه ملی. هرچند در عمل ۴ منبع برای تامین اعتبار صندوق تعریف‌شده که عبارتند از اعتبارات مصوب در لوایح بودجه سنواتی، منابع داخلی سازمان بورس، یک درصد از منابع ورودی صندوق توسعه ملی و سایر منابع.

هم بورس می‌ریزد، هم تورم تشدید می‌شود

یوسف کاووسی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره نحوه تزریق نقدینگی به بورس به صمت گفت: وقتی قرار است پولی به بازار تزریق شود، پولی به‌طور مستقیم به سهامدار داده نمی‌شود، بلکه بانک‌ها موظف می‌شوند به سهامداران حقوقی یا کارگزاری‌ها پول بیشتری بدهند تا سهام بیشتری بخرند. در چنین شرایطی، بانک‌ها می‌توانند نقش منفی گسترده‌ای را بازی کنند.

وی در ادامه افزود: از سویی هم، بانک‌ها نقش مخربی را در اقتصاد ما بازی می‌کنند و نمی‌توانند به رسالت اصلی خود که کمک به تولید است بپردازند. در بورس هم اگر چنین تزریق پولی اتفاق بیفتد، بانک‌ها عملا نقش دلالی را بازی می‌کنند.

■ دلال‌بازی بانک‌ها

کاووسی با اشاره به پررنگ شدن نقش دلالی بانک‌ها در صورت اجرای طرح کمک به بورس، عنوان‌کرد: اگر چنین سازکاری بر بورس حاکم شود، بانک‌ها عملا نقش دلال را بازی می‌کنند، به‌عبارتی تزریق نقدینگی را تا زمانی که بازار به منفی‌ترین نقطه ممکن برسد، متوقف می‌کنند تا بیشترین سود را از افزایش دوباره سهم به خود تخصیص دهند. این کارشناس بانکی با اشاره به رشد نقدینگی و تشدید تورم به‌دنبال اجرای این طرح به صمت گفت: به این دلیل که نقدینگی تزریق‌شده وارد تولید نمی‌شود می‌تواند باعث رشد نقدینگی و تشدید تورم شود، در برخی موارد نیز ممکن است رشد پایه پولی را باعث شود. به همین دلیل است که گفته می‌شود تزریق پول به بازار اشتباه است زیرا مدیران باید اجازه دهند بازار واقعا با مکانیسم عرضه و تقاضا پیش برود، نه اینکه با اقداماتی تسکینی سعی کنیم، رونق مصنوعی ایجاد شود.

این تحلیلگر اقتصادی به نحوه اعمال قدرت بانک‌ها در شرایط خاص اشاره کرد و یادآور شد: از سویی هم پس از مدتی همین پول به یکباره از بازار بیرون کشیده خواهد شد که اگر چنین اتفاقی رخ بدهد، بار دیگر بورس دچار بحرانی می‌شود که از وضعیت کنونی هم وخیم‌تر خواهد بود. یا حتی اگر دولت تغییر کند و روسای بانک‌ها جایگزین شوند، معلوم نیست همان بانک‌ها برای فعالیت در بورس به همین شکلی که پیش‌بینی شده تمایل دارند یا خیر؟ آیا تضمینی هست که بانک‌ها به کارگزاری‌های خود دستور ندهند، پول‌ها را از بورس خارج کنند؟

■ داربست نزنید

وی با اشتباه دانستن پیاده‌سازی طرح‌های رشد مصنوعی بازار سهام، گفت: باید اجازه داد بورس در همین وضعیت کنونی به تعادل برسد، با داربست زدن زیر بورس و بالا بردن مصنوعی آن نمی‌توان رونق را به بازار سهام آورد. اگر هم بورس ریخته باید اجازه داد تا بازار خود راهش را پیدا کند، هیچ بازاری با اعمال سیاست‌های این‌چنینی به رونق و تعادل نمی‌رسد، بورس تهران نیز از این قاعده مستثنا نیست.

■ تشدید تورم با رشد نقدینگی

کاووسی در پایان با ابراز نگرانی نسبت به رشد شدید نقدینگی، خاطرنشان کرد: اگر چنین سیاستی اجرا شود به‌طور قطع، شاهد رشد نقدینگی و تشدید تورم خواهیم بود که در نهایت بازهم به ضرر سهامدار خواهد بود؛ یعنی اگر سهامداری سهم یک شرکت تولیدکننده مواد شوینده را داشته باشد در صورت تشدید تورم سود به‌نسبت خوبی نصیبش می‌شود اما باید این را هم حساب کند که در خارج از بورس باید با نسبت بسیار بالاتری همان محصولات را تهیه کند. در واقع افزایش تورم در نهایت به ضرر سهامدار تمام می‌شود.

یک سوءتفاهم بزرگ

یاسر فلاح، کارشناس اقتصادی و مدیرعامل پیشین اطلاع‌رسانی و خدمات بورس با رد ادعاهای برخی از اقتصاددانان مبنی بر پول‌پاشی در بورس، به صمت گفت: برخی کارشناسان اقتصادی فکر می‌کنند قرار است پول‌پاشی در بازار سرمایه رخ بدهد، در حالی که این ذهنیت به کلی اشتباه است.

وی در ادامه افزود: متاسفانه عده‌ای فکر می‌کنند مانند داستان موسسات مالی و اعتباری در اوایل دهه ۹۰ دولت می‌خواهد با پول‌پاشی و خرید سهام، بورس را نجات دهد اما این ذهنیت کاملا نادرست است.

■ مکانیسم تزریق

فلاح درباره مکانیسم تزریق سرمایه به بازار عنوان کرد: مقرر شده یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی در بازار سهام سرمایه‌گذاری شود. در واقع صندوق تثبیت بازار سهام از این طریق می‌تواند به فراخور وضعیت حاکم بر بورس، از سهامداری به‌طورکلی حمایت کند.

وی با تاکید بر اهمیت رونق‌بخشی به بازار سرمایه، بیان کرد: این مدل حمایتی به معنای ریختن پول در بازار نیست که برخی از دوستان برداشت کرده‌اند، بلکه کاملا سنجیده و فکر شده قرار است این صندوق سهم‌های خوب را خریداری و بازار رونق پیدا کند. از سویی هم، چنین طرحی می‌تواند صف‌های خرید در بورس را به‌طورکلی جمع کرده و تعادل در بازار را ایجاد کند.

■ برداشت اشتباه

مدیرعامل پیشین اطلاع‌رسانی و خدمات بورس برداشت عده‌ای از کارشناسان نسبت به این تصمیم را اشتباه دانست و تاکید کرد: این تفکر اشتباه جاافتاده که قرار است منابع صندوق توسعه ملی را به برخی شرکت‌ها و سهامداران حقوقی ببخشند تا یک‌سری سهم‌های زیانده را خریداری کنند و در نهایت این سهم‌ها نیز روی دست صندوق باد کند، در واقع فکر می‌کنند این طرح باعث می‌شود با پول بیت‌المال سهامداری و آن هم روی سهم‌های زیانده سرمایه‌گذاری شود.

وی افزود: در حالی‌که چنین ادعایی به‌هیچ‌وجه درست نیست و ریشه در واقعیت ندارد. البته عده زیادی از دوستان نسبت به این طرح آگاهی درستی ندارند و اظهاراتشان از روی خصومت نیست اما باید توجه بیشتری به خرج داد چون چنین اقداماتی می‌تواند به نفع بازار باشد و کاملا کارشناسی شده نیز بوده است.

این کارشناس بازار سهام با اشاره به جو ترسی که در بورس تهران وجود دارد به صمت گفت: از سویی هم صندوق تثبیت کاملا قانونی است و قانون‌گذار مجری را مختار دانسته در شرایطی مانند وضعیت کنونی که نوعی ترس عمومی در بازار حاکم شده، این صندوق را تشکیل دهد تا به کمک بازار بیاید؛ یعنی چنین تصمیمی نه‌تنها عجیب نیست، بلکه کاملا قانونی و اصولی است که می‌تواند منجر به برقراری توازن در بازار سرمایه نیز بشود.

سخن پایانی...

کارشناس اقتصادی و مدیرعامل پیشین اطلاع‌رسانی و خدمات بورس در پایان با رد شباهت طرح یادشده با نحوه جبران ضرر سپرده‌گذاران موسسات مالی و اعتباری، خاطرنشان کرد: با توجه به نظراتی که از اقتصاددانان شنیده می‌شود می‌توان گفت دولت در حال یافتن راهی برای حل مشکل متضرران بورس برآمده و قصد دارد مشکلی را با یک راهکار نه‌چندان منطقی و اشتباه رفع و رجوع کند. این عده با یادآوری مشکلاتی که پس از بحران موسسات مالی و اعتباری در اقتصاد ایران رخ داد، تاکید دارند که دولت باید بداند هرگونه اقدامی در راستای حل مشکل بورس می‌تواند اقتصاد کشور را دچار مشکلات بسیار بزرگ‌تری کند که خارج شدن از آنها شاید به دهه‌ها زمان نیاز داشته باشد.

در این زمینه نیز اگر فرض را بر درست بودن تحلیل اقتصاددانان مخالف تزریق نقدینگی به بورس بگذاریم، تورم افسارگسیخته‌ای گریبان‌گیر کشور و اقشار کم‌درآمد خواهد شد که در میان‌مدت نه‌تنها نمی‌توانند از دارایی‌های بورسی حراست کند، بلکه همه جامعه را دچار فقری خواهد کرد که پیامدهای هولناک زیادی خواهد داشت.

از همین‌رو برخی کارشناسان معتقدند دولت به جای تزریق پول به بازار باید در جهت شفاف‌سازی بازار برآمده و سازکار خریدوفروش سهم‌ها را شفاف‌سازی کند تا اعتماد ازدست‌رفته بار دیگر به بازار سهام تهران بازگردد، در غیر این صورت اقداماتی تسکینی مانند تزریق نقدینگی به بازار بیشتر شبیه به برنامه‌های شب انتخاباتی است که جناح‌های سیاسی برای جلب آرای عمومی اجرا می‌کنند و پس از چند هفته همه‌چیز به امان خدا رها می‌شود، در نهایت هم مردم می‌مانند و یک بحران اقتصادی که روز به روز عمیق‌تر می‌شود.

عده‌ای فکر می‌کنند مانند داستان موسسات مالی و اعتباری در اوایل دهه ۹۰ دولت می‌خواهد با پول‌پاشی و خرید سهام، بورس را نجات دهد اما این ذهنیت کاملا نادرست است

یادداشت

تاوان طمعکاری و تزریق نقدینگی به بورس

عماد عظیمی
کارشناس بازار سرمایه

بحث استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای ایجاد ثبات در بازار سهام از همان روزهای اولی که استارت ریزش‌های سنگین بازار زده شده بود، ورد زبان‌ها شد و بسیاری از کارشناسان و فعالان بازار در رد یا تایید این تصمیم اظهارنظر می‌کردند. همان زمان هم این سوال مطرح می‌شد که به چه شکلی قرار است این مبلغ واریز شود؟ آیا قرار است این حجم بالای پول به کارگزاری‌ها داده شود تا تقاضا برای سهام را در سطح بالایی نگه دارند؟ یا اینکه شیوه دیگری در نظر گرفته می‌شود؟

به‌تازگی هم بار دیگر شاهد این بودیم که تصمیمی مبنی بر تزریق نقدینگی به بازار گرفته شده اما باید توجه داشت که این تصمیم موافقان و مخالفانی دارد که باید به حرف آنها نیز توجه شود و راهکارهایی که به ذهن آنها می‌رسد نیز باید بررسی شوند تا بهترین تصمیمی که به نفع بازار سهام است، اتخاذ شود. اما متاسفانه شاهد این هستیم که نظرات کارشناسی برای مسئولان چندان اهمیت زیادی ندارد و هر طور خودشان صلاح می‌دانند تصمیم‌گیری می‌کنند.

یکی از ایرادهایی که به این طرح وارد می‌شد، مسئله احتمال تشدید تورم به‌دلیل افزایش نقدینگی بود که بیشتر از سوی تحلیلگران اقتصادی مطرح می‌شد. این گروه از منتقدان با تاکید بر چرایی اختصاص این پول برای جبران ندانم‌کاری‌های برخی سهامداران تازه‌کار، هدف از تاسیس صندوق توسعه ملی را به مسئولان یادآوری می‌کردند، چراکه طبق قانون منابع این صندوق فقط باید در مواردی که منجر به توسعه زیرساخت‌های کشور می‌شود، هزینه شود. این‌درحالی است که حالا بخشی از این سرمایه ملی، قربانی رفتارهای سهوی و عمدی سهامدارانی می‌شود که با نبود آگاهی و دانش لازم وارد بازار سرمایه شده و ضرر کرده‌اند.

درهمین حال تزریق یک درصد منابع صندوق توسعه ملی به بازار سرمایه موافقانی هم دارد. موافقان اجرای این طرح با تاکید بر لزوم حفظ تعادل بازار، از تصمیم مقامات استقبال می‌کنند. این دسته از افراد معتقدند با این کار بازار از شوک روانی ضررهای سنگین بیرون خواهد آمد و هیجان فروش سهامداران متضرر نیز کاهش یافته و موجب افت فشار عرضه خواهد شد. این دسته از سهامداران و فعالان اقتصادی با امید تثبیت بازار و بازگشت روند صعودی شاخص کل از اجرای این طرح حمایت می‌کنند.

حالا که قرار است این مبلغ به بازار تزریق شود، دیگر بحث درباره مثبت یا منفی بودن این عملکرد کارآیی ندارد اما این پرسش مطرح می‌شود که اصلا دلیل انجام چنین اقداماتی از سوی مقامات دولتی چیست؟

یکی از مهم‌ترین دلایل انتظار افراد از دولت برای جبران ضررهای آنها در حوزه‌های گوناگون است. اگر خاطرمان باشد این اتفاق درباره موسسات مالی و اعتباری هم تکرار شد و مردم از دولت انتظار حمایت و بازپس دادن سرمایه‌هایشان را داشتند. البته این توقع بجا بود، چراکه در سیستم بانکی باید مقداری از منابع بانک‌ها در اختیار بانک مرکزی قرار بگیرد تا برای استفاده در مقاطع بحرانی ذخیره شود که با عنوان نرخ ذخیره قانونی شناخته می‌شود. اما استفاده از چنین منابعی (نرخ ذخیره قانونی یا صندوق توسعه ملی) قاعده و قانون خودش را دارد و دولت نباید تاوان طمعکاری یا کم‌دانشی برخی افراد را با استفاده از منابع توسعه‌ای کشور بپردازد. دقیقا همین اتفاق در بورس تهران نیز تکرار شد.

قرار است این اعتبار با یک نرخ سود ۱۲ درصدی و به صورت وام (۵ ساله) در اختیار سازمان بورس قرار گیرد تا پس از پایان دوره ۵ ساله این مبلغ با احتساب سودی که ذکر شد به صندوق توسعه ملی بازگردانده شود.

این خبر روی‌هم‌رفته می‌تواند سهامداران را تشویق به سرمایه‌گذاری دوباره کند و بازار نیز متعاقبا رشد به‌نسبت خوبی را تجربه خواهد کرد اما سهامداران باید توجه داشته باشند که دیگر فرصتی برای اشتباه نیست و نباید با رفتارهای بی‌محابا و بدون دوراندیشی و کسب دانش لازم برای ورود به بازارهای جدید، دارایی خود را به خطر بیندازند که بار دیگر دولت وادار به جبران ضررهای آنها از محل سرمایه‌های ملی نشود.

سه‌شنبه
۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۲۸ رمضان ۱۴۴۲ - ۱۱ مه ۲۰۲۱-شماره ۱۷۸۶-پیاپی ۳۱۰۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

دوراهی یارانه‌های پنهان

یارانــه پنهــان در تعریف به قیمت‌گذاری در ســطحی پایین‌تــر از قیمت‌های واقعی گفته می‌شــود، به‌صورتی که مابه‌التفاوت نرخ قیمت‌گذاری شــده و نرخ واقعی، توســط قیمت‌گذار پرداخت شــود. این یارانــه، به‌ویــژه در زمینه حامل‌های انرژی کاربرد دارد. یارانه پنهان انرژی زمانی پرداخت می‌شــود که دولــت در حالــی که می‌تواند انرژی را با نرخ واقعی و در بازار جهانی به فروش برســاند، آن را با قیمتی پایین‌تر از نرخ واقعی، برای مصرف عموم مردم عرضه کند. یارانه پنهان، اغلب ازسوی دولت‌ها پرداخت می‌شــود و هــدف اصلی آن تنظیم قیمت‌ها به نفع مردم، حمایت از اقشــار ضعیــف جامعه و حمایت از بنگاه‌های تولیدی اســت و همان‌طور که گفته شــد اغلب، دولت‌ها یارانه‌های پنهان را برای حامل‌های انرژی و کالاهای اساسی در نظر می‌گیرند.

یارانه پنهان سوخت در ایران

اما خلاف تصور عمومی، نه اقشار آسیب‌پذیر که تولیدکنندگان، بیشــترین بهــره را از یارانه‌های پنهان، به‌ویــژه در بخش انرژی می‌برنــد. مرکز پژوهش‌هــای مجلس، در تحلیل خــود از یارانه پنهان انرژی در ایران باتوجه به آمار رسمی، می‌نویسد: «باتوجه به ســهم خانوار از مجمــوع یارانه هیدروکربوری در ســال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵، بیش از سه‌چهارم یارانه ضمنی هیدروکربوری به غیر خانوار اختصاص داشــته و در واقع انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت دولت از بخش تولید در ایران است. تنها ۲۴ درصد از یارانه پنهان بخــش انرژی به بخش خانگی اختصاص می‌یابد و نیروگاه‌هــا و صنایع در مجموع حــدود ۵۵ درصد حجم یارانه پنهان بخش انرژی را دریافت می‌کنند.»

کنترل قیمت‌ها با ابزار یارانه پنهان

دولت‌ها از پرداخت یارانه پنهان، اهداف مشــخصی را دنبال می‌کنند. نخستین دلیل پرداخت یارانه پنهان، کنترل قیمت‌ها به‌ویژه کنترل نرخ حامل‌های انرژی، به‌عنوان یکی از مولفه‌های اصلی اقتصاد هر کشور است. کشورهایی که دارای منابع انرژی کافی هستند، اغلب می‌توانند با پرداخت یارانه‌های پنهان، بهای انرژی را در کشور خود کاهش دهند و به این ترتیب شهروندان آنان با پرداخت کمتر هزینه‌های انرژی، سطح بهتری از رفاه را تجربه می‌کنند، زیرا می‌توانند هزینه‌های سبد انرژی خانوار را صــرف امور دیگری در زندگی خود کنند. اثر دوم یارانه پنهان، کاهش کلی ســطح قیمت‌ها اســت. بهای انرژی مصرفی، یکی از عمده‌تریــن عوامل تعیین‌کننده نرخ تمام شــده هر کالایی است. به این ترتیب زمانی که دولت یارانه پنهان انرژی را برای صنایع در نظر می‌گیرد، می‌تواند بر کاهش قیمت‌ها اثر بگذارد. ضمــن آنکه یارانه‌های انرژی، باعث پایین نگاه داشــتن هزینه حمل‌ونقل کالاها می‌شــود و از این طریق نیز بهای تمام‌شــده کالاها، پایین‌تر از نرخ واقعی آن، محاسبه خواهد شد. اثر سوم یارانه‌های پنهان افزایش سودآوری تولیدکنندگان و در نتیجه تشــویق آنان به تولید بیشتر است. تولیدکنندگان زمانی که از یارانه‌هــای پنهان برخوردار شــوند، می‌توانند کالای ارزان‌تری نسبت به رقبای خارجی خود تولید و در نتیجه در رقابت تجاری بــا رقیبــان خارجی، کالای ارزان‌تــری را وارد بازارها کنند و با فروش بیشــتر، سود بیشــتری را نیز به‌دست بیاورند؛ از همین رو طبق آمار «آژانس بین‌المللی انرژی»، ایران در سال ۲۰۱۵ رتبه نخســت و در ســال ۲۰۱۶ رتبه دوم اعطای یارانه انرژی را بــه خود اختصاص داده و به این ترتیــب یارانه‌های پنهان این بخش در ایران، اثری قابل‌توجه در اقتصاد دارند.

برای محاسبه میزان یارانه پنهان به‌ویژه یارانه پنهان انرژی، روش‌هایی وجود دارد. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس «در روش مرســوم محاسبه یارانه پنهان، فرض شــده کل انرژی مصرف شــده در داخل کشــور می‌تواند در خارج کشور به فروش برسد، همچنین در زمینه حامل‌هایی مانند بنزین که قیمت‌های جهانی دارند، می‌توان نرخ فوب خلیج‌فارس را به‌عنوان نرخ مرجع در نظر گرفت، اما درباره حامل‌هایی مانند گاز طبیعی و برق که نرخ منطقه‌ای دارند، تعیین نرخ مرجع دشــوار می‌شــود.» در همین گزارش تاکید می‌شود برای محاسبه میزان یارانه پنهان، باید نرخ واقعی ارز را در نظر گرفت که البته این کار کمی دشــوار اســت. در گزارش یادشده آمده است: «نرخ ارز مبنای تبدیل نرخ فروش انرژی، موضوعی به‌شدت اختلاف‌برانگیز است و بخش زیادی از یارانه پنهان که به این روش محاســبه می‌شــود، چیزی جز تاثیرات افزایش نرخ ارز نیست؛ بدون آنکه در مصرف واقعی مردم تغییر محسوسی صورت گرفته باشد.»

یارانه پنهان و پیامدهای منفی آن

قابل حدس است که یارانه‌های پنهان، می‌توانند پیامدهایی ناخواسته و منفی نیز به‌دنبال داشته باشند.

یارانــه پنهان بخش انرژی باعث شــده نرخ انرژی در ایــران، پایین‌تر از نرخ واقعی آن باشــد، به همین دلیل بسیاری از مصرف‌کنندگان، بدون توجه به این امر، دســت به مصــرف بی‌رویه انرژی می‌زنند و در نتیجــه منابع ملی را اتلاف می‌کننــد؛ از همین رو برخــی اقتصاددانان معتقدند باوجــود یارانه‌های بخش انرژی نمی‌توان انتظار داشــت شهروندان، مصرف انرژی خود را مدیریت کنند.

پیامــد منفی دیگر یارانه‌هــای پنهان این بخش، قاچاق انرژی به‌ویژه ســوخت اســت. بهای تمام‌شده بسیار پایین سوخت در ایران، نسبت به نرخ منطقه‌ای و جهانی آن، طی سال‌های گذشته به گسترش پدیده قاچاق سوخت دامن زده و بســیاری با قاچاق سوخت‌های مختلف نظیر بنزین و گازوییل، به اقتصاد کشور لطمه زده‌اند. از ســوی دیگر تحقیقات نشــان می‌دهد خــلاف تصور، نه طبقه فرودست جامعه، که این دهک‌های بالای جامعه هستند که بیشترین بهره را از یارانه‌های پنهان بخش انرژی می‌برند.

پیامدهای حذف یارانه‌های پنهان

به‌گفته بســیاری از کارشناسان، نخســتین نتیجه حذف یارانه پنهان، افزایش قیمت‌ها اســت. تجربه‌های دولت پیشــین در حذف ناگهانی یارانه‌های پنهان و تبدیل آن به یارانه آشــکار، نشان داد خلاف تصورات اولیه، میزان جهش نرخ در اثر حذف یارانه‌های پنهان، حتی ممکن است بیش از رقم واقعی یارانه باشد و در نهایت یک آشفتگی موقت در عرصه اقتصادی ایجاد شود.

قطــع یارانه پنهان حامل‌های انــرژی، نه‌تنها موجب افزایش نرخ این حامل‌ها خواهد شد که به‌صورت زنجیره‌ای، کرایه‌های حمل‌ونقل، نرخ تمام شده کالاها و در نتیجــه بخش بزرگی از اقتصاد را تحت تاثیر قرار می‌دهد و در نهایت موجب فشار اقتصادی بیشتر بر خانوارها می‌شود. دومین تاثیر حذف یارانه پنهان، فشار بر تولیدکنندگان خواهد بود. همان‌طور که گفته شد، هزینه انرژی، بخش بزرگی از نرخ تمام شــده کالا را تشــکیل می‌دهد و تولیدکنندگان ناچار به افزایش نرخ کالای خود دست خواهند زد. به همین ترتیب، هزینه‌های حمل‌ونقل نیز بیشتر می‌شود که به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل عمومی، این قشر متوسط و ضعیف جامعه هســتند که آسیب خواهند دید. بنابر آنچه گفته شد انتقادهای یکسویه و بدون بررسی تجارب قبلی، نمی‌تواند واقعیت‌های ماجرای یارانه‌های پنهان را به‌درستی توصیف و تحلیل کند. سومین تاثیر حذف یارانه‌های پنهان، کاهش قدرت خرید خانوارهای آسیب‌پذیر است.

بررســی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشــان می‌دهد یارانه‌های پنهان باعث می‌شــوند خانوارهای آســیب‌پذیر بتوانند برخی از کالاهای دارای یارانه پنهان را مصــرف کنند، این در حالی اســت که قطع ناگهانی یارانه‌هــای پنهان، می‌تواند باعث حذف این کالاها از سبد خرید اقشار آسیب‌پذیر شود. همچنین حذف این یارانه‌ها به‌ویژه یارانه ســوخت، می‌تواند باعث کاهش سفر شهروندان و در نتیجه کاهش درآمدهای حاصل از گردشگری در کل کشور شود؛ وضعیتی که بیش از هر گروه دیگر، اقشار آسیب‌پذیر را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

چه باید کرد؟

در مجموع، بررســی‌های انجام شــده ازســوی ســازمان‌ها و مراکز تحقیقاتی مختلف، نشــان می‌دهد تجربه دولت‌ها در برخورد بــا یارانه‌های پنهان و حذف ناگهانی آنها، تجربه موفقی نبوده است. حذف یارانه‌های پنهان از جنبه‌های بسیار پیچیده اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و سیاســی برخوردار است؛ بنابراین هرگونه اقدام در جهت حذف، کاهش یا تعدیل این سیاســت‌ها بدون توجه به معقولات مذکور می‌تواند هزینه‌های فراوانی را بر کشور تحمیل کند.

به‌طور حتم حجم عظیم یارانه‌های پنهان، باری بر دوش هر دولتی هستند، اما دولت نمی‌تواند ناگهان این بار را بر زمین بگذارد.

طراحــی برنامه حذف یارانه‌های پنهان و آشــکار، نه‌تنها نیازمند بررســی‌های همه‌جانبه، دقیق و فنی اســت که به‌نظر می‌رسد در شرایط فعلی، رویکرد دولت در حــذف تدریجــی و پلکانی یارانه‌های اقشــار توانمند جامعــه، رویکرد بهتر و مناسب‌تری اســت که نه تورمی ایجاد می‌کند و نه اقشار ضعیف جامعه را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ رویکردی که در شرایط فعلی، منطقی‌ترین رویکرد ممکن در پرونده یارانه‌های پنهان اســت. در عین حال اگر دولت بخواهد تصمیمی درباره یارانه‌های پنهان بگیرد، بهترین راه‌حل آن اســت کــه یارانه‌های پنهان، با دقت تمــام و به‌صورت آرام آرام و به حد معقول کاهش یابند تا بتوان حداکثر کنترل را بــر اثرات حذف این یارانه‌ها اعمال کرد و مانع از بروز هرگونه ضربه به اقشــار فرودست و رونق تولید ملی شد.

نگاه نو

کرونا و عوارض آن بر روان افراد

مهــری اســکندری: مهم‌تریــن عاملی کــه فکر یک زن را به‌عنــوان مادر، همســر و فرزند درگیر این اســامی نه‌چندان نوظهور می‌کند، نگرانی ناتوان بودن در مقابله با آســیب‌هایی است که پیرو درگیر شدن عزیزان‌شان با این میهمان ناخوانده، دچارش خواهد شد. بزرگ‌ترین مشکلی کــه قبــل از مواجهه با این معضل جهانــی، افراد دچارش می‌شــوند، چگونگی برخورد و عبور از مراحل ســخت این بیماری ناشــناخته است که متاســفانه ناآگاهی کامل برای ارائه راهکاری درست و همچنین تبلیغات ســوئی که از جانب افراد مغرض به آنها دامن زده می‌شــود، خود عامل ایجاد آشــفتگی و چالشــی نگران‌کننده اســت. به‌طبع مهم‌ترین وظیفه هر دولتی آماده‌ســازی بستر مقابله با آســیب‌هایی است که بر ملت عارض می‌شوند و ارائه راهکارها و راهبردهایی که باید قبل از وقوع هر پیشامدی پیش‌بینی شود تا در شرایط ظهور وقایع پیش‌بینی نشده، افراد به‌خاطر عدم مدیریت مسئولان ذی‌ربط دچار اضطراب و نگرانی چگونگی گذر از آســیب‌ها و بیماری نشــوند و با اطمینان خاطر، از مقابله با خطرات احتمالی پیش رو، آرامش بیشتری را در مراحل درمانی طی کنند. قدر مسلم گستردگی رفاه در مراحل درمانی و برخورداری از امکانات لازم و قابل دسترس نه‌تنها یکی از حقوق شهروندان هر جامعه‌ای است که باید در اولویت برنامه‌ریزی‌های هر دولتی قرار گیرد، بلکه مهم‌ترین بســتر ایجاد صلح و امنیت و آرامــش در زندگی تک تک افراد آن جامعه به‌شــمار مــی‌رود، زیرا حاصل برقراری امنیت خاطر شهروندان، جامعه‌ای همدل و همگام برای پیشرفت و سازندگی است. در جامعه‌ای که افراد از سلامتی و امنیت روان برخوردار باشند، به‌راحتی می‌توانند فجایعــی غیرمترقبــه مثل این ویروس مهاجم را هم از پــای در آوردند و از مراحل خطرساز آن عبور کنند. امروزه می‌دانیم که منشأ بیشتر بیماری‌ها سایکوسوماتیک یا به زبان ســاده‌تر، روان‌تنی اســت و اصلی‌ترین عامل ایجادکننده آنها، نبود امنیت خاطر در روان و ذهن افراد است. تولیدات یک جامعه آشفته، بروز اذهانی آشفته‌تر است که از تعادل و توانایی برقراری نظم درست بین ذهن و جسم عاجز شده و همین امر اختلالاتی را در عملکرد شیمی مغز به‌دنبال دارد. براساس شناخت هورمون‌هایی که توسط پیام‌رسان‌های عصبی یا نوروترنسمیترها در مغز ترشح می‌شوند، تمامی حالات رفتاری بدن انســان تابع اثرات خاص هر یک از هورمون‌ها، واکنش خاصی را به‌دنبال دارد که باعث ایجاد ترس، شــادی، اضطراب، لذت و خوشــحالی، آرامش و هیجان... می‌شــود. حالا حتما می‌پرسید چه رابطه‌ای بین این اطلاعات با مسئله بیماران درگیر ویروس کروناست؟ طبق آمار به‌دست آمده بیشتر بیماران بهبودیافته ابراز می‌دارند که حس ناخوشــی از نبود انگیزه و امید در جهت ادامه بقا و حیات را تجربه می‌کنند. این حس بیانگر نوعی افسردگی خلقی این بیماران است که بعد از خروج از مراحل بیماری، نیاز مبرمی به درمان‌های روانشناختی و دریافت امکانات سهل و لازم برای برخورداری از سلامت روان و برقراری آرامش در ذهن دارند و این امر میســر نمی‌شود؛ مگر با تمهیداتی که دولت باید در این راستا بیندیشد. باتوجه به اســتقبال بی‌دریغ جامعه روانشناســان از همیاری و همکاری با مردم در جهت فراهم‌ســازی بستری مناسب به‌منظور دسترســی هر چه سریع‌تر بیماران نیازمند درمان، از مســئولان امر نیز انتظار می‌رود که برای ایجاد فضای مناســب و همکاری لازم در راستای این امر تلاشی خاص داشته باشند.

Instaramg: mehri_esk

چهره

مشخصه انحصاری «کووپارس»

رئیس دانشــگاه علوم پزشــکی ایــران آخرین وضعیت کارآزمایــی بالینــی واکســن کووپارس موســســه رازی را تشــریح کرد. جلیــل کوهپایه‌زاده در گفت‌وگو با ایســنا، درباره آخرین وضعیت کارآزمایی بالینی واکسن کووپارس موســســه رازی، گفــت: فاز اول تســت انســانی واکســن کووپارس از ۱۰ اســفند روی ۱۳۳ داوطلب آغاز شــد و تا اواخر فروردین به انجام رســید. اطلاعات تحلیل‌های اولیه بعد از فاز اول تســت انســانی برای ســازمان غذا و دارو ارسال شده است. وی درباره نتایج این تحلیل‌ها گفت: برآورد ما این اســت که این واکســن در فاز اول هم فراتر از پیش‌بینــی اولیــه قدرت ایمنی‌زایی داشــته و این امیــدواری را ایجاد می‌کند که فازهای دوم و سوم کارآزمایی بالینی هم به‌خوبی انجام شود و این واکسن بتواند در زمینه مبارزه با کووید در ســطح ملی مورد اســتفاده قرار گیرد. کوهپایه‌زاده درباره پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای تولید انبوه واکسن کووپارس گفت: پیش‌بینی‌ها این است که اواخر تابستان بتوانیم به تولید انبوه برسیم؛ البته این در صورتی است که همه موارد به‌خوبی پیش رود و نتایج به لحاظ علمی قانع‌کننده باشــد. از طرفی هم همه شرکت‌های تولیدکننده واکسن باید بتوانند تیراژ بالا در حد چندین میلیون دوز در مــاه تولیــد کننــد و این خاصیت و قابلیت هم تا امروز در هر کشــوری نبوده و امیدواریم این توانمندی در ســطح کشــور برای چند واکســنی که مطرح هستند، ایجاد شــود. وی درباره تامین تجهیزات تولید انبوه واکســن کرونا در کشــور گفت: تامیــن تجهیزات در حال انجام اســت؛ هم کووایــران برکت و هم کووپارس در حال آماده‌ســازی قراردادهایی با شــرکت‌هایی هســتند که یا با همراهی آنها یا با خرید تجهیزاتی بتوانند این زیرساخت را ایجاد کنند. این زیرساخت در حد تیراژهای چند میلیون دوز در ماه در هر کشوری نیست و شاید زیر ۱۰ کشور باشند که این قابلیت را دارند. وی درباره دوز استنشــاقی واکســن کووپارس نیز به ایســنا گفت: مشخصه انحصاری بودن واکســن کووپارس این اســت که بعد از دوزهای اول و دوم عضلانی، یک دوز تدخینی هم دارد که در هیچ کدام از واکســن‌های مشــابه نه در سطح ملی و نه در سطح بین‌المللی نیست.

ایــن موضــوع کمک می‌کند که به لحاظ تنفســی نیز ناقل بودن فرد تزریق‌کننده به حداقل برســد؛ به این ترتیب که انتقال ویروس از طرف بینی این فرد به حداقل می‌رسد. این هم از برتری‌های واکسن کووپارس ایرانی است. به‌گفته وی، دوز سوم تدخینی واکسن کووپارس، در فاز اول انسانی در روز ۵۱ تزریق، انجام می‌شود.

وی درباره عوارض این واکســن در فاز اول انســانی، گفت: عارضه در حد مختصر و قابــل پیش‌بینی بوده و همه واکســن‌ها این علائــم را دارند. در مجموع هیچ اتفاق عمده‌ای که مانع باشــد، در فاز اول مشــاهده نشــد و به‌صورت مناســبی هم قدرت ایمنی‌زایی داشــت، اما طبیعتا باید این موضوع در جمعیت‌های بیشــتر و در فاز دوم و سوم هم تایید شود.

دریچه

وام اجاره ۱۴۰۰ به ستاد کرونا پیشنهاد شد

وزارت راه و شهرسازی پیشنهاد پرداخت کمک‌ودیعه مسکن را به ســتاد ملی کرونا داده که ســتاد در ایــن باره تصمیم‌گیری خواهد کرد. با شــیوع ویروس کرونا از ســال گذشته وزارت راه و شهرسازی دو برنامه را برای کمک به اقشار اجاره‌نشین در دستور کار قرار داد که در ســتاد ملی کرونا به تصویب رسید. یکی از این موارد پرداخت کمک‌ودیعه مسکن و دیگری تمدید قراردادهای اجاره بود که هر دو برنامه نیز با توفیق نســبی مواجه شــد. سال گذشته دولت اعلام کرد مالکان اجازه ندارند مستاجران را بیرون کنند؛ مگر اینکه مســتاجر خودش تمایلی به ماندن در آن خانه نداشته باشد. به صاحبخانه‌ها اجازه داده شد در تهران ۲۵ درصد، سایر کلانشــهرها ۲۰ درصد و دیگر نقاط شــهری ۱۵ درصد به نرخ اجاره سالانه بیفزایند. هرچند بخشنامه تمدید قراردادهای اجاره به‌دلایلی همچون آگاه نبودن برخی مســتاجران از حقوق قانونــی خود و سوءاســتفاده بعضــی مالکان در مــواردی عقیم مانــد اما در بســیاری دیگر از موارد به اجرا رســید. پرداخت وام کمک‌ودیعه مســکن موسوم به تســهیلات مرابحه خرید کالا و خدمات نیز مصوبه دیگری بود که مرداد ســال ۱۳۹۹ در ســتاد ملی مقابله با کرونا تصویب شــد. ایــن وام در تهران ۵۰ میلیون تومان، در شــهرهای بزرگ ۳۰ میلیون تومان و در ســایر شهرها ۱۵ میلیــون تومان با نرخ ســود ۱۳ درصد بود که به مســتاجر پرداخت شد و کل مبلغ بعد از اتمام قرارداد اجاره به بانک مسترد می‌شــود. امسال نیز آن‌طور که محمود محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرســازی اعلام کــرد کمک‌ودیعه اجاره و تمدید اجاره‌ها به ســتاد ملی کرونا پیشنهاد شده که در این باره ستاد ملی کرونا تصمیم‌گیری خواهد کرد. او توضیحات بیشتری درباره مبلغ وام اجاره در ســال جاری ارائه نــداده اما احتمال افزایش ارقام وجود دارد. محمــودزاده همچنین با بیــان اینکه حدود ۱۰ هزار واحد مســکن ملی آماده افتتاح است، گفت: باتوجه به اینکه بخشی از واگذاری‌ها به شکل واگذاری گروهی و کوچک‌مقیاس بوده، این اطلاعــات در حال جمع‌آوری و نهایی‌شــدن اســت که به‌زودی اطلاع‌رسانی خواهد شد. او چند روز قبل هم گفته بود: در آینده نزدیــک مرحلــه دوم بهره‌برداری از واحدهای طــرح اقدام ملی مســکن در تعدادی از اســتان‌ها انجام می‌شــود و تا پایان دولت چند مرحله افتتاح خواهیم داشــت. به گزارش ایسنا، تسهیلات مرابحــه خرید کالا و خدمات یا همــان وام کمک‌ودیعه اجاره به میــزان ۵۰، ۳۰ و ۱۵ میلیــون تومان، از اوایــل مرداد ۱۳۹۹ در ستاد ملی مقابله با کرونا تصویب شد و مهلت پرداخت آن تا پایان اسفند به اتمام رسید. سود این تسهیلات ۱۳ درصد است. نحوه بازپرداخت آن به این صورت اســت که در روش اول، گیرندگان وام (مســتاجران) می‌توانند تسهیلات را یک‌ساله دریافت کنند و صرفــا ســود آن را ماهانه بپردازند و در پایان ســال، اصل آن را پرداخت کنند. در روش دوم، متقاضیان می‌توانند وام را سه‌ساله دریافت کنند و در مدت ۳۶ ماه اصل و فرع آن را به بانک بپردازند. مســتاجران در تهران ماهانه ۵۴۰ هزار تومان، کلانشهرها ۳۲۰ هزار تومان و سایر شهرها ۱۶۰ هزار تومان پرداخت خواهند کرد.